

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

10 สิงหาคม 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

10 สิงหาคม 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

FACTORS AFFECTING ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOLS UNDER ING-KHONG
CAMPUS GROUP, THE SECONDARY EDUCATION AREA OFFICE 36.

NATHIDA NGAMTA

An Independent Study in Partial Fulfillment of Requirements
for the Master of Education in Educational Administration

August 10 2018

Copyright of University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง

ของ ณิชฐิตา งามตา

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รักษิต สุทธิพงษ์)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัก)

เรื่อง:	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	ณัฐธิดา งามตา, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2561
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รักชิต สุทธิพงษ์
คำสำคัญ	ปัจจัยที่ส่งผล, การบริหารงานวิชาการ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการ 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ซึ่งมี 11 สถานศึกษา จำนวน 205 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลทางสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ตำแหน่งครูผู้สอน และมีประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษามากกว่า 15 ปีขึ้นไป 2) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้านมีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก 4) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกับการบริหารงานวิชาการ พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการมากที่สุดคือ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับค่อนข้างสูง 5) การสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งมีปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน (X3) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X1) ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ (X4) และปัจจัยด้านครูผู้สอน (X2) ที่เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) มีค่าเท่ากับ .865 สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .748 หรือมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 74.80 สร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$= .645 + .254X_3 + .246X_1 + .195X_4 + .141X_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$y = .329Z_y(X_3) + .299Z_y(X_1) + .203Z_y(X_4) + .143Z_y(X_2)$$

Title: Factors affecting academic administration of schools under Ing–Khong campus Group, The Secondary Education Area office 36.

Author: Nathida Ngamta, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2018

Advisor: Assistant Professor Dr. Ruksit Suttipong

Keyword academic administration, factors affecting

ABSTRACT

The objectives of research were: 1) to study the academic administration, 2) to study factors affecting the academic administration, 3) to study the correlation between factors affecting the academic administration and the academic administration, 4) to analyze the multiple regression of factors affecting academic administration. The sample group were Directors and Teachers of schools under Ing–Khong campus Group, The Secondary Education Area office 36. The sample group were 205 school Directors and Teachers. The research instrument was questionnaire with Factors affecting academic administration of schools. Researchers collected data manually and the statistical techniques employed in data analysis were percentage, mean, standard deviation, Pearson Product–Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis. The results were as follows: 1) Most of answerer are female and teacher and they are also have an experience in school more than 15 years. 2) Academic administration of the schools were high level. 3) factors affecting of the academic administration were high level. 4) The positive relationship of the administrative factor and the academic administration were significantly at .01. 5) For the forecast of best factors, Stepwise Multiple Regression Analysis, it was found that the factors the relationship between of the community and the schools (X3), Directors (X1), Building (X4), and Teachers (X2) correlate with the factors affecting academic administration at .01 level of significantly. It showed a Stepwise Multiple Regression Analysis (R) of .865 Finally, forecast for the academic administration was at 74.80 percent. The forecast equations for the academic administration were as follows:

The regression equation of raw score showed:

$$= .645 + .254X_3 + .246X_1 + .195X_4 + .141X_2$$

The regression equation of standard score showed:

$$y = .329Z_y(X_3) + .299Z_y(X_1) + .203Z_y(X_4) + .143Z_y(X_2)$$

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง” สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษาในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง จากท่านอาจารย์ที่ปรึกษาผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รักษิต สุทธิพงษ์ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ จนสำเร็จการศึกษา ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ประสานงานหลักสูตรที่คอยประสานงานตลอดระยะเวลาการศึกษา ขอขอบคุณกลุ่มเป้าหมายที่สละเวลาตอบแบบสอบถาม ตลอดจนเพื่อนนิสิตร่วมหลักสูตรที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และที่สำคัญอย่างยิ่งกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัว และเพื่อนร่วมงานที่คอยให้คำปรึกษา สนับสนุน ช่วยเหลือในทุกๆด้านและให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษาเสมอมา

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยพะเยาและผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้าข้อมูลการศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของพนักงานสายบริการมหาวิทยาลัยพะเยา หากมีความผิดพลาดประการใดผู้ศึกษาต้องขออภัยเป็นอย่างสูงและยินดีรับคำติชมและข้อเสนอแนะ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

ณัฐธิดา งามตา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา	13
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารวิชาการในสถานศึกษา	21
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ.....	58
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง	74
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	81
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	84
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	84

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	85
การเก็บรวบรวมข้อมูล	87
การวิเคราะห์ข้อมูล	88
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	89
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	92
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	94
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง	95
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง	115
บทที่ 5 บทสรุป	124
สรุปผลการวิจัย	124
อภิปรายผลการวิจัย	125
ข้อเสนอแนะ	136
บรรณานุกรม	137
ภาคผนวก	144
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	145
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ	162
ภาคผนวก ค การหาคุณภาพเครื่องมือ	163
ประวัติผู้วิจัย	176

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1	แสดงการสังเคราะห์ปัจจัยที่น่าจะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ.....	60
ตาราง 2	แสดงเขตพื้นที่บริการในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36	75
ตาราง 3	แสดงประชากรในเขตพื้นที่บริการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36	76
ตาราง 4	แสดงสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36.....	76
ตาราง 5	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัด สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง.....	84
ตาราง 6	แสดงความถี่และร้อยละแสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 205)	94
ตาราง 7	แสดงผลการศึกษากาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขงรายด้าน (n = 205).....	95
ตาราง 8	แสดงผลการศึกษากาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง (n = 205).....	97
ตาราง 9	แสดงผลการศึกษากาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง รายด้าน (n = 205)	115
ตาราง 10	แสดงผลการศึกษากาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขต อิงโขง (n = 205)	116
ตาราง 11	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ ส่งผลต่อ การบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง (n = 205)	121
ตาราง 12	แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) และอำนาจการพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการ บริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง (n = 205)	122

ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (n = 205) 123

ตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง (n = 205).. 123

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แผนที่เขตพื้นที่บริการของเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 76

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมโลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเกิดการแข่งขันทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยเป็นอย่างมาก การศึกษามีบทบาทและมีความสำคัญที่จะพัฒนาประชากรของประเทศให้มีศักยภาพต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในสังคมโลก ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2559 ได้กำหนดบทบัญญัติที่เป็นแนวนโยบายทางการศึกษาไว้อย่างชัดเจน คือ หมวด 5 มาตรา 54 วรรค 3 กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล วรรค 4 การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียน มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ นอกจากนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาประเทศท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วโดยน้อมนำหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่าง “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” (คณะสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2558) จากแนวนโยบายดังกล่าว สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่สำคัญหน่วยงานหนึ่งในการพัฒนาประชากรคนไทยให้มีคุณภาพในทุกด้าน ซึ่งประสิทธิผลของสถานศึกษา ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ที่มีหน้าที่หลักที่ต้องประสานงานให้บุคคลต่าง ๆ ปฏิบัติหน้าที่ไปด้วยดี และบำรุงรักษาหน่วยงานให้ดำรงอยู่อย่างมั่นคงและเจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป อย่างไรก็ตาม การให้สมาชิกในหน่วยงานได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน จะเกิดการเชื่อมโยงส่งผลถึงกันและกัน การพัฒนาวัฒนธรรมและบรรยากาศขององค์กรแบบเปิดมีส่วนร่วม และมีการควบคุมตนเอง เปิดกว้างต่อการเปลี่ยนแปลงจะช่วยให้องค์กรมีประสิทธิผลและคุณภาพ (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2546, หน้า 10) ดังนั้น ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการบริหารจัดการสถานศึกษาในทุกระดับจะต้องมีความสอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งตราเป็น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้การศึกษาไทยยืนยงอยู่บนเวทีโลก ในศตวรรษที่ 21 อย่างมีศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิ (รุ่ง แก้วแดง, 2545, หน้า 324-325)

การศึกษาขั้นพื้นฐานถือว่าการศึกษาระดับสำคัญ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้แก่สังคม เป็นกระบวนการสร้างและพัฒนาพฤติกรรมความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ให้ครบทุกด้าน โดยจะต้องเป็นไปตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 1 มาตรา 6 ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม ซึ่งจะต้องอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญ โดยประสิทธิภาพของคนจะขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการศึกษา

การบริหารสถานศึกษามีภารกิจสำคัญคือ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน การบริหารงานสถานศึกษาเป็นแหล่งพัฒนาประชากรของประเทศที่สำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ใช้คน เงิน วัสดุอุปกรณ์เป็นจำนวนมาก หากการบริหารงานของสถานศึกษาขาดประสิทธิภาพ ผลผลิตของสถานศึกษาคือ ผู้เรียนก็จะมีประสิทธิภาพต่ำ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาประเทศย่อมล่าช้าตามไปด้วย การบริหารสถานศึกษาตามนโยบายของรัฐบาลเป็นการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งกำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป (ธีระ รุญเจริญ, 2546, หน้า 57) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานวิชาการอันเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (กมล ภูประเสริฐ, 2547, หน้า 9)

การบริหารงานวิชาการ ถือได้ว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้ความสามารถและเอาใจใส่เป็นพิเศษ เพราะภารกิจหลักของโรงเรียน คือ การให้ความรู้ทางวิชาการแก่นักเรียน (ภิญญู สาทร, 2537, หน้า 324) การบริหารงานวิชาการ มีขอบข่ายตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 มี 17 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนการเรียนรู้ 7) การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา

10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการ
 พัฒนาวิชาการกับสถานบันการศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ
 แก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านบริหารงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
 16) การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี
 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 29–30) ซึ่งผู้บริหารการศึกษาต้องมีความรู้และความ
 เข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการทุกขอบข่าย

จากรายงานสมรรถนะการแข่งขันของไทยในเวทีสากล ปี 2559 (IMD 2016) พบว่า
 ความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยภาพรวมอยู่ที่อันดับที่ 52
 จากทั้งหมด 61 ประเทศ ลดลงจาก 4 อันดับจากปี 2558 ด้านคุณภาพการศึกษา พบว่า
 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี
 (ผลการสอบ PISA) อันดับที่ 44 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ (TOEFL) อันดับที่ 57
 การสอนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนได้คะแนน 4.09 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน อันดับที่ 49
 กล่าวโดยสรุป สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากลยังอยู่ในระดับที่ไม่ดีมากนัก และยังล้าหลัง
 กว่าประเทศในกลุ่มเอเชียแปซิฟิก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, หน้า 2560, หน้า จ-ข)
 และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 เขต 36 (เชียงใหม่-พะเยา) จากรายงานผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET)
 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า รายวิชาภาษาไทยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50.03
 (ระดับประเทศร้อยละ 46.36) วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมได้คะแนนเฉลี่ย
 ร้อยละ 52.45 (ระดับประเทศร้อยละ 49.00) วิชาภาษาอังกฤษได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 34.29
 (ระดับประเทศร้อยละ 31.80) วิชาคณิตศาสตร์ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 34.31 (ระดับประเทศ
 ร้อยละ 29.31) วิชาวิทยาศาสตร์ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 37.88 (ระดับประเทศร้อยละ 34.99)
 รวม 5 สาระคะแนนเฉลี่ยรวม 41.79 (ระดับประเทศร้อยละ 38.29) และผลการทดสอบ
 การศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า รายวิชา
 ภาษาไทยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 54.54 (ระดับประเทศร้อยละ 52.29) วิชาสังคมศึกษา ศาสนา
 และวัฒนธรรมได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 37.15 (ระดับประเทศร้อยละ 35.89) วิชาภาษาอังกฤษ
 ได้คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 27.45 (ระดับประเทศร้อยละ 27.76) วิชาคณิตศาสตร์ได้คะแนนเฉลี่ย
 ร้อยละ 26.04 (ระดับประเทศร้อยละ 24.88) วิชาวิทยาศาสตร์ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 33.05
 (ระดับประเทศร้อยละ 31.62) รวม 5 สาระ คะแนนเฉลี่ยรวม 35.64 (ระดับประเทศร้อยละ 34.48)

(กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36, 2560, สื่อออนไลน์) จากรายงานดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ตกต่ำ เนื่องจากคะแนนรวม 5 รายวิชาเฉลี่ยแล้วยังไม่ถึงร้อยละ 50 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2560, สื่อออนไลน์) จากสภาพดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 (พะเยา-เชียงราย) ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ผลการศึกษาของ นราภรณ์ คำหวาน (2544, หน้า 92-96) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านบรรยากาศในโรงเรียนส่งผล ต่อการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด กำแพงเพชร ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้วยความรู้ ในหลักแนวคิดทางการศึกษาอย่างลึกซึ้ง

จากความเป็นมาและความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ปัจจัยที่ ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการ พัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัด การศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง มีความสัมพันธ์กัน
2. มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอย่างน้อย 1 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ซึ่งมี 11 สถานศึกษา จำนวน 432 คน และผู้บริหารโรงเรียนสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ซึ่งมี 11 สถานศึกษา จำนวน 26 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ซึ่งมี 11 สถานศึกษา จำนวน 205 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็น โดยการเลือกตัวอย่างแบบโควต้า โดยการจำแนกกลุ่มประชากรออกเป็นส่วน ๆ จากนั้นเทียบสัดส่วนหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ประกอบไปด้วย 6 ปัจจัย ดังนี้
  - 1.1 ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา
  - 1.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน
  - 1.3 ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
  - 1.4 ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่
  - 1.5 ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ
  - 1.6 ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
2. ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ การบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายที่กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 29-30) มี 17 ด้าน ดังนี้

- 2.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตร
ท้องถิ่น
- 2.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 2.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 2.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 2.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 2.6 การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนการเรียน
- 2.7 การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 2.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 2.9 การนิเทศการศึกษา
- 2.10 การแนะแนว
- 2.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 2.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 2.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันการศึกษาและ
องค์กรอื่น
- 2.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน
สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 2.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านบริหารงานด้านวิชาการ
ของสถานศึกษา
- 2.16 การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 2.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี

ขอบเขตด้านระยะเวลา

เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560 ถึง เดือน สิงหาคม พ.ศ.2561

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารงานด้านวิชาการ หมายถึง ระดับความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา
เกี่ยวกับสถานะที่เป็นจริงของกระบวนการดำเนินงานบริหารวิชาการของสถานศึกษาในเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ซึ่งประกอบไปด้วย 17 ด้านตาม
กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
พ.ศ. 2550 ของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

1.1 การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง สถานศึกษาดำเนินการนำหลักสูตรแม่บทมาวิเคราะห์ และสร้างหลักสูตรย่อยโดยสอดคล้องกับสภาพบริบทจริง ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ได้ประโยชน์ได้จริงในท้องถิ่น

1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแนวนโยบาย การปฏิบัติงานวิชาการ และสถานศึกษานำนโยบายมากำหนดเป็นระเบียบและแนวปฏิบัติงาน วิชาการ จัดทำแผนปฏิบัติงาน วิชาการที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินงานตามแผนที่กำหนด และมีการติดตามประเมินผลงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมาย

1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาจัดการเรียน การสอนในสถานศึกษา การจัดครูผู้สอนเข้าสอนให้เหมาะสม จัดทำกำหนดการสอน จัดทำตารางสอน และครูผู้สอนจัดทำหลักสูตรระดับชั้นเรียน จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ บันทึกการจัดการเรียนรู้ จัดทำสื่อการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อที่เหมาะสม การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงผลการสอนสม่ำเสมอ

1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการ สถานศึกษาทำการวิเคราะห์หลักสูตรแม่บท และวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และ สภาพความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น นำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ แล้วจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแม่บท โดยหลักสูตรสถานศึกษานี้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่ การนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา การประเมินหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง สถานศึกษาจัดให้ครูผู้สอน มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน จัดเนื้อหาสาระและหาและ กิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยต้อง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรมและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและประสานความร่วมมือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียน ตามศักยภาพ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาวิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้ต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามความเหมาะสม

1.6 การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนการเรียนรู้ หมายถึง สถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรสถานศึกษา มีการกำหนดหลักเกณฑ์การนำหลักเกณฑ์ไปใช้ การใช้เทคนิควิธีการตรวจสอบและตัดสินผล การเรียนผู้เรียน การจัดทำเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน การจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบอนุมัติผลการเรียนและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

1.7 การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษา กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้ทำการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาผู้เรียน หลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน สนับสนุนให้ครูผู้สอนนำผลการวิจัยมาใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพ การศึกษาสร้างเครือข่ายในการศึกษาวิเคราะห์ วิจัยกระบวนการเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา

1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หมายถึง สถานศึกษามีนโยบาย ที่ส่งเสริมการพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เพียงพอและ เหมาะสมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุว องค์กรหน่วยงานที่จัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน

1.9 การนิเทศการศึกษา หมายถึง หมายถึง สถานศึกษาดำเนินการนิเทศงาน วิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา มีการเสริมสร้างความตระหนักและกำลังใจ ให้แก่ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจในกระบวนการนิเทศภายในเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ครูผู้สอนและสถานศึกษา มีการประเมินผลระบบและ กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การจัดระบบการนิเทศภายในกับสถานศึกษาอื่นและเครือข่ายการนิเทศภายใน เขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน ของสถานศึกษา

1.10 การแนะแนว หมายถึง สถานศึกษากำหนดนโยบาย จัดระบบและโครงสร้าง เกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษา ผู้ปกครองชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนว และการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อีกทั้งส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่อง

จิตวิทยาและการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยง สู่การดำรงชีวิตประจำวัน

1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและบุคลากรภายในสถานศึกษาร่วมจัดทำแนวปฏิบัติ ระบบและโครงสร้างการประกันภายในที่ยอมรับและปฏิบัติร่วมกัน ตามกฎกระทรวงกำหนด โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ที่มีข้อมูลสารสนเทศครอบคลุมภารกิจ และสามารถแสดงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างพอเพียง ถูกต้องชัดเจน เป็นปัจจุบัน และสามารถจัดเก็บเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างสะดวก รวดเร็ว มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีการกำกับ ติดตามตรวจสอบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี (รายงานประจำปี) เสนอหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ หมายถึง สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ วิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างชุมชน ตัวอย่างเช่น การอบรม การแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและเลือกสรรภูมิปัญญา ท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันการศึกษาและองค์กรอื่น หมายถึง สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือและเสริมสร้างความสัมพันธ์ในการพัฒนาวิชาการในสถานศึกษาทั้งจากสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตพื้นที่การศึกษาและส่วนงานต่าง ๆ บริเวณใกล้เคียง มีการบริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการอื่น ๆ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น

1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาจัดประชาสัมพันธ์สร้างความรู้และความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การเพิ่มความพร้อม การใช้ทรัพยากรร่วมกัน

ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน การส่งเสริมและพัฒนา แหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านบริหารงานด้านวิชาการ ของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติ และจัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติของสถานศึกษา นำระเบียบและแนวปฏิบัติของสถานศึกษา ไปสู่การปฏิบัติ ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

1.16 การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดเลือกหนังสือแบบเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษาโดยการคัดเลือก หนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ จะต้องมีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และมีการจัดทำและตรวจสอบ คุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและ บุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ในเรื่องเกี่ยวกับการ พัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่าย ทางวิชาการ ชมรมวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สถานศึกษาจัดให้มีการ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหาผลิต ใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ระดับความคิดเห็นของบุคลากร ในสถานศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่เกี่ยวข้องและส่งผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

2.1 ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความเป็นผู้นำทางวิชาการ การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา และบริหารงานวิชาการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นที่พึงพอใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง และเป็นผู้บริหารที่มี คุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นแบบอย่างแก่ทุกคน

2.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของครูผู้สอนทำหน้าที่เกี่ยวกับการ จัดการเรียนการสอน ได้แก่ คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ ด้านการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอน ด้านการผลิตและใช้สื่อ ด้านการประเมินผลการเรียนที่ทำให้การดำเนินงานวิชาการสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

2.3 ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การใช้ความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองชุมชนกับสถานศึกษาในการส่งเสริมงานวิชาการ เช่น การร่วมมือในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษา การติดตามผลการเรียนของนักเรียน การสร้างชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้

2.4 ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ หมายถึง การเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ของสถานศึกษาที่มีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน อาคารเรียน ห้องพิเศษ ห้องบริการสื่ออุปกรณ์ ห้องสมุด ห้องเรียนวิทยาศาสตร์ เป็นต้น รวมไปถึงการนำสถานที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า และการดูแลรักษาอย่างเหมาะสม

2.5 ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ หมายถึง สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นการจัดการที่เน้นผลผลิต ผลลัพธ์และการวัดผลการดำเนินงานระบบการบริหารควบคุม กำกับงบประมาณที่ชัดเจนมีระบบการตรวจสอบและรายงานผลการบริหารงบประมาณที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ โดยการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน บุคลากรและชุมชนในการบริหารงานงบประมาณ

2.6 ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาเลือกใช้สื่อได้ความเหมาะสม วิธีการใช้สื่อ มีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เพียงพอ และเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น มีห้องสมุดที่จัดหนังสือเป็นหมวดหมู่ มีแหล่งสืบค้นความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับผู้เรียน สร้างนวัตกรรมทางการศึกษา หรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือหัวหน้าฝ่ายงานบริหารวิชาการของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง

4. ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรทางการศึกษา ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ผู้ปฏิบัติหน้าที่สายการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีต่าง ๆ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง

5. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง หมายถึง สถานศึกษาเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายจำนวน 11 สถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ได้แก่ โรงเรียนเชียงของวิทยาคม โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม โรงเรียนห้วยซ้อวิทยาคม

รัชมังคลาภิเษก โรงเรียนบุญเรืองวิทยาคม โรงเรียนแม่ตำตาดาควันวิทยาคม โรงเรียนยางฮอมวิทยาคม โรงเรียนขุนตาลวิทยาคม โรงเรียนเทิงวิทยาคม โรงเรียนปล้องวิทยาคม โรงเรียนไม้ยาวิทยาคม โรงเรียนพญาเม็งรายวิทยาคม

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ให้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง เพื่อเป็นแนวทางให้การพัฒนาการบริหารงานวิชาการต่อไป
2. ทำให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง เพื่อเป็นแนวทางให้การพัฒนาการบริหารงานวิชาการต่อไป
3. เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าวิจัยเป็นข้อมูลแนวทางให้ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานวิชาการในการพัฒนา และแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขงต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอึ้งโขง ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
  - 1.1 หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา
  - 1.2 หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
  - 1.3 แนวทางการบริหารและจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 1.4 การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ
  - 1.5 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารวิชาการในสถานศึกษา
  - 2.1 หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
  - 2.2 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
  - 2.2 กระบวนการบริหารงานวิชาการ
  - 2.3 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
  - 2.5 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ
4. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอึ้งโขง
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริการการศึกษา

Schermer (1999, หน้า G-2) กล่าวว่า การบริหาร (Administration) จะใช้ในการบริหารระดับสูง โดยเน้นที่กำหนดนโยบายที่สำคัญและกำหนดแผนของผู้บริหารระดับสูง นิยมใช้ในการ

บริหารรัฐกิจ (Public Administration) หรือใช้ในหน่วยงานราชการ และคำว่า “ผู้บริหาร” (Administrator) หมายถึง ผู้บริหารที่ทำงานในองค์กรของรัฐ หรือองค์กรที่ไม่มุ่งหวังผลกำไร

หวน พินธุพันธ์ (2528, หน้า 2-3) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารให้อำนาจตลอดจนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ ที่มีอยู่หรือคาดว่าจะมีการดำเนินงานของสถาบันหรือหน่วยงานนั้น ๆ ให้ดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534, หน้า 3) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม คุณธรรม ให้มีค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล อาศัยทรัพยากร เทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาบุคคลไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินอยู่

ภาวิดา ธาราศรีวิสุทธิ และวิบูลย์ ไตรฉนะบุตร (2542, หน้า 6) กล่าวว่า การบริหาร การศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับแต่ บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม คุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

สมศักดิ์ คงเที่ยง (2542, หน้า 1) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลาย ๆ อย่างที่บุคคลร่วมกันกำหนดโดยใช้กระบวนการอย่างมีระบบและให้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

ถวิล เกษสุพรรณ (2552, หน้า 32) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษาที่มีบุคคลมีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมมือกันดำเนินงาน โดยใช้ทรัพยากรการบริหาร เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นสมาชิกที่ดีที่มีคุณภาพของสังคมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สมเดช สวานันต์ (2553, หน้า 32) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การใช้ศาสตร์ศิลป์ในการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกระบวนการเรียนรู้ และความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่บุคคลร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมให้มีคุณภาพ โดยการใช้ศาสตร์ศิลป์ในการทำงาน

ร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกระบวนการเรียนรู้ และความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (2553, หน้า 2) กล่าวว่า สถานศึกษา หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือของเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

จรรย์พร ไนต์ชัยยา (2541, หน้า 51) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินการของบุคคลเพื่อให้การศึกษาแก่สมาชิกในสังคม ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 (2547, หน้า 23) กล่าวว่า สถานศึกษาหมายถึง สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การศึกษา พิเศษ ศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย ศูนย์การเรียน วิทยาลัย วิทยาลัยชุมชน สถาบันหรือสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและตามประกาศกระทรวง

ศิลาปชัย อ่วงตระกูล (2553, หน้า 8) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานร่วมกับกลุ่ม บุคคลมีอาชีพและชุมชนในท้องถิ่น เพื่อให้การบริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมตามวัตถุประสงค์อย่างมีคุณภาพ

ณัฐรญา พวงจันทร์ (2553, หน้า 14) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหาร การพัฒนาและปรับปรุงวิธีการบริหารงานด้านต่าง ๆ เพื่อนำสถานศึกษาไปสู่ความก้าวหน้า โดยส่งเสริมความเจริญด้านความคิด ความรู้ ควบคู่กับการสอดแทรกคุณธรรมแก่นักเรียนเพื่อให้ได้นักเรียนที่มีคุณภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกันกับสถานศึกษา บุคคล กลุ่ม และชุมชนในท้องถิ่น เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาคุณภาพคนในสังคม ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

แนวทางการบริหารและจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การบริหารงานงานในสถานศึกษาตามแนวทางที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงาน

บุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง โดยหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎกระทรวง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 29-33) โดยได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานแต่ละด้าน ดังนี้

1. การบริหารงานด้านวิชาการ ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการดังต่อไปนี้
  - 1.1 การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
  - 1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ
  - 1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
  - 1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
  - 1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
  - 1.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนการเรียนรู้
  - 1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
  - 1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
  - 1.9 การนิเทศการศึกษา
  - 1.10 การแนะแนว
  - 1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
  - 1.12 การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ
  - 1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
  - 1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุว องค์กร หน่วยงาน และสถานประกอบการและสถานบันอื่นที่จัดการศึกษา
  - 1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา
  - 1.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
  - 1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
2. การบริหารงานด้านงบประมาณ ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานงบประมาณดังต่อไปนี้
  - 2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี

2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

2.4 การขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

2.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

2.6 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

2.7 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

2.9 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา

2.10 การบริหารจัดการเพื่อทรัพยากรเพื่อการศึกษา

2.11 การวางแผนพัสดุ

2.12 การกำหนดรูปแบบรายงาน หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณ เพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี

2.13 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

2.14 การจัดหาพัสดุ

2.15 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

2.16 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

2.17 การเบิกเงินจากคลัง

2.18 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

2.19 การนำเงินส่งคลัง

2.20 การจัดทำบัญชีการเงิน

2.21 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน และการจัดทำหรือการจัดทำแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3. การบริหารงานบุคคล ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานบุคคลดังต่อไปนี้

3.1 การวางแผนอัตรากำลัง

3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.3 การจัดหาและบรรจุแต่งตั้ง

3.4 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.5 การดำเนินเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

- 3.6 การลาทุกประเภท
- 3.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 3.8 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 3.9 การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- 3.10 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 3.11 การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
- 3.12 การออกจากราชการ
- 3.13 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- 3.14 การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- 3.15 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.16 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- 3.17 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 3.18 การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 4. การบริหารงานทั่วไป ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานทั่วไปดังต่อไปนี้
  - 4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
  - 4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
  - 4.3 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
  - 4.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
  - 4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
  - 4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
  - 4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
  - 4.8 การดำเนินงานธุรการ
  - 4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
  - 4.10 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
  - 4.11 การรับนักเรียน
  - 4.12 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
  - 4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
  - 4.14 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

4.15 การทัศนศึกษา

4.16 งานกิจการนักเรียน

4.17 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

4.18 การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร
หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

4.19 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

4.20 การรายงานผลการปฏิบัติงาน

4.21 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน และการจัดกิจกรรมในการลงโทษ
นักเรียน

การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

ประเวศน์ มหารัตน์สกุล (2542, หน้า 114-115) ได้กล่าวถึง การสร้างระบบบริหาร
ที่มีประสิทธิภาพทั้งทั้งองค์กร ต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย 7 ประการ คือ

1. การจัดองค์กรที่มีความยืดหยุ่นสูง ไม่ผูกยึดเป็นกรอบที่ตายตัวว่าองค์กรจะต้อง
เป็นแบบหนึ่งแบบใด

2. ในเบื้องต้นมีโครงสร้างตำแหน่งรับงานครบถ้วนสมบูรณ์ แลพร้อมที่จะขยาย
รับการเติบโตตลอดเวลา

3. มีโครงสร้างเงินเดือน ที่สอดคล้องกับโครงสร้างตำแหน่ง

4. มีระบบการประเมินผลงานโดยยึดเอาเป้าหมายเป็นเกณฑ์วัดความสำเร็จของ
การทำงาน

5. มีการประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

6. เสริมสร้างบรรยากาศการทำงานบนความหมายหลากหลายวัฒนธรรม

7. ผู้บริหารมีเหตุผลและคุณธรรม โดยเฉพาะการประเมินผลงานนั้นต้องมีความเป็นธรรม
ไม่มีอคติ

สมยศ นาวิการ (2545, หน้า 28) ได้ให้ข้อพิจารณาปัญหาบางอย่างที่ผู้บริหาร
ควรพิจารณา ในการออกแบบองค์การ เพื่อบรรลุถึงเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ
ดังนี้

1. การรวมกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละระดับความใช้หลักเกณฑ์อะไร

2. แต่ละหน่วยงานขององค์การควรจะมีขนาดของการควบคุมเท่าไรและในแผนงาน
ที่สำคัญควรจะมีระดับการบริหารกี่ระดับ

3. องค์การควรจะมีการรวมอำนาจหน้าที่หรือกระจายอำนาจหน้าที่มากน้อยแค่ไหน

4. ตำแหน่งหน้าที่แต่ละระดับควรจะมีความเป็นระเบียบ แบบแผน มากน้อยแค่ไหน
 สาโรจน์ โอปัททกษชีวิน (2546, หน้า 87-91) ได้กล่าวถึง หลักของการบริหารให้มีคุณภาพ
 และประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นที่ยอมรับและรู้จักของคนทั่วโลก ได้แก่ หลักของการบริหารแบบเดมมิ่ง
 (Principle of Deming Mangement) ได้แก่

1. การปรับปรุงคุณภาพเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐศาสตร์ทั้งหมด
2. อย่าตำหนิบุคคล แต่แก้ไขระบบ
3. ลูกค้าต้องมาก่อนเสมอ
4. วางแผน ลองทำ ตรวจสอบ ทำจริง
5. ฝ่ายบริหารระดับสูง ต้องเปลี่ยนแนวคิดสู่ปรัชญาใหม่
6. ฝ่ายบริหารระดับกลาง ต้องมีการฝึกอบรมปรัชญาใหม่
7. ฝ่ายบริหารระดับล่าง หรือไม่ใช่ฝ่ายบริหารจัดสร้างที่มัจฉัยภายใน

สรุปได้ว่า การบริหารที่มีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยหลักในการบริหาร การสร้างระบบ
 การบริหารที่ผ่านการวางแผน การวิเคราะห์อย่างเป็นขั้นตอน นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องอาศัย
 ความร่วมมือจากทุกฝ่าย แต่สิ่งสำคัญยิ่งคือ ลักษณะความเป็นผู้นำของผู้บริหาร ที่พร้อมจะดำเนิน
 กิจกรรม และพร้อมที่จะพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้า

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม
 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา
 แต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน ผู้บริหารสถานศึกษาสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินการบริหาร
 จัดการให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่กำหนดไว้ นักการศึกษาได้กล่าวถึง
 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษากำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
 พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจ
 การบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และ
 การบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขต
 พื้นที่การศึกษาโดยตรงในงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงาน
 งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป สรุปบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา
 พอสังเขปได้ดังนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบข่ายของงานทั้ง
 4 ด้าน ตามกฎกระทรวงกำหนด

จันทราณี สงวนนาม (2545, หน้า 125) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภารกิจ ดังนี้

1. ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ
2. ต้องรู้จักใช้คนเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ
3. ต้องบำรุงขวัญบุคคลเพื่อให้มีความสุขกับการทำงาน
4. ต้องจัดให้มีนวัตกรรมภายในองค์การเพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา เพื่อให้บุคคลได้ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลง

ธีระ รุญเจริญ (ม.ป.ป.) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีการบริหารที่ใช้โรงเรียนฐาน (SBM: School Based Management) ประกอบด้วยเกณฑ์ ต่อไปนี้

1. การเป็นผู้นำทางวิชาการ
2. การบริหารแบบมีส่วนร่วม
3. การเป็นผู้อำนวยความสะดวก
4. การประสานความสัมพันธ์
5. การส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร
6. การสร้างแรงจูงใจ
7. การประเมินภายในและประเมินภายนอก
8. การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย พัฒนา
9. การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์
10. การส่งเสริมเทคโนโลยี

สรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา คือ บริหารงานตามขอบข่ายของงาน 4 ด้านที่กระทรวงกำหนด ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารวิชาการในสถานศึกษา

หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

การบริหารสถานศึกษา ตามบทบาทหน้าที่และงานของผู้บริหารสถานศึกษา งานในการบริหารวิชาการถือเป็นงานหลัก เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ส่วนงานอื่น ๆ ถือเป็นงานที่มีความสำคัญรองลงมาและเป็นงานสนับสนุน (สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 143, สื่อออนไลน์; จันทราณี สงวนนาม, 2545, หน้า 143)

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

กิติมา ปรีดีติติก (2532, หน้า 4 อ้างอิงใน ชัยรัตน์ ล้ำฤทธิ, 2552, หน้า 13) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง ความพยายามที่จะดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องของการศึกษา ได้แก่ โรงเรียน หลักสูตร ครู นักเรียน วัสดุอุปกรณ์ ตำราเรียน และอาคารสถานที่ เป็นต้น ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือความพยายามที่จะจัดดำเนินงานทุกอย่าง ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา โดยให้ผลผลิตคือ ผู้เรียนมีคุณภาพที่สุด

ภิญญา สาร (2537, หน้า 324 อ้างอิงใน อำนาจ นาคแก้ว, ม.ป.ป.) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนนักเรียนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการและงานวิชาการจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารและครูเพราะผู้บริหารคือผู้นำทางวิชาการด้วยการทำงานร่วมกับครู ให้คำแนะนำ ประสานงานให้ครูทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

อำภา บุญช่วย (2537, หน้า 1) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง งานวิชาการ เป็นกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการสอนของนักเรียนให้ได้มี ประสิทธิภาพมากที่สุด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 2) ได้กล่าวถึงความหมายของการบริหารงาน วิชาการว่า การบริหารสถานศึกษา โดยให้มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ให้ได้ผลที่ดีและมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนทุกคน

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2545, หน้า 9) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมทุกชนิดในงานวิชาการ ซึ่งเป็นภารกิจหลักให้เกิดการปรับปรุงและ พัฒนาและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนหรือผู้รับบริการ

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ ของการศึกษา การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

กระบวนการบริหารงานวิชาการ

Fayol (ม.ป.ป. อ้างอิงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2545, หน้า 1-5; มนูญ พันธุ์หล่อ, 2553, หน้า 14-16) ได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารงานวิชาการว่า ทฤษฎีขององรี ฟาโยล (Henri Faryol) สามารถนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมุ่งเน้น ความสำคัญในการบริหารจัดการ โดยมีองค์ประกอบขั้นมูลฐานของการบริหาร ดังนี้

1. การวางแผน (To plan)
2. การจัดองค์การ (To organize)
3. การบังคับบัญชา (To command)

4. การประสานงาน (To coordinate)

5. การควบคุม (To Control)

นอกจากนี้ ฮองรี ฟาโยล (Henri Fayol) ยังได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการช่วยลดขั้นตอนการทำงานให้สั้นเข้าการติดต่อรายงานให้ดำเนินงานไปตามสายบังคับบัญชา บางกรณีเป็นสิ่งที่ไร้ประโยชน์สิ้นเปลืองและก่อให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน ข้อเสนอที่น่าสนใจอันเกิดจากแนวคิดของฟาโยล คือ หลักเกี่ยวกับการบริหาร 14 ประการ ที่ผู้บริหารควรเอาใจใส่

1. การแบ่งแยกการทำงาน
2. อำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน
3. วินัยจรรยา
4. เอกภาพในการควบคุม
5. เอกภาพในการอำนาจการ
6. ประโยชน์ส่วนตนต้องรองจากประโยชน์ขององค์การ
7. ผลประโยชน์ตอบแทน
8. การรวมอำนาจมาไว้ในส่วนกลาง
9. สายการบังคับบัญชา
10. คำสั่งและระเบียบข้อบังคับ
11. ความเสมอภาค
12. ความมั่นคงในการทำงาน
13. ความดำริริเริ่มในการทำงาน
14. ความยืดหยุ่นและร่วมแรงร่วมใจ

จากทฤษฎีและหลักเกณฑ์การจัดการของ ฟาโยล จะมุ่งแสดงหาวิธีการที่ดีที่สุดในการบริหารที่มีลักษณะเป็นสากล สามารถนำไปใช้ได้ในทุกองค์กร โดยมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงานในระดับผู้บังคับบัญชาเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น ทฤษฎีการบริหารของ ฟาโยล จึงมีความเหมาะสมกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งมีขั้นตอนหรือกระบวนการในการบริหารงานที่มุ่งประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ฟาโยลได้กำหนดขั้นตอนหรือกระบวนการในการบริหารงานที่เหมาะสมกับการบริหารงานวิชาการไว้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม ดังนี้

1. การวางแผน เป็นกระบวนการที่สำคัญในการบริหาร เป็นภาระหน้าที่และเป็นการใช้ศิลปะของภาวะผู้นำที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง ดังนั้น ในการบริหารงานวิชาการจึงจำเป็นต้องทราบถึงหลักสำคัญในการวางแผน เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้ได้ผลยิ่งขึ้น

2. การจัดองค์การ เป็นกระบวนการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะสามารถให้องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ซึ่งประกอบไปด้วย คน งาน และปัจจัยทางกายภาพต่าง ๆ ขององค์การหรือการบริหารงานวิชาการ

3. การบังคับบัญชา เป็นการบริหารงานวิชาการตามอำนาจหน้าที่ ตามระเบียบ แบบแผนวิธีการและมาตรฐานการปฏิบัติที่กำหนดขึ้น โดยอาศัยศิลปะการเป็นผู้นำ หลักมนุษยสัมพันธ์ของผู้บังคับบัญชาต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา

4. การประสานงาน เป็นเรื่องของการร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ เป็นเรื่องเกี่ยวกับภาระทางใจที่สำคัญ ดังนั้น การประสานงานจึงเป็นการประสานใจที่มีส่วนสำคัญในการส่งผลต่อการให้บริหารบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5. การควบคุม เป็นการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานและความก้าวหน้าในการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลง การพัฒนางานและผลสำเร็จในการปฏิบัติงานเพื่อแก้ไข ปรับปรุง และเป็นข้อมูลในการพัฒนาต่อไป

ชัยรัตน์ ล้ำฤทธิ์ (2551, หน้า 14 อ้างอิงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545, หน้า 50-51) ได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารงานวิชาการว่า การบริหารงานวิชาการจะต้องมีกระบวนการบริหารงานวิชาการที่สรุปได้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการวางแผนก่อนการดำเนินงาน ผู้บริหารจะต้องกำหนดนโยบายและวางแผนงานด้านวิชาการ เกี่ยวกับการทำแผนงานวิชาการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การจัดสภาพงานวิชาการและวิธีการทำงานจัดครู อาจารย์เข้าสอน จัดทำโครงการสอน จัดตารางสอน จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน การลงทะเบียน การปฐมนิเทศของนักเรียน เพื่อให้งานดำเนินไปตามเป้าหมาย และขั้นตอนของแผนที่วางไว้โดยให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนด้วย

2. ขั้นตอนดำเนินงาน เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหารจะต้องดำเนินงาน และควบคุมดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้

2.1 งานการสอนตามหลักสูตรโดยการดูแลให้เป็นไปตามโครงการสอนในแต่ละวิชาเป็นการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติการสอน

2.2 งานเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางด้านวิชาการ เช่น การจัดโครงการสอนซ่อมเสริม มีการจัดชุมนุมต่าง ๆ มีการจัดแนะแนวการศึกษา และให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จัดให้มีห้องสมุดคั่นคว่ำ

2.3 งานเกี่ยวกับการบริการ ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมให้มีการบริการเกี่ยวกับการสื่อสารการสอน เพื่อช่วยเหลือในด้านการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ

3. **ชั้นส่งเสริม ควบคุมและติดตามผลในด้านวิชาการ เพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการ** ผู้บริหารควรมีการส่งเสริม สนับสนุน ควบคุม ปรับปรุง พัฒนาและประเมินผลงานด้านวิชาการ ดังนี้

3.1 **สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาการ กำหนดจุดมุ่งหมาย และนโยบายที่เหมาะสมกับสถานศึกษา นอกจากนี้ยังต้องมีการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วย**

3.2 **ส่งเสริมงานวิชาการและจัดบรรยากาศทางวิชาการ ผู้บริหารควรสนับสนุนที่จะให้ปฏิบัติงานด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น**

อัมภา บุญช่วย (2537, หน้า 10) กล่าวว่า กระบวนการบริหารวิชาการ มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ
2. การวางแผน
3. การดำเนินการตามแผน
4. การประเมินผล

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการ ประกอบไปด้วย การวางแผน การดำเนินงาน (การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม) และการประเมินผล ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารงานวิชาการที่ต่อเนื่อง สามารถทำให้เกิดผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

จันทร์ธานี สงวนนาม (2545, หน้า 58-57) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. **หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร**
  - 1.1 หลักสูตร สาระการเรียนรู้หลักสูตรและการจัดระบบ
  - 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
  - 1.3 สื่อการเรียนรู้
  - 1.4 การจัดและประเมินผลการเรียนรู้
2. **วิจัยในชั้นเรียน**
3. **การสอนซ่อมเสริม**
4. **กิจกรรมเสริมหลักสูตร**
5. **การนิเทศภายในสถานศึกษา**
6. **การประกันคุณภาพการศึกษา**

กมล ภูประเสริฐ (2544, หน้า 9-14) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 9 ประการ ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร ได้แก่
  - 1.1 การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศ
  - 1.2 การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้
  - 1.3 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
  - 1.4 การจัดทำหน่วยการเรียนรู้
2. การบริหารการจัดการเรียนการสอน
  - 2.1 การรวบรวม การวิเคราะห์และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
  - 2.2 การกำหนด การเตรียมการ และจัดหาสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ เครื่องใช้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน
  - 2.3 กำหนดวิธีประเมินผลการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้หรือรายวิชา
  - 2.4 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
  - 2.5 การควบคุม ดูแลและส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้
  - 2.6 ร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน โดยการนิเทศภายใน
  - 2.7 การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้รายวิชา
  - 2.8 การกำหนดเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดผลการเรียนรู้
  - 2.9 การควบคุม ดูแลและส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนตามวิธีการ และเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้
  - 2.10 การจัดทำหลักฐานตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้
  - 2.11 การนำผลการประเมินไปใช้แก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนแต่ละคนอย่างสม่ำเสมอ
  - 2.12 การกำหนดรูปแบบ ระยะเวลาการรายงานผลการเรียนรู้ การรายงานผู้ปกครอง ระหว่างปีการศึกษา และการรายงานผลของสถานศึกษาต่อสาธารณะและหน่วยงานต้นสังกัด
3. การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา
  - 3.1 การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในที่มีหลักการให้บุคลากรทุกคน ร่วมกันรับผิดชอบเพื่อนำสถานศึกษาไปสู่มาตรฐานการศึกษาร่วมกัน
  - 3.2 การกำหนดวิธีการและระยะเวลาการนิเทศภายใน
  - 3.3 การควบคุม ดูแลและส่งเสริมให้มีการดำเนินการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ

- 3.4 การร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น
4. การพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
  - 4.1 การวิเคราะห์ปัญหาาร่วมกันเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา
  - 4.2 การกำหนดช่วงเวลาการพัฒนาบุคลากรเป็นระยะ ๆ
  - 4.3 การควบคุมดูแล การดำเนินงานพัฒนาบุคลากรให้เป็นไปตามที่กำหนด
5. การวิจัยและพัฒนา
  - 5.1 การทำความเข้าใจและส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนานักเรียน
  - 5.2 การร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหาที่เป็นข้อขัดข้องหรือข้อที่ควรจะพัฒนาร่วมกัน
ในสถานศึกษา
  - 5.3 การควบคุม ดูแลและส่งเสริมการดำเนินการตามที่กำหนดไว้
6. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ
  - 6.1 การกำหนดหัวข้อเรื่องทางวิชาการที่เป็นการสนับสนุนงานหลักทางวิชาการ
  - 6.2 การกำหนดวิธีการดำเนินการและระยะเวลาที่จะดำเนินการ
  - 6.3 การควบคุม ดูแลและส่งเสริมการดำเนินการตามที่กำหนดไว้
7. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
  - 7.1 การกำหนดข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการของงานบริหารทั้งหมด
  - 7.2 การกำหนดระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ
  - 7.3 การควบคุม ดูแลและส่งเสริมการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ
  - 7.4 การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการดำเนินงานอื่น ๆ
8. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา
  - 8.1 การกำหนดหัวข้อในการประเมินผลงาน
  - 8.2 การกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการประเมิน
  - 8.3 การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการดำเนินการประเมิน การสรุปผลและ
การเขียนรายงานประจำปี

**ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของกระทรวง
ศึกษาธิการ**

การบริหารงานงานในสถานศึกษาตามแนวทางที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจ
การบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และ

การบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง โดยหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎกระทรวง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 29-33) โดยได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของ กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 9-37) มีรายละเอียด ดังนี้

1. การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
  - 1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
    - 1.1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2551 และกรอบสาระการเรียนรู้ที่พัฒนาโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.1.2 ศึกษาศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและภูมิภาค ตลอดจนข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

1.1.3 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา

1.1.4 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของกลุ่มสาระหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 หรือมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1.5 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการและกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปฏิบัติงานตาม

1.1.6 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขอความเห็นชอบใช้หลักสูตรสถานศึกษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1.7 การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

- 1) การจัดสาระการเรียนรู้
- 2) การกำหนดค่าน้ำหนักและเวลาเรียนช่วงชั้นที่ 1-3
- 3) การกำหนดรหัสวิชา
- 4) การกำหนดระดับผลการเรียน

1.1.8 การบูรณาการภายในและระหว่างสาระการเรียนรู้/การบูรณาการเฉพาะเรื่องตามลักษณะสาระการเรียนรู้/การบูรณาการที่สอดคล้องกับวิถีของผู้เรียน

1.1.9 ประเมินผลการใช้หลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

1.2 การจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น หมายถึง รายละเอียดของข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งเนื้อหาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ เช่น สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ประวัติความเป็นมา สภาพเศรษฐกิจ สังคม การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพศิลปะวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา ตลอดจนสภาพปัญหาและสิ่งที่ควรได้รับการถ่ายทอดพัฒนาในชุมชนและสังคมนั้น ๆ ที่สถานศึกษากำหนด การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งมีแนวทางในการจัดทำสาระท้องถิ่น ดังนี้

1.2.1 ศึกษากรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดไว้

1.2.2 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อทราบจุดเน้นหรือประเด็นปัญหา สำคัญที่โรงเรียนให้ความสำคัญหรือกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียน

1.2.3 ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนและนักเรียน เพื่อนำมา เป็นข้อมูลในการจัดทำสาระท้องถิ่น

1.2.4 ดำเนินการจัดทำสาระท้องถิ่นในลักษณะ

1) จัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติม

2) ปรับกิจกรรมการเรียนการสอน หรือจัดกิจกรรมเสริม หรือบูรณาการ

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2.1 การจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามสาระและหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดย

2.1.1 วิเคราะห์หลักสูตรและเนื้อหาสาระ

2.1.2 มาตรฐานการเรียนรู้

2.1.3 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.1.4 ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและจัดเตรียมสื่อ การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

2.2 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม โดยจัดเนื้อหาสาระและ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ตลอดจนผู้ที่มีความสามารถพิเศษ และผู้ที่มีความบกพร่องหรือด้อยโอกาส โดยฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ สถานการณ์การประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้จาก ประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง สร้างสถานการณ์ตัวอย่าง

2.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน

2.4 ปลุกฝังผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม มีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม

2.5 จัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

2.6 นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและประสานความร่วมมือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม เพื่อร่วมกันพัฒนา ผู้เรียนตามศักยภาพ

2.7 จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยเป็นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันของบุคลากรภายในสถานศึกษา

2.8 ส่งเสริมให้ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ (การวิจัยในชั้นเรียน)

2.9 ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนา วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลาย และต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

2.10. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่

2.10.1 จัดกิจกรรมแนะแนว โดย

- 1) จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 2) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึก และจัดทำสื่อ
- 3) ให้คำปรึกษาการแก้ไขข้อบกพร่องและพัฒนาตนเอง
- 4) ให้คำปรึกษาการศึกษาต่อและแนะนำอาชีพ

2.10.2 จัดกิจกรรมนักเรียน โดย

- 1) สนับสนุนเรื่องกลุ่มตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น โครงการงาน
- 2) ส่งเสริมความถนัด ความสนใจ ความสามารถ ความต้องการ

ของผู้เรียน เช่น ชมรมทางวิชาการ

- 3) ส่งเสริมการทำประโยชน์ต่อสังคม เช่น กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด
- 4) ส่งเสริมการฝึกทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม
- 5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้และจัดหาวัสดุอุปกรณ์
- 6) จัดทำแผนการจัดกิจกรรม แบบบันทึก รายงานผล

การออกแบบการเรียนรู้อิงมาตรฐาน

การออกแบบการเรียนรู้อิงมาตรฐาน เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพราะเป็นส่วนที่นำมาตรฐานการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติในการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพได้ มาตรฐานอย่างแท้จริง ผู้เรียนจะบรรลุมาตรฐานหรือไม่ อย่างไร ก็อยู่ที่ขั้นตอนนี้ ดังนั้น การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานอย่างแท้จริงทุกองค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ ต้องเชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปี โดยครูต้องเข้าใจและสามารถวิเคราะห์ได้ว่าสิ่งที่ต้องการให้นักเรียนรู้และปฏิบัติได้ในมาตรฐานและตัวชี้วัดชั้นปีนั้นคืออะไร

องค์ประกอบที่สำคัญของหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ชื่อหน่วยการเรียนรู้
2. มาตรฐานการเรียนรู้

3. สาระสำคัญของหน่วยการเรียนรู้
4. ชิ้นงานหรือภาระงานที่ให้นักเรียนปฏิบัติ
5. กิจกรรมการเรียนการสอน
6. การวัดและประเมินผล

กระบวนการจัดทำหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน

การออกแบบหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐานใช้หลักการของ Backward Design คือ เริ่มจากการกำหนดมาตรฐานเป็นเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ จากนั้นจึงกำหนดว่า ร่องรอยหลักฐานอะไรที่ให้นักเรียนปฏิบัติแล้วสามารถสะท้อนความสามารถของผู้เรียนตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานนั้น แล้วจึงวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้นักเรียนปฏิบัติ

การออกแบบถอยหลังกลับหรือ Backward Design ที่นำมาใช้ในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน เป็นกระบวนการออกแบบที่ยึดเป้าหมายสุดท้ายของการเรียน คือ มาตรฐานการเรียนรู้เป็นหลัก กระบวนการออกแบบวางแผนของครูผู้สอนต้องเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 มาตรฐานการเรียนรู้ต้องการให้นักเรียนรู้อะไร และสามารถทำอะไรได้

ขั้นตอนที่ 2 อะไรคือร่องรอยหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนรู้อะไรและสามารถทำได้ตามที่มาตรฐานกำหนด

ขั้นตอนที่ 3 จัดกิจกรรมอย่างไรจึงจะสนับสนุนให้นักเรียนมีความรู้ที่ฝังแน่นตามที่มาตรฐานกำหนดไว้ อย่างไรก็ตามกระบวนการจัดทำหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐานมีความยืดหยุ่นสามารถเริ่มจากการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปี และวิเคราะห์คำสำคัญในตัวชี้วัดชั้นปี เพื่อกำหนดสาระหลักและกิจกรรมต่อไปหรืออาจเริ่มจากประเด็นปัญหาสำคัญในท้องถิ่นหรือสิ่งที่นักเรียนสนใจแล้วจึงพิจารณาว่าประเด็นปัญหาดังกล่าวเชื่อมโยงกับมาตรฐานและตัวชี้วัดชั้นปีข้อใด

สิ่งสำคัญของการจัดทำหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน มีดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ต้องนำพาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานและตัวชี้วัดชั้นปีที่ระบุไว้ในหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ
2. การวัดและประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงานที่กำหนดในหน่วยการเรียนรู้ ควรเป็นการประเมินการปฏิบัติหรือการแสดงความสามารถผู้เรียน (Performance Assessment)
3. ชิ้นงานหรือภาระงานที่กำหนดให้นักเรียนปฏิบัติ ควรเชื่อมโยงมาตรฐานและตัวชี้วัด 2-3 มาตรฐานตัวชี้วัด

4. มีความยืดหยุ่นในกระบวนการและขั้นตอนการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ เช่น อาจเริ่มต้นจากการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปี หรืออาจเริ่มจากความสนใจของนักเรียนหรือสภาพปัญหาของชุมชนก็ได้

กระบวนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้

ตามที่ได้นำเสนอแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ไว้ 2 แนวทาง ในที่นี้จะนำเสนอเฉพาะแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่เริ่มจากการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปีดังต่อไปนี้

ขั้นระบุมาตรฐานและตัวชี้วัดชั้นปี/ช่วงชั้น

ทุกหน่วยการเรียนรู้ต้องระบุมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปี/ช่วงชั้นที่เป็นเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนสำหรับหน่วยเรียนรู้นั้น ๆ ivo อย่างชัดเจน ซึ่งแต่ละหน่วยงานอาจระบุมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปี/ช่วงชั้นไว้มากกว่าหนึ่งมาตรฐานและมากกว่าหนึ่งตัวชี้วัดชั้นปี/ช่วงชั้นแต่ก็ไม่ควรมากเกินไป ซึ่งอาจเป็นมาตรฐานจากกลุ่มสาระเดียวกันหรือต่างกลุ่มสาระที่สอดคล้องกันก็ได้

ตัวอย่างที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

มาตรฐาน ท.1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท.1.1 (ป.6/3) อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามตอบเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ท.1.1 (ป.6/5) อธิบายนำความรู้ ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

ท.1.1 (ป.6/8) เขียนแสดงความรู้สึกรู้สึกและแสดงความคิดเห็น

มาตรฐาน ท.3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

ท.3.1 (ป.6/5) พูดยางานเรื่องที่เขียน

หมายเหตุ ท.1.1 (ป.6/3) หมายถึง มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่านมาตรฐานที่ 1 ตัวชี้วัดชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ข้อ 3

ขั้นกำหนดสาระสำคัญ

ในส่วนสาระสำคัญนี้เป็นการกำหนดเนื้อหาและทักษะที่จะจัดการเรียนการสอนในหน่วยนั้น ๆ สาระสำคัญได้จากการวิเคราะห์ตัวชี้วัดชั้นปีว่าอะไร คือสิ่งที่นักเรียนต้องรู้และปฏิบัติได้ที่ระบุอยู่ในตัวชี้วัดชั้นปีของหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ หรือสาระสำคัญอาจนำมาจากสาระการเรียนรู้แกนกลางของตัวชี้วัดชั้นปี แต่ละตัวชี้วัดอาจมีการสอนหรือฝึกซ้ำได้ในหน่วยการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความเหมาะสม

ขั้นกำหนดชิ้นงานหรือภาระงานที่นักเรียนปฏิบัติ

ชิ้นงานหรือภาระงาน อาจเป็นสิ่งที่ครูกำหนดให้ หรือครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดขึ้น เพื่อให้ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติในแต่ละหน่วย ชิ้นงานหรือภาระงานต้องแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการในการเรียนรู้ของนักเรียน ได้ใช้ความรู้ที่ลึกซึ้ง ใช้ทักษะ/กระบวนการคิดขั้นสูง และเป็นร่องรอยหลักฐานแสดงว่ามีความรู้และทักษะถึงตัวชี้วัดชั้นปีที่กำหนดไว้ในหน่วยการเรียนรู้ นั้น

ตัวอย่างชิ้นงานหรือภาระงาน

1. งานเขียน: เรียงความ จดหมาย โคลงกลอน การบรรยาย การเขียนตอบ ฯลฯ
2. ภาพ/แผนภูมิ: แผนผัง แผนภูมิ ภาพวาด กราฟ ตาราง ฯลฯ
3. การพูด/รายงานปากเปล่า: การอ่าน กล่าวรายงาน โต้วาที่ ร้องเพลง สัมภาษณ์ ฯลฯ
4. สิ่งประดิษฐ์: งานประดิษฐ์ งานแสดงนิทรรศการ หุ่นจำลอง ฯลฯ
5. งานที่มีลักษณะผสมผสานกัน: การทดลอง การสาธิต ละคร วิดีทัศน์ ฯลฯ

การกำหนดชิ้นงานหรือภาระงานให้นักเรียนปฏิบัติต้องมีความสอดคล้องเหมาะสมสัมพันธ์กับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปี และกิจกรรมที่กำหนดในหน่วยการเรียนรู้ ชิ้นงานหรือภาระงานหนึ่งชิ้น เชื่อมโยงสัมพันธ์กับมาตรฐานเดียวกันหรือหลายมาตรฐานในเวลาเดียวกันได้

วิธีการเลือกชิ้นงานหรือภาระงาน

ชิ้นงานหรือภาระงานที่จะเป็นเครื่องพิสูจน์ว่านักเรียนบรรลุถึงมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปีนั้นพิจารณาได้จาก

1. ชิ้นงาน: ภาระงานตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้หรือตัวชี้วัดชั้นปีนั้น (ถ้ามี)
2. พิจารณาจากกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยว่านักเรียนต้องสร้างชิ้นงาน หรือปฏิบัติงานใดบ้างระหว่างการจัดกิจกรรมจึงจะพัฒนาถึงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปีที่ต้องการ
3. ระดมความคิดกับเพื่อนครูหรือนักเรียน เพื่อเลือกงานที่เหมาะสมให้นักเรียนปฏิบัติ เพื่อพัฒนานักเรียนให้ได้มาตรฐานที่กำหนด ถ้าชิ้นงานยังไม่ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปีที่กำหนดไว้ อาจเพิ่มหรือปรับกิจกรรมเพื่อให้ครอบคลุม

4. ขณะวางแผนกำหนดชิ้นงานหรือภาระงานควรพิจารณาการพัฒนาศติปัญญาหลายด้านพร้อมกัน (Multiple Intelligence) ครูอาจเลือกชิ้นงานประเภทเรียงความ การแสดงละคร หรือบทบาทสมมติ การเคลื่อนไหวร่างกาย/มนุษย์สัมพันธ์ หรือดนตรี ซึ่งเป็นงานที่เหมาะสมที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาหลาย ๆ ด้าน และมีโอกาสได้เรียนรู้และปฏิบัติงานด้วยวิธีการที่เขาชอบงานนั้นจึงจะเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

5. นำไปสู่การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) โดยบุคคลต่าง ๆ เช่น เพื่อนนักเรียน ครู ผู้ปกครอง หรือประเมินตนเอง ให้ทางเลือกในการปฏิบัติ หรือใช้วิธีปฏิบัติได้หลากหลาย

ขั้นการประเมินผล

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้ง ครูต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินผล ซึ่งควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดด้วย และควรแจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้าถึงวิธีการและเกณฑ์ในการประเมิน การประเมินผลควรมีลักษณะ ดังนี้

1. มีเกณฑ์การประเมินที่เชื่อมโยงกับตัวชี้วัดชั้นปีที่กำหนดในหน่วยการเรียนรู้
2. อธิบายลักษณะชิ้นงานหรือภาระงานที่คาดหวังได้อย่างชัดเจน
3. รวมอยู่ในกระบวนการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอนมีคำอธิบายคุณภาพงานที่ชัดเจนและบ่งบอกคุณภาพงานในแต่ละระดับ
4. ใช้ผลการประเมินในการปรับปรุงการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับนักเรียนแต่ละคนแต่ละกลุ่ม หรือทั้งชั้น
5. แจ้งผลการประเมินเกี่ยวกับการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียน เพื่อเทียบเคียงไปสู่มาตรฐาน ให้นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนทราบเป็นระยะ
6. นำผลการประเมินเป็นข้อมูลประกอบในการปรับปรุงหลักสูตร
7. การประเมินผลงานที่ได้รับให้นักเรียนปฏิบัติ และกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนทุกกิจกรรม ครูจะต้องกำหนดแนวการให้คะแนน เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนมีความรู้อะไร และทำอะไรได้บ้าง ตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดไว้แต่ละหน่วยการเรียนรู้

3. การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

3.1 การกำหนดระเบียบวัดและประเมินผล

3.1.1 ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำระเบียบวัดและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

3.1.2 พิจารณายกร่างระเบียบประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

3.1.3 ประชาพิจารณ์โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

3.1.4 เสนอคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ

3.1.5 ประกาศใช้ระเบียบ

3.1.6 ปรับปรุง พัฒนา แก้ไขให้เหมาะสมสอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

3.2 ภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3.2.1 การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ

- 1) ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินและตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา โดยประเมินตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (มาตรฐานชั้นปี)
- 2) ดำเนินการประเมินผลก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงพื้นฐานของผู้เรียน
- 3) ประเมินผลระหว่างเรียน หลังการเรียน และปลายปี เพื่อนำผลไปตัดสินการผ่านผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและตัดสินผลการเรียนรายวิชา
- 4) เลือกรูปวิธีการประเมิน เครื่องมือการประเมินอย่างหลากหลาย เน้นการประเมินสภาพจริง ครอบคลุมสาระและเหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน
- 5) ช่อมเสริม ปรับปรุงแก้ไขผลการเรียนของผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และส่งเสริมผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินให้พัฒนาการประเมินให้พัฒนาสูงสุดเต็มความสามารถ
- 6) การตัดสินการผ่านรายวิชาตามเกณฑ์การผ่านผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (มาตรฐานชั้นปี) ที่กำหนด และประเมินให้ระดับผลการเรียนจากคะแนนการประเมินการผ่านผลการเรียนที่คาดหวังทุกข้อร่วมกัน
- 7) จัดการเรียนซ่อมเสริม และเรียนซ้ำรายวิชาที่ไม่ผ่านการตัดสินผลการเรียน และให้ประชุมพิจารณาให้ผู้เรียนที่มีผลการเรียนทุกรายวิชาที่มีระดับการเรียนเฉลี่ยไม่ถึง “1” ให้เรียนซ้ำชั้น
- 8) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการประเมินและตัดสินผลการเรียน

3.2.2 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

- 1) การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ครูผู้ควบคุมกิจกรรมเป็นผู้ประเมินและตัดสินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายกิจกรรม
- 2) ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน 2 ด้าน คือ การผ่านจุดประสงค์ของกิจกรรมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยพิจารณาจากจำนวนเวลาเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม

3) ตัดสินผลการปฏิบัติกิจกรรมเป็น 2 ระดับ คือ ผ่านและไม่ผ่าน โดยผู้ได้รับการตัดสินให้ผ่านจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 2 ด้าน

4) ประเมินและตัดสินกิจกรรมการผ่านช่วงชั้นตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด (ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการประเมินและตัดสินการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน)

3.2.3 การการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1) ร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2) กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา
3) กำหนดแนวการดำเนินการเป็นรายคุณธรรม โดยประเมินทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

4) ดำเนินการประเมินและสรุปผลเป็นรายปี

5) การประเมินให้ผู้เรียนทราบและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

6) ประเมินผ่านช่วงชั้นตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

3.2.4 การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

1) ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการกำหนดมาตรฐานเกณฑ์แนวทางการประเมินและการซ่อมเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินผลช่วงชั้น

2) ประกาศแนวทางและวิธีการประเมิน

3) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน

4) ดำเนินการประเมินปลายปีและประเมินผ่านช่วงชั้น

5) ผู้บริหารอนุมัติผลการประเมิน

3.2.5 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ

1) เตรียมตัวผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะรับการประเมิน
2) เตรียมตัวบุคลากร สถานที่ และอำนวยความสะดวกในการรับการประเมิน

3) สร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และความสำคัญแก่ครูและผู้เรียน

4) นำผลการประเมินมาพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3.3 การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล

3.3.1 เข้ารับการอบรมพัฒนาการจัดสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล เพื่อให้ครูได้มีความรู้ความเข้าใจ

3.3.2 จัดสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับผลการเรียนที่คาดหวัง (มาตรฐานชั้นปี) สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และสภาพผู้เรียน

3.3.3 นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล

3.3.4 พัฒนา ปรับปรุงให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

3.4 งานทะเบียน

3.4.1 ดำเนินการลงทะเบียน กรอกข้อมูลประวัติของนักเรียนในทะเบียนตามระเบียบ

3.4.2 ออกเลขประจำตัวให้กับนักเรียนใหม่ทุกคน

3.4.3 รับมอบตัวนักเรียนและดำเนินงานเรื่องการย้ายเข้าและย้ายออกของนักเรียนในช่วงระหว่างปีการศึกษา

3.4.4 สำนักรายชื่อนักเรียนทุกระดับชั้น และจัดทำรายชื่อให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

3.4.5 การจัดทำรายงานข้อมูลสถิติเกี่ยวกับจำนวนนักเรียน

3.4.6 ประสานงานกับกลุ่มที่ดูแลนักเรียนเพื่อแจ้งการเปลี่ยนแปลงรายชื่อ/จำนวนนักเรียน

3.4.7 ดำเนินการด้านการย้าย ลาออก การเปลี่ยนแปลงทะเบียนนักเรียน

3.4.8 งานเกี่ยวกับการจัดทำ ขออนุมัติ และรายงานผลการเรียนของนักเรียน

3.4.9 งานเกี่ยวข้องกับการจัดทำ และบริการเอกสาร หลักฐานทางการเรียนของนักเรียน เช่น รบ. ต่าง ๆ หลักฐานผลการเรียน ประกาศนียบัตร รวมทั้งหนังสือรับรองผลการเรียนทุกประเภท

3.4.10 ตรวจสอบความผูกพันของนักเรียนต่อฝ่ายหมวดงานอื่น ๆ ก่อนออกหลักฐานทางการเรียนให้

3.4.11 งานเก็บรักษาและรวบรวมสถิติข้อมูลผลการเรียนของนักเรียนรวมทั้งเผยแพร่และรายงานผู้เกี่ยวข้องทราบ

3.4.12 เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับโปรแกรม OBEC

3.4.13 งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

3.5 การเทียบโอนผลการเรียน

3.5.1 ประสานการจัดการวัดผลประเมินผลระดับสถานศึกษา

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน จัดทำมาตรฐาน กรอบ และเกณฑ์การประเมิน เพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา
- 2) จัดทำแผนการวัดผลและประเมินผล สร้างเครื่องมือแบบฟอร์มต่าง ๆ ในการดำเนินการเทียบโอน
- 3) จัดและดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐาน
- 4) ประกาศผลการเทียบโอนผลการเรียน

3.5.2 เทียบโอนผลการเรียนจากการย้ายที่เรียนจากสถานประกอบการ จากพื้นฐานการประกอบอาชีพ

- 1) พิจารณาหลักฐานการศึกษาแสดงถึงความรู้ความสามารถของผู้เรียน
- 2) พิจารณาจากความรู้และประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติจริง โดยการทดสอบ
- 3) จัดทำทะเบียนขอเทียบโอน ระเบียบผลการเรียน และออกหลักฐาน การเรียน/การเทียบโอน

3.6 การตัดสินและอนุมัติผลการเรียนผ่านช่วงชั้น

3.6.1 นายทะเบียนของสถานศึกษาตรวจสอบข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์การจบช่วงชั้นของสถานศึกษา

3.6.2 จัดทำบัญชีรายชื่อผู้เรียนที่จบช่วงชั้นพร้อมตรวจทานความถูกต้อง ไม่ให้มีข้อผิดพลาดใด ๆ ทั้งสิ้น

3.6.3 เสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ เพื่อให้เห็นชอบ

3.6.4 ผู้บริหารสถานศึกษาออกคำสั่งแต่งตั้งผู้จัดทำเอกสารรายงานผู้สำเร็จ การศึกษา (ปพ.3) ประกอบด้วย ผู้เขียน ผู้ทวน ผู้ตรวจ และมีนายทะเบียนเป็นหัวหน้า

3.6.5 ผู้บริหารอนุมัติผลการเรียน โดยลงนามในเอกสารรายงานผู้สำเร็จ การศึกษา

3.6.6 จัดส่งเอกสารให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.7 การออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษา

การจัดทำเอกสารประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.7.1 ระเบียบแสดงผลการเรียน (ปพ.1)

3.7.2 หลักฐานแสดงวุฒิการศึกษา (ปพ.2)

- 3.7.3 แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (ปพ.3)
- 3.7.4 แบบแสดงผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ปพ.4)
- 3.7.5 เอกสารบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (ปพ.5)
- 3.7.6 เอกสารรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล (ปพ.6)
- 3.7.7 ใบรับรองผลการศึกษา (ปพ.7)
- 3.7.8 เอกสารระเบียบสะสม (ปพ.8)
- 3.7.9 สมุดบันทึกผลการเรียนรู้ (ปพ.9)

ก. เอกสารหลักฐานการศึกษาควบคุมและบังคับแบบ

เป็นเอกสารสำคัญทางการศึกษาที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการให้การรับรองผลการเรียนและวุฒิการศึกษาของผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับศักดิ์และสิทธิตามวุฒิการศึกษาที่ได้รับ การรับรองนั้นตลอดชีวิต ในขณะที่เดียวกันเอกสารที่จัดทำขึ้นนี้จะใช้เป็นหลักฐานสำหรับตรวจสอบ รับรอง และยืนยันวุฒิการศึกษาของผู้เรียนตลอดไป สถานศึกษาจึงต้องดำเนินการจัดทำโดยใช้แบบพิมพ์ วิธีการจัดทำ การควบคุม การตรวจสอบรับรองเอกสารเป็นไปอย่างมีเอกภาพและมีมาตรฐานในการดำเนินการอย่างเดียวกัน เอกสารหลักฐานการศึกษาควบคุมและบังคับ มีดังนี้

1. ระเบียบแสดงผลการเรียน (Transcript) (ปพ.1) เป็นเอกสารบันทึกผลการเรียนของผู้เรียนตามสาระการเรียนรู้กลุ่มวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้เรียนในแต่ละช่วงชั้นของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงสถานภาพ และความสำเร็จในการศึกษาของผู้เรียนแต่ละคน และใช้เป็นหลักฐานในการสมัครเข้าศึกษาต่อ สมัครเข้าทำงาน หรือดำเนินการในเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้อง ข้อกำหนดของเอกสาร มีดังนี้

1.1 สถานศึกษาจะต้องจัดทำระเบียบแสดงผลการเรียนของผู้เรียนโดยใช้แบบพิมพ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดเท่านั้น ซึ่งจัดซื้อได้จากหน่วยงานที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมายให้จัดพิมพ์จำหน่าย เพื่อให้ใช้เป็นแบบเดียวกัน และเกิดความสะดวกในการตรวจสอบข้อมูลและส่งต่อเอกสารระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ

1.2 สถานศึกษาจะต้องจัดทำต้นฉบับระเบียบแสดงผลการเรียนของผู้เรียนทุกคนเก็บรักษาไว้ตลอดไป และระมัดระวังดูแลรักษาไม่ให้ชำรุดเสียหาย หรือมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูลได้เป็นอันขาด เพื่อความสะดวกในการค้นหาข้อมูล สถานศึกษาอาจเก็บข้อมูลในเอกสารนี้ไว้ในรูปของ CD-ROM หรือเทคโนโลยีอื่นใดอีกทางหนึ่งก็ได้

1.3 เมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาแต่ละช่วงสถานศึกษา ต้องจัดทำระเบียบแสดงผลการเรียนให้แก่ผู้เรียนทุกคน โดยดำเนินการจัดทำตามที่คำสั่งกำหนด

1.4 กรณีผู้เรียนย้ายสถานศึกษาสถานศึกษาจะต้องจัดทำทะเบียนแสดงผลการเรียนของนักเรียนในช่วงชั้นที่กำลังศึกษาอยู่กรอกข้อมูลที่เป็นปัจจุบันให้ถูกต้องสมบูรณ์ ให้ผู้เรียนนำไปเป็นหลักฐานการสมัครเข้าเรียนที่สถานศึกษาใหม่ ให้สถานศึกษาใหม่ที่รับผู้เรียนไว้จัดทำต้นฉบับทะเบียนแสดงผลการเรียนของนักเรียน สำหรับผู้เรียนใหม่โอนผลการเรียนและใช้เอกสารที่จัดทำให้ใหม่ บันทึกผลการเรียนของผู้เรียนต่อไป ส่วนต้นฉบับจากสถานศึกษาเดิมให้ถ่ายเอกสารเก็บไว้เป็นหลักฐานสำหรับตรวจสอบควบคู่กับเอกสารที่จัดทำขึ้นใหม่

1.5 กรณีผู้เรียนรับทะเบียนแสดงผลการเรียนของนักเรียนของตนไปแล้วเกิดการชำรุดสูญหาย ถ้าผู้เรียนต้องการเอกสารฉบับใหม่ ให้สถานศึกษาออกเอกสารฉบับใหม่แก่ผู้เรียน โดยตัดลอกจากต้นฉบับเอกสารที่เก็บรักษาไว้ โดยหัวหน้าสถานศึกษาและนายทะเบียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในขณะนั้นเป็นผู้ลงนาม

1.6 กรณีผู้เรียนต้องการทะเบียนแสดงผลการเรียนเป็นภาษาอังกฤษ ให้ออกเอกสารตามข้อมูลเดิมของต้นฉบับเอกสารด้วยภาษาอังกฤษ

1.7 กรณีต้นฉบับเอกสารเกิดการสูญหายให้แจ้งยกเลิกการใช้เอกสาร

2. หลักฐานแสดงวุฒิการศึกษา (ประกาศนียบัตร) (ปพ.2) เป็นเอกสารที่สถานศึกษาออกให้กับผู้สำเร็จการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี และผู้สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อแสดงศักดิ์และสิทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษา และรับรองวุฒิการศึกษาของผู้เรียนให้ผู้เรียนนำไปใช้เป็นหลักฐานแสดงวุฒิการศึกษาของตน ข้อกำหนดของเอกสาร มีดังนี้

2.1 เป็นเอกสารแสดงวุฒิการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นรายบุคคล

2.2 เป็นเอกสารที่ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา โดยสมบูรณ์ ดังนี้
ผู้สำเร็จการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3)

2.3 กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดรูปแบบเอกสาร ใบแทนเอกสาร และใบแปลเอกสาร เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้ออกให้แก่ผู้เรียนที่จบการศึกษา โดยสถานศึกษาเป็นผู้ควบคุมการจัดทำการเก็บรักษาและการออกเอกสารทั้งการออกใบแทนเอง

2.4 กรณีผู้เรียนรับเอกสารไปแล้วถ้าผู้เรียนมีความประสงค์ขอรับเอกสารนี้ใหม่สถานศึกษาจะต้องออกเป็นใบแทนให้ โดยใบแทนจะมีลักษณะแตกต่างจากเอกสารจริงตามรูปแบบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2.5 สถานศึกษาจะต้องเก็บรักษาและควบคุมแบบพิมพ์ของเอกสารให้ปลอดภัยอย่าให้ชำรุดสูญหายหรือมีผู้นำไปใช้ในทางมิชอบเป็นอันขาด

3. แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (ปพ.3) เป็นแบบบันทึกรายงานรายชื่อ และข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นหลักฐานสำหรับ ตรวจสอบยืนยัน และรับรองความสำเร็จ และวุฒิการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละคนต่อ เขตพื้นที่การศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ ข้อกำหนดของเอกสาร มีดังนี้

3.1 เอกสารสำหรับบันทึกรายงานรายชื่อและข้อมูลผู้สำเร็จหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละช่วงชั้น ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับ หลักสูตรการศึกษา 9 ปี (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3)

3.2 ให้สถานศึกษาใช้แบบพิมพ์เอกสารตามรูปแบบที่กระทรวง ศึกษาธิการกำหนด

3.3 ให้สถานศึกษาจัดทำเอกสารนี้สำหรับช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 1 ชุด เก็บรักษาไว้ที่สถานศึกษา สำหรับช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้สถานศึกษา จัดทำเอกสารนี้ จำนวน 3 ชุด เก็บรักษาไว้ที่สถานศึกษา 1 ชุด ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 1 ชุดและกระทรวงศึกษาธิการ อีก 1 ชุด ที่เก็บรักษาที่กระทรวงศึกษาธิการถือเป็นเอกสารต้นฉบับ

3.4 สถานศึกษาและหน่วยงานที่เก็บรักษาเอกสารนี้จะต้องดูแลรักษา เอกสารนี้ อย่าให้ชำรุดสูญหาย หรือข้อมูลถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขเป็นอันขาด และต้องเก็บรักษา ไว้ในสถานที่มีความปลอดภัยไว้ตลอดไปเพื่อความสะดวกในการค้นหาข้อมูล สถานศึกษา อาจเก็บข้อมูลในเอกสารนี้ไว้ในรูปของ CD-ROM หรือเทคโนโลยีอื่นใดอีกทางหนึ่งก็ได้

3.5 สถานศึกษาจะต้องจัดทำส่งเอกสารที่จัดทำเรียบร้อยแล้วไปให้ หน่วยงานที่กำหนดภายในเวลา 30 วัน หลังจากผู้เรียนได้รับการอนุมัติให้สำเร็จการศึกษา

ข. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษาดำเนินการเอง

เป็นเอกสารหลักฐานทางการศึกษาที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เพื่อใช้สำหรับ บันทึกตรวจสอบรายงาน และรับรองข้อมูลผลการดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามภารกิจในการ ประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ เพื่อให้การจัดทำเอกสารของ สถานศึกษามีความสอดคล้องกับแนวปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งแต่ละสถานศึกษาได้กำหนดไว้ทำ ให้เกิดความคล่องตัวและประสิทธิภาพในการดำเนินการของสถานศึกษา จึงให้แต่ละสถานศึกษา สามารถดำเนินการออกแบบจัดทำและควบคุมการใช้เอกสารหลักฐานการศึกษาส่วนหนึ่งได้เอง เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษาสามารถดำเนินการเองที่กำหนดในแนวปฏิบัติในการ วัดและประเมินผลการเรียน มีดังนี้

1. แบบแสดงผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ปพ.4)

เป็นเอกสารรายงานพัฒนาการด้านคุณลักษณะของผู้เรียนเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์อื่นที่สถานศึกษากำหนดขึ้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นพิเศษเพื่อการแก้ปัญหาหรือสร้างเอกลักษณ์ให้ผู้เรียนตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียน เป็นการรายงานผลการประเมินที่แสดงถึงสภาพหรือระดับคุณธรรม จริยธรรมค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้นสถานศึกษาจะต้องจัดทำเอกสารนี้ให้ผู้เรียนทุก ๆ คน ควบคู่กับระเบียบแสดงผลการเรียน เพื่อนำไปใช้เป็นหลักฐานแสดงคุณลักษณะของผู้เรียน เพื่อประกอบในการสมัครเข้าศึกษาต่อหรือสมัครทำงาน ข้อกำหนดของเอกสาร มีดังนี้

1.1 เป็นเอกสารแสดงพัฒนาการ หรือสภาพของคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละประการของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้นข้อมูลที่จะบันทึกในเอกสารสถานศึกษา สามารถกำหนดตามความเหมาะสม ดังนี้

- 1.1.1 เลขที่เอกสาร
- 1.1.2 ชื่อสถานศึกษา
- 1.1.3 ช่วงชั้นที่เรียน
- 1.1.4 ชื่อ-สกุลและข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียน
- 1.1.5 รายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์อื่น ๆ
- 1.1.6 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละประการ
- 1.1.7 รูปถ่ายของผู้เรียน
- 1.1.8 ลายมือชื่อของผู้จัดทำเอกสาร
- 1.1.9 ลายมือชื่อของหัวหน้าสถานศึกษาและประทับตราสถานศึกษา
- 1.1.10 วัน เดือน ปีที่ออกเอกสารสถานศึกษาเป็นผู้ออกแบบและจัดทำเอกสารให้มีความสวยงามและคงทนถาวรสามารถเก็บรักษาไว้ได้ตลอดไปสถานศึกษาจะต้องออกเอกสารนี้ให้กับผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละช่วงชั้นให้สอดคล้องกับเกณฑ์การผ่านช่วงชั้นต่าง ๆ และต้องจัดทำสำเนาเอกสารที่ออกให้กับผู้สำเร็จการศึกษาเก็บรักษาตลอดไปด้วยกรณีผู้เรียนรับเอกสารนี้ไปแล้วถ้ามีความประสงค์จะรับเอกสารนี้ใหม่ สถานศึกษาจะต้องออกเป็นใบแทนให้ โดยใบแทนจะมีลักษณะแตกต่างจากเอกสารจริงตามลักษณะที่สถานศึกษากำหนด และจะมีข้อมูลเพิ่มเติมจากเอกสารจริง คือ อ่างเลขที่ของเอกสารจริงที่เคยออกให้ไปแล้วและสาเหตุของการออกเอกสารใบแทน สถานศึกษาจะต้องเก็บรักษาต้นฉบับเอกสาร และ

ควบคุมแบบฟอร์มของ เอกสารให้ปลอดภัยอย่าให้สูญหาย มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูล หรือ มีผู้ใดนำไปใช้ในทางมิชอบเป็นอันขาด

1.1.11 ให้ผู้เรียนเก็บรักษาเอกสารนี้ไว้เป็นหลักฐานจากการศึกษา เช่นเดียวกับระเบียบแสดงผลการเรียน (ปพ.1) เพราะจะต้องนำไปแสดงเพื่อการสมัครเข้าศึกษา ต่อหรือสมัครงานควบคู่กัน

2. เอกสารบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (ปพ.5)

เป็นเอกสารสำหรับผู้สอนใช้บันทึกเวลาเรียน ข้อมูลผลการวัดและ ประเมินผลการเรียนและข้อมูลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนแต่ละคนที่ เรียนในห้องหรือกลุ่มเดียวกันเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริม และตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งใช้เป็นหลักฐานสำหรับตรวจสอบ ยืนยันสภาพการเรียน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนแต่ละคน ข้อกำหนดของเอกสาร มีดังนี้

2.1 ใช้บันทึกเวลาเรียน ข้อมูลการวัดและประเมินผลการเรียน และ ข้อมูลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนทั้งห้องหรือกลุ่มที่เรียนร่วมกัน โดยบันทึก เป็นรายบุคคล

2.2 ข้อมูลที่จะบันทึกในเอกสารสถานศึกษา สามารถพิจารณา กำหนด ได้ตามความเหมาะสม

2.2.1 ข้อมูลของสถานศึกษา

2.2.2 ชื่อ-สกุลผู้สอนหรือที่ปรึกษา

2.2.3 ชื่อ-สกุลและเลขประจำตัวประชาชนของผู้เรียนทุกคนที่ เรียนในห้องหรือกลุ่มที่เรียนร่วมกัน

2.2.4 กำหนดลักษณะการใช้เวลาในการเข้าเรียนหรือร่วมกิจกรรม การเรียน ผู้เรียนในช่วงเวลาที่สถานศึกษากำหนดให้เป็นเวลาเรียน จำแนกเป็นเวลามา มาสาย ป่วย ลา ขาด

2.2.5 สรุปรวมเวลาเรียนของผู้เรียนแต่ละคน

2.2.6 เวลาเรียนของแต่ละคนคิดเป็นร้อยละของเวลาเรียนเต็ม

2.2.7 รายการผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี (ของรายวิชาที่ใช้ เอกสาร)

2.2.8 ระดับผลการเรียน

2.2.9 เกณฑ์การประเมินให้ระดับผลการเรียน

2.2.10 รายการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา

2.2.11 เกณฑ์หรือข้อบ่งชี้ในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของสถานศึกษา

2.2.12 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา

2.2.13 ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของผู้เรียน

ลักษณะการบันทึกข้อมูล

1. การบันทึกเวลาเรียนตามลักษณะเวลาเรียนของแต่ละวิชา โดยบันทึกเวลาเรียนของผู้เรียนทั้งห้องหรือกลุ่มตลอดการเรียนในแต่ละรายวิชา

2. การบันทึกข้อมูลการวัดและประเมินผลการเรียนให้บันทึกคะแนนและข้อมูลการวัดและประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชา โดยบันทึกข้อมูลของทุกคนในห้องหรือกลุ่มเดียวกันจากผู้ประเมินทุกฝ่ายไว้ในเอกสารเล่มเดียวกันให้เสร็จสมบูรณ์แต่ละรายวิชา

3. การบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้บันทึกผลการประเมินผู้เรียนทุกคนในห้องหรือกลุ่มเดียวกันจากผู้ประเมินทุกฝ่ายไว้ในเอกสารเล่มเดียวกัน โดยอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้บันทึกผลการประเมิน อาจารย์เป็นคะแนนที่ได้จากเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินแต่ละประเภทหรือบันทึกเป็นเส้นพัฒนาการ (Profile) หรือคำบรรยายคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละประการได้

4. การบันทึกผลการประเมินความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน ให้บันทึกผลการประเมินผู้เรียนทุกคนในห้อง หรือกลุ่มเดียวกันจากผู้ประเมินที่สถานศึกษากำหนดไว้ในเอกสารเล่มเดียวกัน โดยอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้บันทึก

5. การออกแบบและจัดทำเอกสารสถานศึกษาเป็นผู้ออกแบบจัดทำเอกสาร โดยคำนึงถึงความถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ของข้อมูล ความสะดวกชัดเจนในการบันทึกข้อมูลการนำเอกสารไปใช้เป็นสำคัญ สถานศึกษาอาจออกแบบให้บันทึกข้อมูลในข้อ 1) 2) และ 3) ไว้ในเล่มเดียวกันหรือแยกกันก็ได้

6. กรณีผู้เรียนย้ายสถานศึกษาระหว่างปี (สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3, 4-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ให้สถานศึกษาจัดทำใบแจ้งจำนวนเวลาเรียน ข้อมูลผลการเรียนผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลการประเมินความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของผู้เรียนในปีหรือภาคเรียนที่กำลังเรียน โดยคัดลอกจากเอกสารนี้ให้ผู้เรียนนำไปให้สถานศึกษาที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับรวมกับข้อมูลที่จะเกิดขึ้นในสถานศึกษาใหม่เป็นข้อมูลผลการพัฒนาของผู้เรียนต่อไป

7. แบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เมื่อใช้กรอกข้อมูลแล้ว
สถานศึกษาควรเก็บข้อมูลไว้เป็นหลักฐานสำหรับตรวจสอบเป็นเวลาอย่างน้อย 3 ปี

3. เอกสารรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล (ปพ.6)

เป็นเอกสารสำหรับบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียน พัฒนาการ
ในด้านต่าง ๆ และข้อมูลอื่น ๆ ของผู้เรียน ทั้งที่สถานศึกษาและที่บ้านเพื่อใช้สำหรับสื่อสาร
ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองของผู้เรียนให้รับทราบและเกิดความเข้าใจในตัวผู้เรียนร่วมกัน
ข้อกำหนดของเอกสารมีดังนี้

3.1 เป็นเอกสารสำหรับบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพของ
ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

3.2 ข้อมูลที่บันทึกในเอกสารสถานศึกษาสามารถพิจารณากำหนด
ตามความเหมาะสม

3.2.1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียนและเลขประจำตัวประชาชนของ
ผู้เรียน

3.2.2 เวลาเรียน

3.2.3 การวัดผลและประเมินผลการเรียนและการตัดสินผลการเรียน

3.2.4 ผลงานหรือความสำเร็จที่น่าภาคภูมิใจ (เป็นการนำรายชื่อ
ผลงานดีเด่นของผู้เรียน ทั้งที่เกิดจากการเรียนโดยตรง และเกิดจากการดำเนินงานส่วนตัวมา
บันทึกไว้ปีละ 1-2 ชิ้นโดยผู้เรียนเป็นผู้กรอกแล้วให้ผู้ปกครองและสถานศึกษาร่วมกันรับรอง
และแสดงความคิดเห็นต่อผลงานแต่ละชิ้น)

3.2.5 ความเห็นชอบของสถานศึกษาและผู้ปกครองที่มีต่อผู้เรียน
เกี่ยวกับผลการเรียน

3.2.6 รายการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา

3.2.7 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละประการ
อาจรายงานผลการประเมินเป็นเส้นพัฒนาการ (Profile) หรือคำบรรยายสรุปสภาพของ
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ก็ได้

3.2.8 รายการกิจกรรมและผลการประเมินกิจกรรม

3.2.9 ผลการประเมินความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน

3.2.10 รูปถ่ายของผู้เรียน

3.2.11 ลายมือชื่อของผู้จัดทำเอกสาร

3.2.12 ลายมือชื่อของหัวหน้าสถานศึกษาและประทับตราสถานศึกษา

3.2.13 วัน เดือน ปีที่รายงานข้อมูล

3.2.14 ข้อมูลที่สถานศึกษาเห็นสมควรนำมาบันทึกไว้

3.3 สถานศึกษาเป็นผู้ออกแบบจัดทำเอกสารนี้ใช้เองให้เหมาะสมกับสถานศึกษาของตน

3.4 สถานศึกษาจะต้องบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบันและส่งเอกสารนี้ให้ผู้ปกครองของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เมื่อมีการบันทึกข้อมูลใหม่ ๆ ไม่ควรน้อยกว่าภาคเรียนละ 2 ครั้ง

3.5 กรณีผู้เรียนย้ายสถานศึกษาให้ผู้เรียนนำเอกสารรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล ฉบับที่กำลังใช้อยู่ไปให้สถานศึกษาแห่งใหม่ เพื่อใช้ดุลพินิจว่าจะใช้เอกสารฉบับเดิมต่อไปหรือจัดทำเอกสารใหม่ ถ้าสถานศึกษาแห่งใหม่จะทำเอกสารใหม่เมื่อคัดลอกข้อมูลจากเอกสารเดิมลงในเอกสารใหม่แล้วให้คืนเอกสารเดิมแก่ผู้เรียนนำไปเก็บรักษาไว้

3.6 ให้ผู้เรียนเก็บสะสมเอกสารนี้ไว้ให้ครบถ้วนตลอดเวลา การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 12 ปี โดยเก็บรวมไว้กับระเบียบสะสม (ปพ.8)

4. ใบรับรองผลการศึกษา (ปพ.7)

เป็นเอกสารที่สถานศึกษาออกให้ผู้เรียนเป็นการเฉพาะกิจ เพื่อรับรองสถานภาพทางการศึกษาของผู้เรียนเป็นการชั่วคราว ทั้งในกรณีผู้เรียนยังไม่สำเร็จการศึกษาและสำเร็จการศึกษาแล้วข้อกำหนดของเอกสาร มีดังนี้

4.1 เป็นเอกสารรับรองสถานภาพทางการศึกษาของผู้เรียนเป็นการชั่วคราว สถานศึกษาออกให้แก่ผู้เรียน เพื่อนำไปใช้แทนระเบียบแสดงผลการเรียน แบบแสดงพัฒนาการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หรือหลักฐานแสดงวุฒิทางการศึกษาในการสมัครสอบสมัครงานหรือศึกษาต่อ

4.2 เป็นเอกสารที่สถานศึกษาออกให้กับผู้เรียนทุกระดับชั้น

4.3 ข้อมูลที่จะบันทึกในเอกสารสถานศึกษา สามารถพิจารณากำหนดได้ตามความเหมาะสม

4.3.1 ชื่อสถานศึกษาและสถานที่ตั้ง

4.3.2 ชื่อ-สกุลผู้เรียน เลขประจำตัวนักเรียนและเลขประจำตัวประชาชน

4.3.3 สถานภาพทางการศึกษาของผู้เรียนที่สถานศึกษาให้การรับรอง

4.3.4 วัน เดือน ปีที่ออกเอกสาร

4.3.5 รูปถ่ายของผู้เรียน

4.3.6 ลายมือชื่อผู้จัดทำเอกสาร

4.3.7 ลายมือชื่อผู้บริหารสถานศึกษา

4.4 สถานศึกษาเป็นผู้ออกแบบจัดทำและควบคุมการออกเอกสารเอง

4.5 ใบบรรองผลการเรียนมีช่วงเวลารับรอง 120 วัน

5. เอกสารระเบียบนสะสม (ปพ.8)

เป็นเอกสารสำหรับบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและผลงานด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนทั้งที่สถานศึกษาและที่บ้าน เพื่อประโยชน์ในการแนะแนวผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน ข้อกำหนดของเอกสาร มีดังนี้

5.1 รายการสำหรับบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เป็นรายบุคคล

5.2 สถานศึกษาเป็นผู้ออกแบบจัดทำเอกสารให้เหมาะสมกับสถานศึกษาของตนและ ให้มีความคงทนสามารถเก็บรักษาและใช้ต่อเนื่องได้ตลอด 12 ปี

5.3 เป็นเอกสารที่ผู้เรียนใช้ต่อเนื่องกันได้ตลอด 12 ปี ทั้งกรณีศึกษาในสถานศึกษา

5.4 เดียวกันหรือย้ายสถานศึกษาหรือเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา

6. สมุดบันทึกผลการเรียนรู้ (ปพ.9)

เป็นเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เพื่อบันทึกรายการรายวิชาต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจะต้องเรียนในแต่ละช่วงชั้น ตามโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา พร้อมด้วยผลการประเมินผลการเรียนของแต่ละรายวิชา เป็นเอกสารที่สถานศึกษาออกให้ผู้เรียน สำหรับใช้ศึกษาและนำไปแสดงให้บุคคลหรือหน่วยงานที่สนใจได้ทราบโครงสร้างหลักสูตรและรายละเอียดของรายวิชาต่าง ๆ ของสถานศึกษา พร้อมด้วยผลการเรียนของผู้เรียนจากการเรียนแต่ละรายวิชา กรณีที่ผู้เรียนย้ายสถานศึกษา ข้อมูลในสมุดบันทึกผลการเรียนรู้จะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นข้อมูลในการเทียบโอนผลการเรียน จากสถานศึกษาเดิมไปเป็นผลการเรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษาใหม่

6.1 การจัดทำสมุดบันทึกผลการเรียนรู้ (ปพ.9)

6.1.1 สถานศึกษาต้องจัดทำสมุดบันทึกผลการเรียนรู้ (ปพ.9) โดยสถานศึกษาดำเนินการออกแบบและจัดทำแบบพิมพ์ของเอกสารเอง ควรออกแบบให้มีความสวยงาม สะดวกในการใช้และมีความคงทนถาวรไม่ฉีกขาดหรือชำรุดเสียหายง่าย เพื่อให้

ผู้เรียนเก็บรักษาไว้ตลอดไปสำหรับเป็นหลักฐานแสดงโครงสร้างหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชาต่าง ๆ และผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเองซึ่งผู้เรียนเองอาจจะต้องนำไปแสดงเป็นหลักฐานในการสมัครเข้าศึกษาต่อ สมัครงาน หรือเพื่อการอื่นใดที่ผู้เรียนจะต้องแสดงรายละเอียดของผลการเรียนตามหลักสูตรที่ได้ศึกษามา เนื่องจากหลักสูตรของแต่ละสถานศึกษาไม่เหมือนกัน

6.1.2 ลักษณะของสมุดบันทึกผลการเรียนรู้ (ปพ.9) ควรออกแบบเป็นสมุดบรรจุรายวิชาทั้งหมดที่สถานศึกษาสร้างขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเลือกเรียนในแต่ละช่วงชั้น และข้อมูลอื่น ๆ ดังนี้

- 1) ชื่อรายวิชา
- 2) รหัสของรายวิชา
- 3) หน้าที่/เวลาเรียนของรายวิชา
- 4) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- 5) มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนรู้

ที่คาดหวัง

- 6) คำอธิบายรายวิชา
- 7) ผลการเรียนรู้ด้านคุณภาพและปริมาณ
- 8) ลายมือชื่อผู้สอนหรืออาจารย์ที่ปรึกษา
- *ข้อมูลผลการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- *ข้อมูลผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน
- *ข้อมูลประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- *ข้อมูลสรุปผลการเรียนตลอดช่วงชั้น
- *ลายมือชื่อผู้บริหารสถานศึกษา

6.1.3 สถานศึกษาสามารถออกแบบสมุดบันทึกผลการเรียนรู้ (ปพ.9) ให้เป็นส่วนหนึ่งของแบบรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล (ปพ.6) ให้บันทึกและรายงานผลการเรียนส่วนที่เป็นผลการเรียนรายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ และใช้เป็นเอกสารควบคู่กันเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการบันทึกข้อมูลและการจัดทำเอกสารได้

6.1.4 สถานศึกษาจัดทำสมุดบันทึกผลการเรียนรู้ (ปพ.9) ให้ผู้เรียนแต่ละคน เมื่อเริ่มการศึกษาแต่ละช่วงชั้น โดยบันทึกผลการเรียนรายวิชาต่าง ๆ ที่เรียนในแต่ละภาคหรือปีการศึกษา และบันทึกสะสมเรื่อยไปตลอดช่วงชั้นกรณีรับผู้เรียนใหม่เข้าเรียนระหว่างช่วงชั้น ให้ผู้เรียนใหม่นำสมุดบันทึกผลการเรียนรู้ (ปพ.9) จากสถานศึกษาเดิมไปใช้เป็นข้อมูล

ในการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนตามระเบียบการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา แล้วดำเนินการจัดทำสมุดบันทึกผลการเรียนรายวิชาฉบับของสถานศึกษาให้กับผู้เรียนใหม่ให้ได้รายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรของสถานศึกษาตามที่เทียบโอนได้แล้ว ดำเนินการบันทึกผลการเรียนของผู้เรียนสะสมต่อไปตามปกติ ส่วนสมุดบันทึกผลการเรียน (ปพ.9) ฉบับของสถานศึกษาเดิมให้คืนผู้เป็นเจ้าของนำไปเก็บรักษาไว้ต่อไปตามปกติ

6.1.5 เมื่อสิ้นสุดภาคเรียนหรือสิ้นปีการศึกษา ให้สถานศึกษา ส่งสมุดบันทึกผลการเรียน (ปพ.9) ที่บันทึกข้อมูลผลการเรียนรายวิชาต่าง ๆ ที่เรียนในภาคเรียน หรือปีนั้น ๆ แล้วให้ผู้ปกครองรับทราบ พร้อมกับแบบรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล (ปพ.6)

6.1.6 เมื่อผู้เรียนจบช่วงชั้น ให้สถานศึกษาสรุปผลการเรียนตามรายการในแบบฟอร์มสรุปผลการเรียนตลอดช่วงชั้น แล้วมอบสมุดบันทึกผลการเรียน (ปพ.9) ให้ผู้เรียนนำไปเก็บรักษาแล้วใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงผลการเรียนของตนต่อไป

6.1.7 กรณีผู้เรียนออกจากสถานศึกษาระหว่างช่วงชั้น ให้สถานศึกษา กรอกข้อมูลผลการเรียนทั้งหมดของผู้เรียนที่เรียนได้ รายวิชาที่อยู่ระหว่างกำลังศึกษา ให้กรอกผลการเรียนเท่าที่มีทั้งหมด รวมทั้งจัดทำสรุปผลการเรียนตามที่เป็นจริงด้วย ให้ผู้เรียนนำสมุดนี้ไปมอบให้สถานศึกษาที่เข้าศึกษาใหม่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการขอเทียบโอนผลการเรียนต่อไป

6.1.8 เมื่อสิ้นสุดภาคเรียนหรือสิ้นปีการศึกษา ให้สถานศึกษา ส่งสมุดบันทึกผลการเรียน (ปพ.9) ที่บันทึกผลการเรียนรายวิชาต่าง ๆ ที่เรียนในปีนั้น ๆ แล้วให้ผู้ปกครองรับทราบพร้อมกับแบบรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล (ปพ.6)

6.1.9 เมื่อผู้เรียนจบช่วงชั้น ให้สถานศึกษาสรุปผลการเรียนตามรายการในแบบฟอร์ม สรุปผลการเรียนตลอดช่วงชั้น แล้วมอบสมุดบันทึกผลการเรียน (ปพ.9) ให้ผู้เรียนนำไปเก็บรักษาและใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงผลการเรียนของตนต่อไป

6.1.10 กรณีผู้เรียนออกจากสถานศึกษาระหว่างจบช่วงชั้น ให้สถานศึกษากรอกข้อมูลผลการเรียนทั้งหมดของผู้เรียนที่เรียนได้ รายวิชาที่อยู่ระหว่างกำลังศึกษา ให้กรอกผลการเรียนเท่าที่มีทั้งหมด รวมทั้งจัดทำสรุปผลการเรียนตามที่เป็นจริงด้วย ให้ผู้เรียนนำสมุดนี้ไปมอบให้สถานศึกษาที่เข้าศึกษาใหม่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการขอเทียบโอนผลการเรียนต่อไป

6.2 การออกใบสุทธิและใบรับรองสถานศึกษา (พื่นกำหนด 10 ปี)

เมื่อมีผู้มายื่นขอให้สถานศึกษาออกใบสุทธิและใบรับรองที่ขอรับเมื่อพื่นกำหนด10 ปี ให้ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบว่า จบการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าวจริงหรือไม่ แล้วจึงออกใบสุทธิหรือใบรับรองได้โดยปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการ

6.3 การออกใบสุทธิและหนังสือรับรองความรู้ของสถานศึกษา (กรณีสูญหายหรือเสียหาย)

6.4 เมื่อมีผู้มายื่นขอให้สถานศึกษาออกใบสุทธิหรือหนังสือรับรองความรู้ในกรณีที่เอกสารเดิมเกิดการสูญหายหรือเสียหายให้สถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้

6.4.1 ให้ผู้ขอแจ้งความถึงเหตุแห่งการสูญหายหรือเสียหายต่อเจ้าพนักงานตำรวจเพื่อลงบันทึกประจำวัน

6.4.2 ยื่นคำร้องพร้อมแนบเอกสารการแจ้งความต่อสถานศึกษา

6.4.3 สถานศึกษาตรวจสอบหลักฐานทางทะเบียนที่เกี่ยวข้อง

6.4.4 ออกใบแทนใบสุทธิหรือหนังสือรับรองความรู้

6.4.5 ลงบันทึกในหมายเหตุประจำวันของสถานศึกษาไว้เป็นหลักฐาน

6.4.6 จัดทำทะเบียนการออกหนังสือรับรองความรู้

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.1 ศึกษาและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และการนำผลวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

4.2 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้

4.3 ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และใช้เป็นแนวทางการแก้ปัญหาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

4.4 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพนักเรียนในความรับผิดชอบ

4.5 สร้างเครือข่ายในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยระบบการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในโรงเรียนระหว่างโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา และส่วนกลาง

4.6 วิจัย ประเมินผล เพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา

5.1 ศึกษา สำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา การจัดหา การเลือก การใช้ และการประเมินคุณภาพสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อใช้จัดการเรียนการสอน

และการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กปกติและเด็กพิการเรียนร่วม

5.2 จัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย เพื่อใช้ในการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ

5.3 เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพทางวิชาการ จากคณะกรรมการของสถานศึกษา คณะกรรมการของ สำนักงานเขตพื้นที่ และหรือ กระทรวงศึกษาธิการแล้ว โดยดำเนินการคัดเลือกในรูปของคณะกรรมการและประเมินการใช้ สื่ออย่างสม่ำเสมอ

5.4 ผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งประเมินคุณภาพสื่อๆ เพื่อเลือกใช้ประกอบการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

5.5 มีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาใน สถานศึกษา

5.6 ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนา และแลกเปลี่ยนการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาที่ทันสมัย สำหรับใช้จัดการเรียนการสอนและพัฒนางานด้านวิชาการกับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา ผู้ปกครอง องค์กรในท้องถิ่น รวมทั้ง หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ

5.7 ประเมินผลการผลิต จัดหา พัฒนา และใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5.8 เผยแพร่สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาที่ครูผลิตและพัฒนาให้ เพื่อนครูสถาบันการศึกษา ทั้งภายในและภายนอกเขตพื้นที่การศึกษาได้ใช้ประโยชน์ต่อการ เรียนการสอนและการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ

6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

6.1 สำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพทั้งในและนอก สถานศึกษา ทั้งในและนอกเขตพื้นที่การศึกษาที่โรงเรียนสังกัด

6.2 จัดทำเอกสารรวบรวมเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู บุคลากร ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานศึกษาอื่น ๆ ที่จัดการศึกษาบริเวณใกล้เคียง

6.3 มีส่วนร่วมในการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน รวมทั้งพัฒนา ให้เกิดองค์ความรู้

6.4 ประสานความร่วมมือ วางแผนกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานที่จัดการศึกษา โดยส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ที่แต่ละแหล่งมี เพื่อใช้ประโยชน์ให้เกิด การเรียนรู้ร่วมกัน

6.5 มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนให้เพื่อนครูได้ใช้แหล่งเรียนรู้เชิงอนุรักษ์ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โรงเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ครอบคลุมถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. การพัฒนางานห้องสมุด

7.1 มีส่วนร่วมในการจัดหาหนังสือ เอกสาร วิทยากรวัสดุอุปกรณ์ สำหรับให้บริการ แก่นักเรียน บุคลากรในโรงเรียน และชุมชนอย่างเพียงพอและทันสมัย

7.2 ศึกษาการจัดระบบการเก็บข้อมูล ทะเบียนหนังสือ เอกสารประเภทต่าง ๆ ให้บริการยืม-คืนหนังสือ ซ่อมบำรุงเอกสารและสื่อด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

7.3 มีส่วนร่วมในการพัฒนาห้องสมุด ทั้งการบริการบุคลากรในโรงเรียนและ การให้บริการชุมชน

7.4 มีส่วนร่วมในการปรับปรุง พัฒนาห้องสมุดให้เป็นสถานที่ที่สามารถสร้าง องค์ความรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีคุณภาพ

7.5 ใช้บริการเย็บเล่ม เข้าปกหนังสือ และเคลือบพลาสติกเอกสารต่อหน่วยงาน ในโรงเรียน

7.6 ดูแลและประสานงานกับผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมการเรียนรู้โดยใช้ อินเทอร์เน็ต

7.7 มีส่วนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ครู นักเรียน และบุคคล ในชุมชนรักการอ่านและการเรียนรู้ เช่น สัปดาห์ห้องสมุด กิจกรรมรักการอ่าน เป็นต้น

7.8 สรุปรายงานผลการปฏิบัติงานเสนอต่อผู้บริหารทุกภาคเรียน

7.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่โรงเรียนมอบหมายเกี่ยวกับการพัฒนาห้องสมุด

8. การนิเทศการศึกษา

8.1 ศึกษากระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา

8.1.1 ร่วมเป็นคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา

8.1.2 ร่วมวางแผนนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายและ เหมาะสมกับสถานศึกษา

8.1.3 จัดทำเครื่องมือนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน

8.2 ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนตามที่ได้รับมอบหมาย
สร้างความตระหนักความรู้ความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้อง

8.2.1 กำหนดปฏิทินการนิเทศ

8.2.2 ดำเนินการตามแผนนิเทศ

8.3 ประเมินผลระบบและกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา

8.3.1 ตั้งคณะกรรมการประเมินผลการนิเทศ

8.3.2 จัดทำเครื่องมือประเมินผลการนิเทศ

8.3.3 ประเมินผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง

8.4 ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศ
งานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา

8.4.1 ขอความร่วมมือเป็นวิทยากร พัฒนาผู้นิเทศเกี่ยวกับความรู้และทักษะ
การนิเทศงานวิชาการ การเรียนการสอนและการสร้างเครื่องมือนิเทศ

8.4.2 ขอความร่วมมือประเมินระบบและกระบวนการนิเทศภายใน
สถานศึกษา

8.5 แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบการนิเทศภายในกับ
สถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา

8.5.1 รวบรวมข้อมูลสถานศึกษาที่จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาดีเด่น

8.5.2 ศึกษาดูงานสถานศึกษาที่จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาดีเด่น

8.5.3 พัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยหัวหน้ากลุ่มสาระและ
ผู้บริหารแบบกัลยาณมิตรหรือระหว่างครูผู้สอน ศึกษาสถานการณ์โลกและสังคมที่เปลี่ยนแปลง
เพื่อเชื่อมโยงกับองค์ความรู้และประสบการณ์เดิม

8.5.4 ปรับปรุง พัฒนาองค์ความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่องจนเกิดผลดีต่อการจัด
ประสบการณ์เรียนรู้

8.5.5 แลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้ระหว่างครู กลุ่มสาระ สถานศึกษาหรือ
สถานบันอื่น ๆ

9. งานแนะแนว

9.1 จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยง
กับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนการสอน

9.1.1 ตั้งคณะกรรมการแนะแนวภายในสถานศึกษา

9.1.2 วางแผนจัดกิจกรรมแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษา

9.2 ดำเนินการแนะแนวและพัฒนาศักยภาพผู้เรียน โดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา

9.2.1 ประสานความร่วมมือกับฝ่ายปกครอง ครูที่ปรึกษาและครูทุกคน เพื่อทำความเข้าใจและขอความร่วมมือจัดกิจกรรมตามแผน

9.2.2 จัดกิจกรรมแนะแนววิชาการและวิชาชีพตามแผนที่วางไว้

9.3 ติดตามและประเมินผลระบบและกระบวนการแนะแนวในสถานศึกษา

9.3.1 จัดทำเครื่องมือประเมินผลระบบแนะแนวให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์และกิจกรรมแนะแนว

9.3.2 ดำเนินการติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

9.4 ประสานความร่วมมือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ด้านการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา

9.4.1 รวบรวมข้อมูลสถานศึกษาที่จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและแนะแนวดีเด่นเป็นแบบอย่างได้

9.4.2 ศึกษาดูงานสถานศึกษาที่จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการแนะแนวดีเด่น

9.4.3 พัฒนาระบบแนะแนวภายในสถานศึกษา แนวทางการดำเนินงาน

10. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา ประกอบด้วย

10.1 จัดทำระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามที่กฎกระทรวงกำหนด
ดังนี้

10.1.1 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

10.1.2 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา

10.1.3 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือแผนกลยุทธ์ และ
แผนปฏิบัติการประจำปี

10.1.4 การดำเนินงานตามแผน

10.1.5 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาประจำปี

10.1.6 การประเมินคุณภาพการศึกษา

10.1.7 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

10.1.8 การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรยึดหลักการการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สพท. และสพฐ. (สวก.) เป็นต้น

10.1.9 จัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

10.2 แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยมีอำนาจและหน้าที่ มีดังนี้

10.2.1 กำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

10.2.2 กำกับติดตาม ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

10.2.3 เสนอสถานศึกษาแต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวน และรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (รายงานประจำปี) ทั้งนี้ให้กำหนดอำนาจและหน้าที่ไว้ในคำสั่งแต่งตั้ง พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้รับทราบอย่างทั่วถึง

10.3 สร้างความตระหนัก เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

10.4 บุคลากรภายในสถานศึกษาร่วมจัดทำแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อการยอมรับและยึดถือปฏิบัติร่วมกัน

10.5 จัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีข้อมูลสารสนเทศครอบคลุมภารกิจ และสามารถแสดงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างพอเพียง ถูกต้องชัดเจน เป็นปัจจุบัน และสามารถจัดเก็บเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

10.6 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและหรือการศึกษาปลุมวัย และสามารถเพิ่มเติมเฉพาะในส่วนที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นได้

10.7 จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา และจัดทำ แผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ โดยควรคำนึงและครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้

10.7.1 เป็นแผนที่ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

10.7.2 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ผลผลิต และสภาพความสำเร็จของการพัฒนา เช่น ผลสัมฤทธิ์ในวิชาการหลัก คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นต้น ซึ่งกำหนดได้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม

10.7.3 กำหนดวิธีการดำเนินงาน/กลยุทธ์ที่มีหลักวิชา ผลวิจัยหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ และสามารถนำไปสู่เป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ได้

10.7.4 กำหนดแหล่ง/หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนและเกี่ยวข้องในแต่ละด้าน

10.7.5 กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ และการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครองชุมชนไว้ให้ชัดเจน

10.7.6 กำหนดแผนการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

10.8 จัดทำแผนการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ทบทวน และรายงานผลการดำเนินงานตามแผน

10.9 ดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพ/แผนกลยุทธ์

10.10 ดำเนินการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ทบทวน และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ/แผนกลยุทธ์

10.11 ประเมินผลการดำเนินงานและความก้าวหน้าของการพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

10.12 จัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี (รายงานประจำปี) เสนอหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

11. งานพัฒนากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 สาระ

การดำเนินการเป็นไปตามลักษณะงานของแต่ละกลุ่มสาระ

12. งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นงานที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากการจัดกิจกรรมตามกลุ่มสาระ ประกอบด้วย งานกิจกรรมแนะแนว ห้องสมุดกิจกรรมชุมนุม กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด หรือกิจกรรมอื่นใดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

12.1 รวบรวมระเบียบและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

12.2 จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ปฏิทินปฏิบัติงาน สรุป และรายงานผลการปฏิบัติงานของกิจกรรมชุมนุม ลูกเสือ และกิจกรรมแนะแนว

12.3 กำหนดกลุ่มผู้เรียน อาจารย์ที่ปรึกษา และระบบบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

12.4 นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานการจัดกิจกรรมชุมนุม ลูกเสือ และยุวกาชาด

12.5 จัดกิจกรรมแนะแนวตามโครงสร้างของหลักสูตร ทั้งการจัดการเรียนรู้และการจัดบริการต่าง ๆ อย่างครบถ้วน

12.6 การจัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน

12.7 การปรับปรุงผลการเรียนของนักเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำของกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน

12.8 ประสานการดำเนินงานกับกลุ่มสาระ

12.9 ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2546, สื่อออนไลน์) กล่าวว่า ปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบของผลผลิตหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ได้แก่

1. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีอาชีพและมีจำนวนเพียงพอ
2. ทรัพยากร เทคโนโลยี และงบประมาณเหมาะสมเพียงพอ
3. ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนได้มาตรฐานและเหมาะสมต่อการพัฒนา

คุณภาพชีวิต

4. หลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีความเป็นสากล
5. สื่อและเทคโนโลยีทันสมัยเพียงพอและเอื้อต่อการเรียนรู้
6. แหล่งเรียนรู้ในและนอกโรงเรียนหลากหลาย
7. ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและชุมชนเข้มแข็ง

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, สื่อออนไลน์) มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลกยึดมั่นการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่ดีต่อการศึกษา การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ โดยมีปัจจัยสำคัญประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้ปกครองและชุมชน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาและด้านหลักสูตรสถานศึกษา

วารสารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฉบับพิเศษ) (2558, หน้า 421-434) อ้างอิงใน ปวีณา เหล่าลาด, สมชาย แก้ววังชัย และธนบดี นันทะ, 2546) ได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ได้แก่ ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

เชษฐา ไข่งศรี และชัยรัตน์ บุญ (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการวิชาการโดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการจัดการงบประมาณ ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ ด้านผู้บริหารและด้านครูผู้สอน

นงเยาว์ สุคำภา (2547) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยใช้แนวคิดของ เสรี วงษ์มณฑา (2541) กล่าวถึงสิ่งที่ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ของหน่วยงาน แนวคิดของ Gregory and Wiechman (1991) กล่าวถึงการสร้างภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และงานวิจัยของ พรทิพย์ สระบงกช (2544) กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นงเยาว์ สุคำภา นำแนวคิดเหล่านี้มาสังเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งประกอบไปด้วยปัจจัย 8 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านนักการศึกษา ปัจจัยด้านหลักสูตร และปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย

สรุปได้ว่า จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยได้นำปัจจัยด้านต่าง ๆ มาจัดกลุ่ม และสังเคราะห์หาปัจจัยที่เห็นว่าน่าจะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการได้ดังตาราง

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์ปัจจัยที่น่าจะส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการ

ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัย	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการ									
	ด้านผู้บริหาร	ด้านผู้สอน	ด้านผู้ปกครองและชุมชน	ด้านอาคารสถานที่	ด้านการบริหารจัดการ	ด้านงบประมาณ	ด้านเทคโนโลยี	ด้านนักเรียน	หลักสูตรสถานศึกษา	บรรยากาศในสถานศึกษา
สำนักนโยบายและแผน สป (2546, สื่อออนไลน์)	✓	✓	✓	✓			✓		✓	✓
มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	
วารสารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฉบับพิเศษ)	✓	✓	✓			✓	✓			
เชษฐมสร ชิงศรี และชัยรัตน์ บุมิ (2558)	✓	✓	✓	✓		✓	✓			
นงเยาว์ สุคำภา (2547)	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	
สรุป	5	5	5	4	1	4	5	1	3	1

หมายเหตุ: *เกณฑ์การคัดเลือก ปัจจัยที่มีผู้ศึกษาค้นคว้าอย่างน้อย 4 ขึ้นไป

จากการสังเคราะห์ปัจจัยที่น่าส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการ ประกอบไปด้วย 6 ปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา
2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน
3. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
4. ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่
5. ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ
6. ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ซึ่งปัจจัยที่น่าส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการนี้ผู้วิจัยยึดเป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ ตามรายละเอียดของปัจจัยดังนี้

ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา'

ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งกระบวนการบริหารของผู้บริหารมีผลต่อคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งมีนักวิชาการกล่าวถึง ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติคำว่า “ผู้บริหารสถานศึกษา” หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของรัฐและเอกชน

กรมวิชาการ (2543, หน้า 1-4) ได้กล่าวว่า ปัจจัยสนับสนุนองค์รวมด้านผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่

1. มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล
2. บุคลิกภาพประชาธิปไตย ใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน
3. มีจิตสำนึกในความมุ่งมั่น
4. ใจกว้างเปิดโอกาสให้ครูมีเสรีภาพในการคิด
5. ปฏิบัติการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ให้เกิดผลตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

มีศักยภาพในการจัดระบบบริหารสถานศึกษา สร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากร ให้เป็นครูดี ครูเก่งและครูที่ปรึกษา

วิจิตร ศรีสอาน (2546, สื่อออนไลน์) แสดงแนวคิดเกี่ยวกับผลสำเร็จของผู้บริหารสถานศึกษาขึ้นอยู่กับ 3 ทักษะ คือ

1. ทักษะเชิงเทคนิควิธี (Technical Skill) ความสามารถในการใช้เทคนิคที่เหมาะสมในการบริหารให้บรรลุผล ทักษะเชิงเทคนิค หมายถึง ความสามารถในการใช้เทคนิควิธีการที่เหมาะสมในการบริหารให้บรรลุผล ทักษะทางเทคนิควิธีที่สำคัญที่ผู้บริหารจะต้องมี ได้แก่

1.1 ทักษะด้านการวางแผน (Planning Skill)

1.1.2 ทักษะทางด้านกระบวนการกลุ่มและการติดต่อสื่อสารความหมาย (Group Process and Communication Skill)

1.1.3 ทักษะด้านการจัดการ (Management and Organization)

1.2 ทักษะเชิงมนุษยสัมพันธ์ (Human Skill) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการทำงานในฐานะสมาชิกของกลุ่ม และความสามารถในการเสริมสร้างพลังความร่วมมือระหว่างสมาชิกของหน่วยงาน ผู้บริหารจะต้องพัฒนาให้มีทักษะทางด้านนี้ คือ จะต้องรู้จักตนเอง

มีความมั่นคงในอารมณ์ จะต้องรู้จักและพยายามเข้าใจผู้อื่น มีใจกว้างและรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานต้องยึดหลัก “รู้จักตนเอง เข้าใจคน เพื่อผลของงาน”

1.3 ทักษะเชิงความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการเข้าใจหน่วยงานในทุกลักษณะ เห็นความสัมพันธ์ระหว่างส่วนงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงาน รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่ตนบริหารกับหน่วยงานอื่น ๆ ทักษะเชิงความคิดได้แก่

1.3.1 การตัดสินใจ (Making Decision)

1.3.2 การจัดการความขัดแย้ง (Managing Conflict)

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542, หน้า 180) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารที่ต้องการมุ่งสู่คุณภาพการศึกษาต้องประกอบไปด้วย

1. ต้องมีคุณธรรม จริยธรรม ภาวะผู้นำและพัฒนาตนเองตลอดเวลา
2. ต้องมุ่งมั่นที่จะสร้างระบบคุณภาพ องค์กรแห่งคุณภาพเพื่อให้ผลผลิต
3. ป้องกันปัญหา
4. ต้องตัดสินใจบนทางเลือก ซึ่งมีการเสี่ยงอย่างมีเหตุผล
5. ต้องมีความรับผิดชอบในการสดับรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย ไวต่อการรับรู้

ความคิดความต้องการของบุคคลต่าง ๆ ไม่กลัวการเปลี่ยนแปลง

6. ต้องให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงและการบริหารการเปลี่ยนแปลงแก่ผู้บริหารลงไปทุกระดับ และต้องวางระบบการสื่อสาร
7. มีความซื่อสัตย์และมีหลักการ
8. มีจิตสำนึกแห่งคุณภาพ

Sallis (1993, pp. 11-117 อ้างอิงใน นงเยาว์ สุคำภา, 2547, หน้า 51; มนูญ พันธุ์หล่อ, 2553, หน้า 27) ได้กล่าวถึงความรับผิดชอบ และความผูกพันในการบริหารงานของผู้บริหารที่จำเป็นต้องนำมาใช้ในกระบวนการทำงาน ดังนี้

1. ผู้บริหารต้องเป็นผู้เริ่มงานคุณภาพด้วยตนเอง ต้องบอกกล่าวให้ผู้ร่วมงานทราบ ว่าต้องการมีนโยบายพัฒนาคุณภาพของหน่วยงาน และจูงใจให้ผู้ร่วมงานสนองนโยบายนี้ สร้างทีมปรับปรุงคุณภาพงาน อันเป็นการสร้างความผูกพันในการบริหารงานที่ดี
2. ผู้บริหารต้องสรรหา ผู้ร่วมทีมจากหลาย ๆ ฝ่ายของหน่วยงานมาร่วมเป็นทีมงานปรับปรุงคุณภาพ เพื่อศึกษาสาเหตุที่ทำให้งานด้อยคุณภาพ
3. ประเมินคุณภาพที่ปรากฏทีมงานปรับปรุงคุณภาพ จัดทำแผนการประเมินคุณภาพทั้งผลผลิตและการบริการของหน่วยงาน

4. ประเมินความคุ้มค่าของคุณภาพ ที่ทีมงานตรวจสอบทวนที่ใช้ในการปฏิบัติงานว่า คุ้มค่ากับคุณภาพที่ได้หรือไม่

5. สร้างความตระหนักในคุณภาพ ผู้บริหารต้องสื่อความหมายให้ผู้ร่วมงานทุกคน ตระหนักในความสำคัญของการปรับปรุงคุณภาพงาน

6. ปรับปรุงงานทั้งผู้บริหาร ผู้นิเทศร่วมกันปรับปรุงงานทุกประเภทในหน่วยงาน โดยสร้างทีมงานย่อยในทุกฝ่ายงาน

7. วางแผนลดความสูญเสีย ทีมงานปรับปรุงคุณภาพดำเนินการ วางแผนขจัด ความสูญเสียของงานให้เป็นศูนย์ และดำเนินการตามแผน (ทีมงานย่อยในแต่ละฝ่ายงาน ร่วมวางแผนและรับไปปฏิบัติ)

8. ฝึกอบรมผู้นิเทศ ติดตามงาน ผู้บริหารต้องให้การฝึกอบรมบุคลากรที่จะให้มีการ นิเทศ ช่วยเหลือ และติดตามการปฏิบัติงาน เตรียมพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ

9. จัดงานวันปลอดความสูญเสีย เป็นการเริ่มงานคุณภาพของหน่วยงาน (ต่อไปจะไม่มี งานด้อยคุณภาพ) เป็นการประกาศให้ทุกคนรับทราบ

10. สร้างเป้าหมาย ทีมงานย่อยสร้างเป้าหมายงานที่จะปรับปรุง เป้าหมายของงาน ต้องชัดเจน ประเมินได้

11. ขจัดอุปสรรคของงาน สมาชิกของทีมงานย่อยแต่ละคนมีหน้าที่แจ้งให้ฝ่ายบริหาร ทราบถึงอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ทั้งด้วยเอกสารและวาจา

12. ยอมรับความสามารถของเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหารควรแสดงความยินดีต่อความสำเร็จ ของเพื่อนร่วมงาน เป็นการให้ความสำคัญต่อเพื่อนร่วมงาน

13. สร้างสมาคมคุณภาพ รวบรวมกลุ่มของผู้ที่ปรับปรุงคุณภาพงาน จัดตั้งเป็นสมาคม ร่วมปรึกษาแสดงความคิดเห็นในการพัฒนางาน

14. จัดวงจรพัฒนาตลอดไป เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมปรับปรุงคุณภาพงานและบรรลุผล แล้วให้เริ่มวงจรพัฒนาในกิจกรรมเดิมหรือกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไปไม่สิ้นสุด

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อน การดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดคุณภาพต่อผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาที่จะบริหาร สถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นต้องมีคุณลักษณะด้านต่าง ๆ เช่น มีความ เป็นผู้นำ เข้าใจตนเอง เข้าใจองค์กร และเข้าใจผู้ร่วมงาน มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีทักษะ การวางแผน การดำเนินงานเพื่อที่จะพัฒนาสถานศึกษา

ปัจจัยด้านครูผู้สอน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติคำว่า “ผู้สอน” หมายถึง ครูและคณาจารย์ในสถานศึกษาระดับต่าง ๆ และคำว่า “ครู” หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งรัฐและเอกชน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 23 ได้กล่าวถึงแนวการจัดการศึกษาที่ครูเป็นส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดเกิดความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งมีเรื่องดังต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมือง การปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
  2. ความรู้ และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน
  3. ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา
  4. ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง
  5. ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและ
- มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้
6. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
  7. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
  8. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกให้ปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
  9. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
  10. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้ง

สามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจจะเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

11. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2544, หน้า 75) ได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีที่พึงประสงค์ มีลักษณะสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. ภูมิรู้ คือ คุณสมบัติส่วนตัวที่เกี่ยวกับความรู้ ความสามารถทางด้านวิชาการ เป็นผู้ที่มีสติปัญญาที่ดี เฉลียวฉลาด เชื้อมั่นในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ
2. ภูมิธรรม คือ การประพฤติดี ละเว้นจากอบายมุขทั้งปวง กระทำแต่สิ่งที่ดี สุจริต ทั้งทางกาย วาจาและใจ ครูต้องมีจรรยาบรรณวิชาชีพและคุณธรรม
3. ภูมิฐาน คือ บุคลิกภาพที่ดี แต่งกายสะอาดเรียบร้อย พุดจาไพเราะนุ่มนวล มีลักษณะเป็นผู้นำ

สรุปได้ว่า ผู้ที่มีส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดเกิดความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 มาตรา 23 และมาตรา 24 ได้กำหนดไว้คือ ครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนจะต้องมีทักษะในด้านต่าง ๆ เพื่อใช้จัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 กำหนดไว้

มัญญ พันธุ์หล่อ (2553, หน้า 31-33) ได้กล่าวถึงทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังนี้

1. ทักษะความสามารถในด้านการพัฒนาหลักสูตร
2. ทักษะด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ทักษะด้านการผลิต และใช้สื่อเทคโนโลยี
4. ทักษะด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
5. ทักษะด้านการวัดและประเมินผล
6. ทักษะด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

เดชา การรัมย์ (2551, หน้า 12) ได้กล่าวถึงทักษะครูมืออาชีพ ไว้ดังนี้

1. ปฏิบัติตนให้มีความเหมาะสม เป็นที่ยอมรับของทุกคนที่พบเห็นไม่ว่าจะอยู่ในโรงเรียนหรือชุมชนที่ตนเองอยู่

2. ต้องศึกษาแนวการจัดการศึกษาของชาติ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนทราบนโยบายของโรงเรียนของตนเอง เพื่อเป็นแนวทางทิศทางการปฏิบัติงาน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาโรงเรียน และพัฒนาผู้เรียนสู่เป้าหมายที่ถูกต้อง

3. ต้องศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรการศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษาให้ชัดเจนนำมาออกแบบการเรียนรู้ จัดกระบวนการเรียนรู้ กำหนดการวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์และทักษะต่าง ๆ

4. ครูที่ดีจะต้องรู้จักผู้เรียน ว่าผู้เรียนแต่ละคนเป็นอย่างไร มีจุดเด่น จุดที่ต้องพัฒนาอะไรบ้าง ดังนั้น ครูต้องมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสม สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน

5. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นทักษะกระบวนการ มีกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติ มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ให้มากที่สุด นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเองหรือกลุ่ม โดยครูเป็นเพียงผู้ที่คอยให้คำแนะนำ ดูแลจัดหาสื่อการเรียนรู้ จัดแหล่งเรียนรู้

6. กิจกรรมการเรียนรู้ควรมีการบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ของตนเอง หรือบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กัน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การวัดผลประเมินผล ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างสมบูรณ์

7. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริงของผู้เรียน โดยครูไม่ควรเน้นแต่การให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบแต่เพียงอย่างเดียว ควรมีการวัดประเมินผลโดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น การอภิปรายหน้าชั้นเรียนของผู้เรียน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำชิ้นงาน การจัดนิทรรศการการเรียนรู้ หรือแฟ้มสะสมผลงานของผู้เรียน

8. ครูควรมีการจัดกิจกรรมหรือดำเนินโครงการที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ทักษะ หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สืบค้นความรู้จากแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนหรือชุมชน ตลอดจนกิจกรรมปลูกฝังให้ผู้เรียนรักและร่วมกันพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

9. ครูที่มีควรมีการอบรม แนะนำพัฒนาผู้เรียน กำกับ ติดตาม แก้ปัญหาอย่างต่อเนื่อง ใช้การวิจัยช่วยในการแก้ปัญหาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ

10. ครูต้องหมั่นศึกษา พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครูทั้งในโรงเรียนของตนเอง โรงเรียนอื่น ๆ ตลอดทั้งชุมชนอย่างต่อเนื่อง

11. ครูต้องมีทักษะและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้

12. ครูต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่นมีสุนทรียภาพสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีเครือข่ายการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน

ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนเป็นถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา เป็นปัจจัยพื้นฐานในการเรียนของนักเรียน และเป็นเงื่อนไขสำคัญของความสำเร็จและล้มเหลวทางการเรียน ดังนั้นจึงมีนักวิชาการกล่าวถึงความสัมพันธ์ของครูผู้สอนกับนักเรียนไว้ดังนี้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชดำรัสเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาของ ปี 2558 ว่า หัวใจการศึกษา คือ หนึ่ง ให้ครูรักเด็ก และเด็กรักครู สอง ให้ครูสอนเด็กให้มีน้ำใจต่อเพื่อน ไม่ให้แข่งขันกัน แต่ให้แข่งขันขบตนเอง ให้เด็กเรียนเก่งกว่าช่วยสอนเพื่อนที่เรียนช้ากว่า สาม ให้ครูจัดกิจกรรมให้เด็กทำร่วมกัน เพื่อให้เห็นคุณค่าของความสามัคคี

ยุภาพร เทพสุริยานนท์ (2559) ได้กล่าวถึง ความสัมพันธ์ของครูผู้สอนและนักเรียนไว้ว่า ครูถือว่าเป็นบุคคลที่สำคัญสำหรับนักเรียนนอกเหนือจากผู้ปกครอง ทุกศาสนาและทุกวัฒนธรรมสอนให้นักเรียนควรที่จะเคารพครูและพยายามที่จะเรียนรู้จากครูไม่เพียงแต่ด้านวิชาการเท่านั้น แต่รวมไปถึงคุณค่าของชีวิตด้วย ครูมีบทบาทที่สำคัญในการสร้างบุคลิกภาพ สร้างความสัมพันธ์ให้กับนักเรียนและพัฒนานักเรียนเรียนด้านวิชาการควบคู่ไปกับการเจริญเติบโต

ในทางบวกความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนควรให้กำลังใจและส่งเสริมนักเรียนในการเรียนรู้ รู้สึกอิสระในการที่จะถามเมื่อเกิดความไม่เข้าใจ นักเรียนต้องการที่จะได้คำตอบหรือวิธีการที่สามารถเข้าใจได้ง่าย ดังนั้น คำตอบที่นักเรียนพูดออกมาจะไม่มีคำตอบที่ผิดเพราะจะทำให้สกัดความคิด การสื่อสารของความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน ซึ่งมีสิ่งจำเป็น 2 ประเด็น คือ ระดับของนักเรียนในชั้นเรียน และเวลา

ยนต์ ชุ่มจิตต์ (2550, หน้า 78 อ้างอิงใน มนุญ พันธุ์หล่อ, 2553, หน้า 33) ได้กล่าวไว้ว่า ครูกับนักเรียนนับว่าเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกันมากที่สุด ครูจึงควรปฏิบัติหน้าที่ครูให้สมบูรณ์ที่สุด และควรสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียนให้แน่นแฟ้น วิธีการที่ครูกระทำต่อนักเรียน เช่น สอนศิษย์ให้เกิดความรู้ความสามารถในวิชาการต่าง ๆ อย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อให้ศิษย์มีความรู้อย่างแท้จริง สอนศิษย์ด้วยการกระทำบรรยากาศการเรียนการสอนให้สนุกสนานแต่ได้สาระ อบรมคุณแลความประพฤติของศิษย์ให้อยู่ในระเบียบวินัย หรือ

กรอบคุณธรรม ดูแลทุกข์สุขของศิษย์ และพยายามหาทางช่วยเหลือเป็นที่ปรึกษาหรือช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้แก่ศิษย์

สรุปได้ว่า จากแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน คุณภาพของผู้เรียน ทั้งทางด้านการความรู้ คุณธรรมและจริยธรรมจะเกิดประสิทธิภาพได้นั้น ครูผู้สอนจะต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้เรียน ทั้งในด้านการจัดกิจกรรมและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ดูแลและเอาใจใส่ผู้เรียน เข้าใจและรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนอยู่เสมอ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติเกี่ยวกับชุมชน ไว้ดังนี้

มาตรา 8 (2) การจัดการศึกษาให้ยึดหลักให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

มาตรา 9 (6) การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สินทั้งจากรับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้ในการจัดการศึกษา ดังนี้

1. ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษี เพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด
2. ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น

มาตรา 12 นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนด

พินิจดา วีระชาติ (2542, หน้า 44) ได้กล่าวถึง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้โรงเรียนรู้จัก

ชุมชนดีขึ้นในแง่ที่สามารถค้นหาและใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา ในเวลาเดียวกันก็ให้ชุมชนมีความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียน ให้ชุมชนรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน

สมศักดิ์ ทุ่งคาโน (2543, หน้า 10) ได้กล่าวถึง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การติดต่อสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน อันก่อให้เกิดความร่วมมือช่วยเหลือกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อร่วมมือการพัฒนาการศึกษาในโรงเรียน ตลอดจนการใช้แหล่งทรัพยากรของชุมชนร่วมกันในทางสร้างสรรค์และเกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม

กระทรวงศึกษาธิการ (2559, หน้า 2-3) ได้ประกาศใช้กฎกระทรวง เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยมีมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ได้แก่

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อ 2 การวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อ 2.3 การมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อ 2 การจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น

กรมวิชาการ (2543, หน้า 1-4 อ้างอิงใน มนูญ พันธุ์หล่อ, 2553, หน้า 36) ได้กล่าวว่า ปัจจัยสนับสนุนองค์รวมด้านชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนงานวิชาการของสถานศึกษา มีดังนี้

1. ความเข้มแข็งของชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุน
2. คณะกรรมการสถานศึกษาประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหลายด้าน

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนควรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยผู้ปกครอง และชุมชนเป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริมและมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเสนอแนวคิด วิธีการดำเนินการ และร่วมดำเนินการในการจัดการเรียนการสอน งานวิชาการของโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพและให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 มาตรา 23 และมาตรา 24 ได้กำหนดไว้ และเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่

ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา และการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะนำไปสู่คุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาต่อไป

พระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 (2546, อ้างอิงใน มนูญ พันธุ์หล่อ, 2553, หน้า 36-37) ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติการบริหารจัดการ อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ไว้ดังนี้

1. กำหนดแนวทางการวางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษา
2. บำรุง ดูแลและพัฒนาอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้อยู่ใน สภาพที่มั่นคง ปลอดภัย เหมาะสมพร้อมที่จะใช้ประโยชน์
3. ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า และเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้
4. ประเมินผลและรายงานการใช้อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2556) ได้กำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ (พ.ศ.2559-2560) ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพครู ตัวบ่งชี้ที่ 6 ครู/อาจารย์สร้างสรรค์ห้องเรียน/แหล่งเรียนรู้ คุณภาพ

ด้านที่ 5 ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตัวบ่งชี้ที่ 16 การพัฒนาสุนทรียภาพ

ราตรี ลกะวงศ์ (2549, หน้า 16-17 อ้างอิงใน ทรรคณีย์ วรหาคำ, 2554, หน้า 17) ได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่หมายถึง การสร้างอาคารสถานที่ตลอดจนห้องเรียน สภาพแวดล้อม ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยน่าอยู่ อยู่ในบริเวณที่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อ การใช้สอย โดยการจัดขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นไปได้และความเหมาะสมของห้องเรียน เช่น สนามกีฬา อาคารเรียน อาคารประกอบ สวนหย่อม สนามเด็กเล่น สถานที่พักผ่อน ควรจัดให้ เป็นระเบียบ สะอาด มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพื่อเพิ่มความร่มรื่น

สมาน ปรีชา (2548, หน้า 14 -17 อ้างอิงใน ทรรคณีย์ วรหาคำ, 2554, หน้า 18) ได้กล่าวถึง แนวทางการจัดอาคารสถานที่ ไว้ดังนี้

1. ดำเนินการวางแผนใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า โดยให้บุคลากร ในสถานศึกษามีส่วนร่วม

2. จัดให้มีแผนผังบริเวณอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียนและห้องพิเศษ
3. จัดให้มีการทำตาราง และแสดงการใช้อาคารสถานที่ รวมถึงห้องพิเศษต่าง ๆ
4. ตรวจสอบสภาพและซ่อมบำรุงอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้
5. จัดให้มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอาคารสถานที่ของบุคลากร
6. ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่
7. จัดสภาพบริเวณสถานศึกษาให้ร่มรื่น สะอาด สวยงาม น่าดู น่าเรียนและปลอดภัย
8. จัดบริเวณอาคารเรียน อาคารประกอบ และบริเวณอื่น ๆ ให้มีความแข็งแรง สะอาด และแสงสว่างเพียงพอ

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการดำเนินงานบริหารงานวิชาการ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข โดยการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่มีแนวทางการดำเนินงาน คือ วางแผนการจัดอาคารและพื้นที่ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด บำรุง ดูแลและพัฒนาอาคารสถานที่ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานการใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2525) ได้ให้ความหมายของคำว่า “งบประมาณ” หมายถึง บัญชีหรือจำนวนเงินที่กำหนดไว้เป็นรายรับ รายจ่าย

วิโรจน์ สารรัตนะ (2546, หน้า 81-87) ได้กล่าวถึง หลักการของระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ (Performance Based Budgeting : PBB) 3 หลักการ ได้แก่

1. การใช้วิธีการ กระบวนการงบประมาณให้เป็นเครื่องมือการจัดสรร ทรัพยากรให้เกิดผลสำเร็จตามนโยบาย
2. การมุ่งหวัง ให้การใช้จ่ายงบประมาณที่คำนึงถึงความโปร่งใสมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. การมอบความคล่องตัว ในการบริหารงานงบประมาณให้กับผู้ปฏิบัติ หน่วยปฏิบัติ ต้องแสดงความรับผิดชอบต่อการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดผลตามยุทธศาสตร์ โดยผ่านระบบตรวจสอบผลการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว และทันสมัย

วิโรจน์ สารรัตนะ (2546, หน้า 81-87) ได้กล่าวถึง หลักการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ (Performance Based Budgeting: PBB) 16หลักการ ได้แก่

1. ลดการควบคุมจากหน่วยงานส่วนกลาง ส่งเสริมให้เกิดความคล่องตัว
2. ในการบริหารที่สนองต่อความต้องการของหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณ
3. ลดขั้นตอนในการอนุมัติเบิกจ่าย
4. ให้ความสำคัญกับการวางแผนเชิงกลยุทธ์
5. กระตุ้นประสิทธิผลของหน่วยงาน ให้เป็นไปตามผลลัพธ์ที่กำหนดไว้
6. กระตุ้นประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ให้บรรลุผลลัพธ์โดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด หรือปรับผลลัพธ์ให้สูงขึ้นโดยเสียค่าใช้จ่ายเท่าเดิม
7. ปรับเปลี่ยนงบประมาณ จากแผนงานที่ไม่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ ไปสู่แผนงานที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์
8. เน้นผลผลิตมากกว่าทรัพยากรที่ใช้
9. ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นตัวชี้้นำเป้าหมายและนโยบายของหน่วยงาน
10. กำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์มากกว่า 1 ปีงบประมาณ โดยทั่วไปนิยมใช้ 3 ปีงบประมาณ
11. เลือกลงและระบุผลผลิตที่ทำให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ
12. เน้นผลผลิต ผลลัพธ์ของการดำเนินการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ การเสร็จทันเวลา ต้นทุนต่อหน่วยและประสิทธิผล
13. จำกัดรายจ่ายภายในวงเงินที่จำกัด
14. เปลี่ยนแปลงการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการได้รับผลตอบแทนที่สูงกว่า
15. เปลี่ยนวัฒนธรรมจากการทำงานตามข้อบังคับเป็นทำตามพันธกิจของหน่วยงาน
16. ลดกระบวนการทำงานเพื่อให้คล่องตัว แต่เพิ่มความรับผิดชอบต่อผลผลิตและผลลัพธ์

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ เป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดและมีการวางแผนการปฏิบัติงานในการใช้จ่ายทรัพยากรงบประมาณนั้นอย่างคุ้มค่ามากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพและประสิทธิภาพมากที่สุดจากการจัดการงบประมาณ

ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ได้เห็นความสำคัญของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยกำหนดในหมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนี้

มาตรา 63 รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปแบบอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความจำเป็น

มาตรา 64 รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จำหน่ายเงินสนับสนุนการผลิตและมีแรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาทั้งนี้ โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

มาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

มาตรา 66 ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

มาตรา 67 รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย

มาตรา 68 ให้มีการระดมทุน เพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทาน และผลกำไรที่ได้จากการดำเนินกิจการด้านการสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศและโทรคมนาคมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน รวมทั้งให้มีการลดอัตราค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว เพื่อพัฒนาคนและสังคม

มาตรา 69 รัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผน ส่งเสริมและประสานการวิจัย การพัฒนาและการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพ และประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 อ้างอิงใน วณิษา แม่นยำ และคณะ, 2557 หน้า 197) ได้กล่าวถึง กระบวนการเรียนการสอนในยุคศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนจะเรียนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา โดยเฉพาะปัจจุบันเป็นสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยี

จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและทำให้คุณภาพของผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง

สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลงวันที่ 17 สิงหาคม 2553 ลำดับที่ 36 ประกอบด้วย ท้องที่จังหวัดเชียงรายและพะเยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

กระทรวงศึกษาธิการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พ.ศ.2553 ลงวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2553 ดังนี้ 1) กลุ่มอำนวยการ 2) กลุ่มบริหารงานบุคคล 3) กลุ่มนโยบายและแผน 4) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา 5) กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 6) กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ และ 7) หน่วยตรวจสอบภายในที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2553

สถานที่ตั้ง

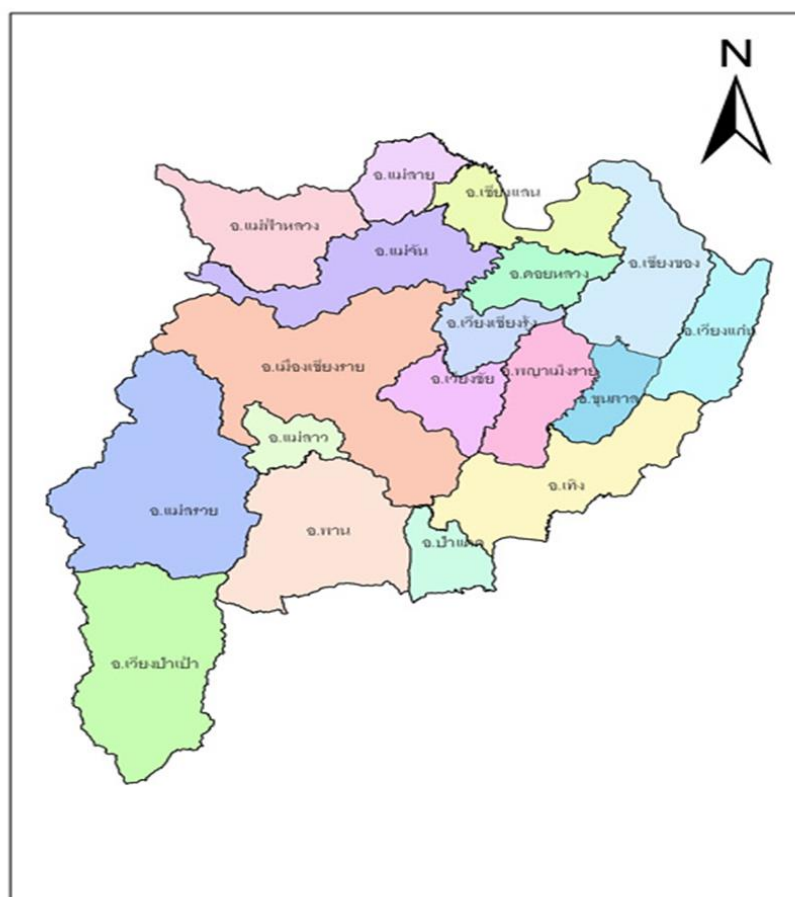
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36ตั้งอยู่เลขที่ 1115/23 ถนนไกรสรสิทธิ์ ต.เวียง อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย 57000

เขตพื้นที่บริการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 มีเขตพื้นที่บริการในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย และจังหวัดพะเยา

ตาราง 2 แสดงเขตพื้นที่บริการในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

จังหวัด	พื้นที่ (ตร.กม.)	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล		อบจ.	อบต.
					เมือง	ตำบล		
เชียงราย	11,687.369	18	124	1,795	1	28	1	114
พะเยา	6,335	9	68	818	2	22	1	47
รวม	18,013.369	27	192	192	3	50	2	161

ภาพ 1 แผนที่เขตพื้นที่บริการของเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ประชากรในเขตพื้นที่บริการ

ตาราง 3 แสดงประชากรในเขตพื้นที่บริการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

จังหวัด	ชาย	หญิง	รวม	ครัวเรือน
เชียงราย	589,890	608,328	1,198,218	464,101
พะเยา	238,358	247,946	486,304	170,895
รวม	828,248	856,274	1,684,522	634,996

สถานศึกษาในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 59 แห่ง ในพื้นที่จังหวัด เชียงราย จำนวน 41 แห่ง พื้นที่จังหวัดพะเยา 18 แห่ง บริหารจัดการศึกษา กำหนดเป็นกลุ่ม โรงเรียน ตามระเบียบสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ว่าด้วย กลุ่มโรงเรียน มัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 พ.ศ.2554 ลงวันที่ 10 มีนาคม 2554

ตาราง 4 แสดงสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

จังหวัด	อำเภอ	กลุ่ม	สถานศึกษา	
เชียงราย	1. เมือง	สหวิทยาเขตริมกก	1. โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์	
			2. เวียงชัย	2. โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม
			3. เวียงเชียงรุ้ง	3. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ
	4. โรงเรียนเม็งรายมหาราชวิทยาคม			
	5. โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย			
	6. โรงเรียนดอนศิลาปางามวิทยาคม			
	7. โรงเรียนเวียงเชียงรุ้งวิทยาคม			
	8. โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม 2			
	9. โรงเรียนเวียงชัยวิทยาคม			
	10. โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม			
	11. โรงเรียนดอนชัยวิทยาคม			

ตาราง 4 (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	กลุ่ม	สถานศึกษา
	1. พาน	สหวิทยาเขต	1. โรงเรียนแม่ลาววิทยาคม
	2. แม่ลาว	เบญจมิตร	2. โรงเรียนเวียงป่าเป้าวิทยาคม
	3. แม่สรวย		3. โรงเรียนพานพิทยาคม
	4. ป่าแดด		4. โรงเรียนนครวิทยาคม
	5. เวียงป่าเป้า		5. โรงเรียนป่าแดดวิทยาคม
			6. โรงเรียนนาวิวิทยาคม
			7. โรงเรียนแม่เจดีย์วิทยาคม
			8. โรงเรียนพานพิเศษพิทยา
			9. โรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม
			10. โรงเรียนดอยงามวิทยาคม
			11. โรงเรียนแม่ฮ้อวิทยาคม
เชียงราย	1. แม่จัน	สหวิทยาเขต	1. โรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม
	2. แม่สาย	สุดถิ่นไทย	2. โรงเรียนวัดถ้ำปลาวิทยาคม
	3. เชียงแสน		3. โรงเรียนแม่จันวิทยาคม
	4. แม่ฟ้าหลวง		4. โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์
	5. ดอยหลวง		5. โรงเรียนบ้านแซววิทยาคม
			6. โรงเรียนดอยหลวงรัชมังคลาภิเษก
			7. โรงเรียนจันจว้าวิทยาคม
			8. โรงเรียนสันติคีรีวิทยาคม
	1. เทิง	สหวิทยาเขตอิงโขง	1. โรงเรียนเทิงวิทยาคม
	2. เชียงของ		2. โรงเรียนเชียงของวิทยาคม
	3. เวียงแก่น		3. โรงเรียนปล้องวิทยาคม
	4. พญาเม็งราย		4. โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม
	5. ขุนตาล		5. โรงเรียนแม่ต๋าดาดควันวิทยาคม
			6. โรงเรียนขุนตาลวิทยาคม
			7. โรงเรียนห้วยซ้อวิทยาคม
			รัชมังคลาภิเษก

ตาราง 4 (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	กลุ่ม	สถานศึกษา
			8. โรงเรียนไม้ยาวิทยาคม 9. โรงเรียนยางฮอมวิทยาคม 10. โรงเรียนบุญเรืองวิทยาคม 11. โรงเรียนพญาเม็กราย
พะเยา	1. เมือง 2. แม่ใจ 3. ดอกคำใต้ 4. ภูกามยาว	สหวิทยาเขต ภูกามยาว	1.โรงเรียนพะเยาพิทยาคม 2.โรงเรียนแม่ใจวิทยาคม 3.โรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม 4. โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา 5. โรงเรียนพากแก้ววิทยาคม 6.โรงเรียนพะเยาประสาธน์วิทย์ 7.โรงเรียนงำเมืองวิทยาคม 8. โรงเรียนถ้ำปินวิทยาคม 9. โรงเรียนดงเจนวิทยาคม
	1. จุน 2. เชียงคำ 3. เชียงม่วน 4. ภูซาง 5. ปง	สหวิทยาเขตภูลังกา	1. โรงเรียนจุนวิทยาคม 2. โรงเรียนปงพัฒนวิทยาคม 3. โรงเรียนเชียงคำวิทยาคม 4. โรงเรียนภูซางวิทยาคม 5. โรงเรียนพญาลอวิทยาคม 6. โรงเรียนเชียงม่วนวิทยาคม 7. โรงเรียนฝายกวางวิทยาคม 8. โรงเรียนขุนควรววิทยาคม 9. โรงเรียนปงรัชดาภิเษก
รวม	27	6	59

อำนาจหน้าที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36

- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 มาตรา 37
มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1.1 ปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินงานให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ตามที่กำหนดในมาตรา 36 และปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้หรือ กฎหมายอื่น

1.2 ปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษาและพัฒนาสาระของหลักสูตรการศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

1.3 ปฏิบัติหน้าที่ในการพัฒนางานด้านวิชาการและจัดให้มีระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาร่วมกับสถานศึกษา

1.4 รับผิดชอบในการแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษาของสถานศึกษาและสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา

1.5 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายอื่นกำหนด

2. กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา พ.ศ.2546 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พ.ศ.2553 กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ดังนี้

2.1 จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้ สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

2.2 วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงาน ในเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

2.3 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขต พื้นที่การศึกษา

2.4 กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่ การศึกษา

2.5 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขต พื้นที่การศึกษา

2.6 ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.7 จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.8 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

2.9 ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.10 ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ด้านการศึกษา

2.11 ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไประหว่างองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

2.12 ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

เชษมสร ไข่งศรี และชัยรัตน์ บุมิ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 โดยใช้วิธีการวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาส่วนใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ภาพรวมรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการแนะแนว ส่วนระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโดยภาพรวมและรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านครูผู้สอน น้อยที่สุดคือ ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการจัดงบประมาณ ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ด้านความพร้อมของ

อาคารสถานที่ ด้านผู้บริหาร และด้านครูผู้สอน ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการได้ ได้แก่ ด้านวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ตามลำดับ

ทรงยศ แก้วมงคล (2556) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างโมเดลพหุระดับของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริการงานของโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการโดยรวมของโรงเรียนดังกล่าว อยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยระดับนักเรียน พบว่า พฤติกรรมการเรียนมีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนเจตคติต่อการเรียนไม่มีอิทธิพล 3) ปัจจัยระดับครู พบว่า วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน คุณลักษณะครู และพฤติกรรมการสอนไม่มีอิทธิพลต่อค่าเฉลี่ย ประสิทธิภาพการบริการงานวิชาการรายห้องเรียน แต่วุฒิการศึกษาของครู มีอิทธิพลทางบวกต่อค่า สัมประสิทธิ์การถดถอยของพฤติกรรมการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4) ปัจจัยระดับผู้บริหาร พบว่า พฤติกรรมการบริหารด้านการเป็นผู้นำด้านพฤติกรรมการตัดสินใจ และด้านพฤติกรรมการ ติดต่อสื่อสาร มีอิทธิพลทางบวกต่อค่าเฉลี่ยประสิทธิผลการบริหารวิชาการรายโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนประสบการณ์การบริหาร และการฝึกอบรมทางการบริหารไม่มีอิทธิพล และ 5) จาก ผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้เสนอโมเดลการวิเคราะห์พหุระดับของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะบางประการ สำหรับการกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และการวิจัยในอนาคต

นงเยาว์ สุคำภา (2547) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยใช้แนวคิดของ เสรี วงษ์มณฑา (2541) กล่าวถึงสิ่งที่ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ของหน่วยงาน แนวคิดของ Gregory and Wiechman (1991) กล่าวถึงการสร้างภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และงานวิจัยของ พรทิพย์ สระบงกช (2544) กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นงเยาว์ สุคำภานำแนวคิดเหล่านี้มาสังเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งประกอบไปด้วยปัจจัย 8 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านนักรการศึกษา ปัจจัยด้านหลักสูตร และปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย

ปริณมา เหล่าลาด (2556) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยปัจจัยที่ใช้ในการวิจัย ได้จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้ปัจจัยที่น่าจะส่งต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ดังนี้ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้ปกครองและชุมชน ด้านอาคารและสถานที่ ด้านงบประมาณ ด้านเทคโนโลยีการศึกษา แล้วนำไปสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย และคุณภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในระดับมากคือ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาและปัจจัยด้านครูผู้สอน ส่วนปัจจัยอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับ ค่อนข้างสูง ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการได้ ได้แก่ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีการศึกษา ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านงบประมาณ

มนูญ พันธุ์หล่อ (2553) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1 โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการและการบริหารงานวิชาการ โดยปัจจัยที่ใช้ในการวิจัย ได้จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้ปัจจัยที่น่าจะส่งต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ 6 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา นำไปสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ทุกปัจจัยอยู่ในระดับมาก การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน อยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาและปัจจัยด้านครูผู้สอน ส่วนปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับ ค่อนข้างสูง ส่วนปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการได้ ได้แก่ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านงบประมาณ ซึ่งมีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 70.20

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

Ruhl (1985, pp. 3216–A อ้างอิงใน มนูญ พันธุ์หล่อ, 2553) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่จะช่วยพัฒนาโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยความคาดหวังในความสำเร็จของงาน ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ด้านบรรยากาศของโรงเรียน ด้านเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน และด้านโปรแกรมการประเมินผล ซึ่งปัจจัยทั้ง 5 ด้านนี้จะช่วยพัฒนาโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ

Kijai (1987, pp. 329–A, อ้างอิงใน มนูญ พันธุ์หล่อ, 2553) ศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จจากปัจจัยพื้นฐาน 5 ด้าน ได้แก่ บรรยากาศภายในโรงเรียน ภาพพจน์ของโรงเรียน ผู้นำทางวิชาการ ความสามารถในการคิดคำนวณของนักเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยพื้นฐานทั้ง 5 ด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับสูงกว่าปัจจัยด้านอื่น ๆ

Liu (1985 อ้างอิงใน มนูญ พันธุ์หล่อ, 2553) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริหารทางวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผล ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมของผู้บริหารทางวิชาการมีความสัมพันธ์สูงกับประสิทธิผลของโรงเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ซึ่งมี 11 สถานศึกษา จำนวน 432 คน และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 กลุ่มย่อยที่ 4 จังหวัดเชียงราย ซึ่งมี 11 สถานศึกษา จำนวน 26 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ซึ่งมี 11 สถานศึกษา จำนวน 205 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยไม่อาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็น โดยการเลือกตัวอย่างแบบโควต้า โดยการจำแนกกลุ่มประชากรออกเป็น ส่วน ๆ จากนั้นเทียบสัดส่วนหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานศึกษา

ตาราง 5 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง

ที่	โรงเรียน	ประชากร	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
		จำนวนครู	ผู้บริหาร	จำนวนครู
1	โรงเรียนเชียงของวิทยาคม	60	4	28
2	โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม	41	3	19
3	โรงเรียนห้วยซ้อวิทยาคมรัชมังคลาภิเษก	45	2	21
4	โรงเรียนบุญเรืองวิทยาคม	25	2	12
5	โรงเรียนแม่ต๋ำตาดควันวิทยาคม	30	1	15
6	โรงเรียนยางฮอมวิทยาคม	20	1	10
7	โรงเรียนขุนตาลวิทยาคม	22	2	10
8	โรงเรียนเทิงวิทยาคม	100	5	47
9	โรงเรียนปล้องวิทยาคม	40	2	20
10	โรงเรียนไม้ยาววิทยาคม	17	2	8
11	โรงเรียนพญาเม็งรายวิทยาคม	32	2	15
รวม		432	26	205

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามทฤษฎี แนวคิด และหลักการ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายที่กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 29–30) มี 17 ด้าน ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบของ Likert's Scale มีลักษณะให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียวโดยใช้น้ำหนักการประเมินค่า (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 73) ดังนี้

ระดับ 5 คะแนน หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 คะแนน หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 คะแนน หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 คะแนน หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 คะแนน หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง จำแนกเป็น 6 ด้าน คือ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน 3) ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 4) ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่ 5) ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ 6) ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบของ Likert's Scale มีลักษณะให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียวบุญชมโดยใช้น้ำหนักการประเมินค่า (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 73) ดังนี้

ระดับ 5 คะแนน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 คะแนน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 คะแนน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 คะแนน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 คะแนน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการตามขอบข่ายของตัวแปรที่กำหนดในวัตถุประสงค์ของการวิจัย กำหนดโครงสร้างเนื้อหาเพื่อสร้างแบบสอบถาม

2.3 สร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษาตามขอบข่ายของตัวแปรที่กำหนดในวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ การบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายที่กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, 29–30) มี 17 ด้าน และปัจจัยที่นำจะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน คือ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน 3) ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 4) ปัจจัยด้านความ 5) ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ 6) ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.4 เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง แล้วนำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-Objective Congruence: IOC) เลือกเป็นรายข้อคำถามเพื่อลงความคิดเห็นและให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อเห็นว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาและโครงสร้าง

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีข้อสอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาและโครงสร้าง

ให้คะแนน -1 เมื่อว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาและโครงสร้าง

2.6 นำคะแนนที่ได้วิเคราะห์ค่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยใช้เกณฑ์รายข้อ มีค่าเท่ากับ 0.60–1.00 ถือว่าข้อนั้น ๆ มีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และถูกต้องในการใช้ภาษา (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ผลจากการวิเคราะห์แบบสอบถามเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67–1.00

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) โรงเรียนเชิงคำวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จำนวน 30 ชุด นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .976 และตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .915

4. แบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข เสนออาจารย์ที่ปรึกษาได้รับความเห็นชอบแล้ว จึงนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสืออนุญาตจากมหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง จำนวน 11 โรงเรียน

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง จำนวน 11 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปมอบให้แก่ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามโรงเรียนต่าง ๆ ทั้ง 11 โรงเรียน เพื่อตอบแบบสอบถาม

4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง เมื่อครบกำหนดที่ระบุไว้
ได้เก็บแบบสอบถามกลับคืน

5. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ และดำเนินการ
ตามขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ วิเคราะห์ข้อมูล
โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้
สถิติการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง วิเคราะห์โดยใช้สถิติ
การคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
โดยเกณฑ์การแปลผลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2546, หน้า 162) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่นำจะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง
วิเคราะห์โดยใช้สถิติการคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตาราง
ประกอบความเรียง โดยเกณฑ์การแปลผลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2546,
หน้า 162) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการอยู่ในระดับ
มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการอยู่ในระดับ
ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 กลุ่มย่อยที่ 4 จังหวัดเชียงราย โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณแบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2546) เมื่อพบนัยสำคัญนัยสำคัญทางสถิติ จัดลำดับความสัมพันธ์ โดยมีเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.81–1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.61–0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.41–0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.21–0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01–0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

5. สร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการและปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 กลุ่มย่อยที่ 4 จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย

1.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามแต่ละข้อโดยใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Congruence) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้

R แทน คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_i^2} \right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

K แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย

2.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่หรือจำนวนข้อมูลที่ต้องการหาร้อยละ

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ประกอบด้วย

2.2.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ร้อยละ

$\sum X$ แทน ความถี่หรือจำนวนข้อมูลที่ต้องการหาร้อยละ

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละคน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมคะแนนแต่ละคนยกกำลังสอง

$$\frac{(\sum X)^2}{N}$$

แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มเป้าหมาย

2.3 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ประกอบด้วย

2.3.1 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณแบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับ Y

$\sum X$ แทน ผลรวมของค่าตัวแปร X

$\sum Y$ แทน ผลรวมของค่าตัวแปร Y

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างค่าตัวแปร X และ Y

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของค่าตัวแปร X

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของค่าตัวแปร Y

N แทน จำนวนคู่ของค่าตัวแปรหรือจำนวนสมาชิกในกลุ่ม

2.3.2 การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ (t-test) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$t = r \sqrt{\frac{n-2}{1-r^2}}$$

2.3.3 การสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองและได้นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ผลด้วยค่าสถิติที่กำหนด ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ทางสถิติ

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Df	แทน	ระดับชั้นความเป็นอิสระ
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละค่า (Mean Square)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F-distribution)
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบ t
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R ²	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
A	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
Std.Error	แทน	ความคาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
$\hat{Y}$	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนดิบ
$\hat{Z}$	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนมาตรฐาน
X1	แทน	ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา
X2	แทน	ปัจจัยด้านครูผู้สอน
X3	แทน	ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
X4	แทน	ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่

- X5 แทน ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ
 X6 แทน ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 Y แทน การบริหารงานวิชาการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง วิเคราะห์โดยใช้สถิติการคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่น่าจะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง วิเคราะห์โดยใช้สถิติการคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 กลุ่มย่อยที่ 4 จังหวัดเชียงราย โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณแบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

สร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 6 แสดงความถี่และร้อยละแสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 205)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
ชาย	86	42.0
หญิง	119	58.0
2. ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	22	10.7
ครูผู้สอน	183	89.3
3. ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา		
ต่ำกว่า 5 ปี	39	19.0
5-10 ปี	55	26.8
มากกว่า 10-15 ปี	33	16.1
มากกว่า 15 ปีขึ้นไป	78	38.0

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 58) ตำแหน่งครูผู้สอนร้อยละ 89.3 และมีประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา มากกว่า 15 ปีขึ้นไป ร้อยละ 38.0 รองลงมา มีประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา 5-10 ปี ร้อยละ 26.8 และมีประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษาต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 19.0

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง

ตาราง 7 แสดงผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง รายด้าน (n = 205)

ที่	การบริหารวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ปฏิบัติการ
1.	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น	4.30	.49	มาก
2.	การวางแผนงานวิชาการ	4.37	.54	มาก
3.	การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.38	.50	มาก
4.	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.36	.53	มาก
5.	การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนการเรียนรู้	4.37	.53	มาก
6.	การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.08	.64	มาก
7.	การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	4.11	.71	มาก
8.	การนิเทศการศึกษา	4.29	.62	มาก
9.	การแนะแนว	4.25	.62	มาก
10.	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.36	.550	มาก
11.	การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	4.11	.70	มาก
12.	การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันการศึกษาและองค์กรอื่น	4.15	.63	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ที่	การบริหารวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วน	
			เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ปฏิบัติการ
13.	การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัด การศึกษา	4.24	.68	มาก
14.	การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ งานด้านการบริหารงานของสถานศึกษา	4.24	.65	มาก
15.	การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ใน สถานศึกษา	4.28	.73	มาก
16.	การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี	4.20	.62	มาก
ภาพรวม		4.26	.51	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ผลการศึกษากิจการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง รายด้านภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.51) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.50) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.71) และด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.70)

ตาราง 8 แสดงผลการศึกษากิจการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง (n = 205)

ข้อที่	การบริหารวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ปฏิบัติการ
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น				
1.	มีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้จัดทำไว้	4.28	.58	มาก
2.	มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการและกรอบการเรียนรู้ที่พัฒนาโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	4.43	.57	มาก
3.	มีการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาหรือกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาให้ความสำคัญในการจัดการศึกษา	4.37	.61	มาก
4.	มีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา	4.26	.62	มาก
5.	มีการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชา หน่วยการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดประสบการณ์และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน	4.24	.63	มาก
6.	มีการกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล การใช้หลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ	4.19	.68	มาก
รวมรายด้าน		4.30	.49	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ปฏิบัติการ
การวางแผนงานวิชาการ				
7.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแผนนโยบายการปฏิบัติงานวิชาการที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.34	.66	มาก
8.	มีการกำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการในสถานศึกษา	4.41	.58	มาก
9.	มีการวางแผนปฏิบัติงานวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา	4.44	.58	มาก
10.	มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานวิชาการที่กำหนดไว้	4.41	.59	มาก
11.	มีการกำกับ นิเทศ ติดตามและประเมินผลเป็นไปตามแผนปฏิบัติงานวิชาการ	4.24	.71	มาก
รวมรายด้าน		4.37	.54	มาก
การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา				
12.	มีการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้นตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.33	.62	มาก
13.	มีการจัดทำคำสั่งปฏิบัติหน้าที่การสอน กำหนดการสอน และตารางสอนให้กับครูผู้สอนอย่างเหมาะสมกับรายวิชา	4.52	.58	มากที่สุด
14.	มีการจัดให้ใช้หลักสูตรระดับชั้นเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน	4.46	.65	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ปฏิบัติการ
15.	มีการจัดให้ใช้สื่อการเรียนการสอนและ แหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน	4.29	.64	มาก
16.	มีการกำกับ นิเทศ ติดตามและประเมินผล การเรียนการสอนของครูผู้สอน อย่างสม่ำเสมอ	4.29	.69	มาก
รวมรายด้าน		4.38	.50	มาก
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้				
17.	มีการจัดให้ครูผู้สอนทำแผนการจัดการ เรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามสาระ โดยวิเคราะห์หลักสูตรและเนื้อหาสาระ การเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญและจัดเตรียมสื่อ การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน	4.35	.68	มาก
18.	มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม การเรียนรู้	4.47	.59	มาก
19.	มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและประสาน ความร่วมมือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ตามความเหมาะสม	4.25	.63	มาก
20.	มีการส่งเสริมครูผู้สอนให้ได้รับการพัฒนา วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง เพื่อพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม	4.37	.61	มาก
รวมรายด้าน		4.36	.53	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ปฏิบัติการ
การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนการเรียนรู้				
21.	มีการแต่งการตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	4.33	.72	มาก
22.	มีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ	4.44	.67	มาก
23.	มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	4.51	.61	มากที่สุด
24.	การวัดผล ประเมินผลเทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนรู้และอนุมัติผลการเรียนตามมาตรฐานของสถานศึกษา	4.39	.68	มาก
25.	มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน	4.30	.69	มาก
26.	มีการพัฒนาเครื่องมือและระบบสารสนเทศในการวัดผลและประเมินผลให้มีความเที่ยงตรงและเหมาะสมกับผู้เรียน	4.26	.62	มาก
27.	มีการอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาคและตัดสินผลการเรียน การผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.37	.63	มาก
รวมรายด้าน		4.37	.53	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ปฏิบัติการ
การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา				
28.	มีการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้ การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา	4.16	.69	มาก
29.	มีการส่งเสริมและพัฒนาครู นักเรียน ให้มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ โดยใช้ กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ	4.09	.65	มาก
30.	มีการวิจัย ประเมินผล เพื่อพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ของสถานศึกษา	4.00	.77	มาก
31.	มีการสร้างเครือข่ายในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งภายใน สถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษาและ เขตพื้นที่การศึกษา	4.08	.80	มาก
32.	มีการเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และ พัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุน ให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	4.05	.78	มาก
รวมรายด้าน		4.08	.64	มาก
การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้				
33.	มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษา	4.07	.80	มาก
34.	มีการจัดทำเอกสารรวบรวมเผยแพร่ แหล่งการเรียนรู้แก่ครูผู้สอน บุคลากร ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานศึกษาอื่น ที่จัดการศึกษา	4.09	.76	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ปฏิบัติการ
35.	มีการประสานความร่วมมือ วางแผนกับ สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานที่จัดการศึกษาในการจัดตั้งและ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอก สถานศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน	4.19	.80	มาก
36.	มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอน ได้เรียนรู้เชิงอนุรักษ์ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา โรงเรียนในการจัดกระบวนการ เรียนรู้ให้ครอบคลุมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.09	.74	มาก
รวมรายด้าน		4.11	.71	มาก
การนิเทศการศึกษา				
37.	มีการศึกษาการนิเทศวิชาการและการเรียน การสอนภายในสถานศึกษา	4.30	.68	มาก
38.	มีการสร้างความตระหนักให้แก่ครูผู้สอนและ ผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน เพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง และ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ครูผู้สอน และ สถานศึกษา	4.31	.66	มาก
39.	มีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการและ การเรียนการสอนตามที่ได้รับมอบหมาย	4.34	.68	มาก
40.	มีการประเมินผลกระบวนการนิเทศภายใน สถานศึกษา	4.30	.66	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ปฏิบัติการ
41.	มีการประสานความร่วมมือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดการระบบการนิเทศภายในกับสถานศึกษาอื่นและเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศ งานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา	4.20	.79	มาก
รวมรายด้าน		4.29	.62	มาก
การแนะแนว				
42.	มีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ครูผู้สอนผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.22	.70	มาก
43.	มีการจัดระบบงานและโครงสร้างงานแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน	4.38	.63	มาก
44.	มีการส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่อง จิตวิทยาการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน	4.22	.73	มาก
45.	มีการดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ	4.18	.72	มาก
รวมรายด้าน		4.25	.62	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ปฏิบัติการ
การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา				
46.	มีการจัดทำระบบ โครงสร้าง และ แนวปฏิบัติการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาที่ยอมรับและปฏิบัติร่วมกัน ตามกฎหมายกระทรวงกำหนด	4.36	.70	มาก
47.	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	4.45	.64	มาก
48.	มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีข้อมูล สารสนเทศครอบคลุมภารกิจ และสามารถ แสดงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของ การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้อย่างพอเพียง ถูกต้องชัดเจน เป็นปัจจุบัน และสามารถจัดเก็บเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศ ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว	4.21	.64	มาก
49.	มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.40	.67	มาก
50.	มีการจัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาหรือแผนกลยุทธ์ของ สถานศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปีรองรับ	4.37	.63	มาก
51.	มีการดำเนินการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลการดำเนินงานตามแผน พัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา	4.33	.68	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ปฏิบัติการ
52.	มีการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาประจำปี (รายงานประจำปี) เสนอ หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	4.40	.66	มาก
รวมรายด้าน		4.36	.550	มาก
การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ				
53.	การจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน องค์การส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา องค์กรเอกชนและสถานบันอุดมศึกษา	4.12	.73	มาก
54.	มีการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน	4.12	.76	มาก
55.	มีการส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา อบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการ ต่าง ๆ	4.10	.77	มาก
56.	มีการพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการ สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ระหว่างชุมชน	4.12	.76	มาก
รวมรายด้าน		4.11	.70	มาก
การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันการศึกษาและองค์กรอื่น				
57.	มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญา ท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของ นักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีต ประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น	4.07	.73	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ปฏิบัติการ
58.	เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น	4.12	.70	มาก
59.	มีการให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในที่อื่น ๆ	4.17	.69	มาก
60.	จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น	4.23	.72	มาก
รวมรายด้าน		4.15	.63	มาก
การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน				
สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา				
61.	มีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา องค์กรเอกชนและสถาบันอุดมศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.24	.74	มาก
62.	มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา องค์กรเอกชนและสถาบันอุดมศึกษา	4.25	.70	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ปฏิบัติการ
63.	มีการร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร ส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา องค์กรเอกชน และสถาบันอุดมศึกษา ร่วมกันจัดการศึกษา และใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์ สูงสุดแก่ผู้เรียน	4.24	.75	มาก
64.	มีการส่งเสริมสนับสนุนให้จัดกิจกรรม การเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างสถานศึกษา กับ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา องค์กรเอกชนและสถาบัน อุดมศึกษา	4.23	.81	มาก
65.	มีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพ และปริมาณเพื่อการเรียนรู้ ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ	4.25	.77	มาก
รวมรายด้าน		4.24	.68	มาก
การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านการบริหารงานของสถานศึกษา				
66.	มีการศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบ และ แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ สถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้ และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน	4.26	.71	มาก
67.	มีการจัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้ และ ถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน	4.21	.70	มาก
68.	มีการนำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่ การปฏิบัติ	4.29	.71	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ปฏิบัติการ
69.	มีการตรวจสอบและประเมินผลการใช้ ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้าน วิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไข ปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป	4.21	.74	มาก
รวมรายด้าน		4.24	.65	มาก
การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา				
70.	มีการศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการ จัดการเรียนการสอน	4.29	.79	มาก
71.	มีการจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริม ประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน	4.28	.81	มาก
72.	มีการตรวจพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่าน ประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อ ใช้ประกอบการเรียนการสอน	4.28	.77	มาก
รวมรายด้าน		4.28	.73	มาก
การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี				
73.	มีการจัดให้ร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผน ในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา	4.21	.70	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ปฏิบัติการ
74.	มีการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา	4.22	.67	มาก
75.	มีการพัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน	4.17	.70	มาก
76.	มีการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	4.22	.68	มาก
77.	มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากรในการผลิตสื่อ การใช้สื่อและการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.17	.77	มาก
	รวมรายด้าน	4.20	.62	มาก
	ภาพรวม	4.26	.51	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ผลการศึกษากิจการภารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขงภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.51) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการและกรอบการเรียนรู้ที่พัฒนาโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D.= 0.57)

และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.68)

ด้านการวางแผนงานวิชาการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการวางแผนปฏิบัติงานวิชาการ โดยการรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.58) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลเป็นไปตามแผนปฏิบัติงานวิชาการ มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.71)

ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดทำคำสั่งปฏิบัติหน้าที่การสอน กำหนดการสอน และตารางสอนให้กับครูผู้สอนอย่างเหมาะสมกับรายวิชา มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.58) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการจัดให้ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.64) และมีการกำกับ นิเทศ ติดตามและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.69)

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรมการเรียนรู้ มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.59) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและประสานความร่วมมือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.63)

ด้านการวัดผลประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนการเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.61) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการพัฒนาเครื่องมือและระบบสารสนเทศในการวัดผลและประเมินผลให้มีความเที่ยงตรงและเหมาะสมกับผู้เรียน มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.62)

ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงาน

ของนักเรียน ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.69) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการวิจัย ประเมินผล เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.77)

ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการประสานความร่วมมือวางแผนกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานที่จัดการศึกษาในการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.80) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.80)

ด้านกรณีศึกษาศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนตามที่ได้รับมอบหมาย มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.68) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการประสานความร่วมมือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบการนิเทศภายในกับสถานศึกษาอื่นและเครือข่ายการนิเทศในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.79)

ด้านการแนะแนว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดระบบงานและโครงสร้างแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.63) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.72)

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.64) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีข้อมูลสารสนเทศครอบคลุมภารกิจ และสามารถแสดงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างพอเพียง ถูกต้องชัดเจน เป็นปัจจุบัน และ

สามารถจัดเก็บเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างสะดวกรวดเร็ว มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21, S.D. = 0.64$)

ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11, S.D. = 0.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา องค์กรเอกชน และสถาบันอุดมศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12, S.D. = 0.73$) มีการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดการกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน ($\bar{X} = 4.12, S.D. = 0.76$) และมีการพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน ($\bar{X} = 4.12, S.D. = 0.76$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10, S.D. = 0.77$)

ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันการศึกษาและองค์กรอื่น ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15, S.D. = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.72$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07, S.D. = 0.73$)

ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24, S.D. = 0.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา องค์กรเอกชนและสถาบันอุดมศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.70$) และมีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพ และปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.77$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา องค์กรเอกชนและสถาบันอุดมศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.81$)

ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านการบริหารงานของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการนำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.71) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีการจัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้ และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.70) และมีการตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.74)

ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการศึกษาวิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.79) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.81) และมีการตรวจพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.77)

ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.67) และมีการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.68) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการพัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.70) และมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการผลิตสื่อ การใช้สื่อ และการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.77)

เมื่อพิจารณาการบริหารงานวิชาการรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.50) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.64)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง

ตาราง 9 แสดงผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง รายด้าน (n = 205)

ข้อ ที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงาน วิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ปัจจัยที่ ส่งผล
1	ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา	4.33	.62	มาก
2	ปัจจัยด้านครูผู้สอน	4.42	.52	มาก
3	ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน	4.26	.66	มาก
4	ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่	4.31	.53	มาก
5	ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ	4.19	.62	มาก
6	ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	4.06	.73	มาก
ภาพรวม		4.26	.53	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ในรายด้าน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านครูผู้สอน มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.52) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.73)

ตาราง 10 แสดงผลการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขต
อิงโขง (n = 205)

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับปัจจัยที่ส่งผล
ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา				
1	ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นแบบอย่างที่ดีแก่องค์กร	4.41	.65	มาก
2	ผู้บริหารมีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.30	.70	มาก
3	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา	4.31	.74	มาก
4	ผู้บริหารสามารถบริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นที่พึงพอใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.31	.66	มาก
5	ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย	4.30	.70	มาก
รวมรายด้าน		4.33	.62	มาก
ปัจจัยด้านครูผู้สอน				
6	ครูผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาสาระในรายวิชาที่สอน	4.47	.63	มาก
7	ครูผู้สอนมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งความมุ่งมั่นในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.46	.62	มาก
8	ครูผู้สอนมีเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ยอมรับฟังและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนครู นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน	4.34	.63	มาก
9	ครูผู้สอนมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนและสังคม	4.42	.63	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับปัจจัยที่ส่งผล
10	ครูผู้สอนใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสม	4.37	.62	มาก
11	ครูผู้สอนใช้เทคนิคการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายและเหมาะสม	4.43	.63	มาก
12	ครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครองและชุมชน	4.45	.57	มาก
13	ครูผู้สอนมีการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน	4.41	.63	มาก
รวมรายด้าน		4.42	.52	มาก
ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน				
14	ผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา	4.34	.68	มาก
15	ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.31	.68	มาก
16	ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในงานวิชาการ เช่น เป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่ผู้เรียน	4.19	.78	มาก
17	ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.20	.80	มาก
รวมรายด้าน		4.26	.66	มาก
ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่				
18	สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษาเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.35	.61	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับปัจจัย ที่ส่งผล
19	สถานศึกษามีอาคารเรียน อาคารประกอบ มั่นคง แข็งแรงอยู่ในสภาพเหมาะสมเพียงพอ และอยู่ในสภาพใช้งานได้	4.30	.62	มาก
20	สถานศึกษามีการใช้อาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องเรียนพิเศษ ห้องบริการสื่อ อุปกรณ์ ห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์ เป็นต้น อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด	4.33	.62	มาก
21	สถานศึกษาจัดแหล่งเรียนรู้ภายในและ ภายนอกสถานศึกษาอย่างหลากหลาย	4.25	.69	มาก
รวมรายด้าน		4.31	.53	มาก
ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ				
22	สถานศึกษาบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น การจัดการที่เน้นผลผลิต ผลลัพธ์และ ประเมินผลตามโครงการ	4.24	.71	มาก
23	สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณที่ได้รับเป็นเงิน อุดหนุนจากรัฐบาลมุ่งพัฒนาการเรียน การสอนเป็นอันดับแรก	4.26	.77	มาก
24	สถานศึกษามีระบบการบริหาร ควบคุม กำกับ งบประมาณที่ชัดเจน	4.17	.79	มาก
25	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูผู้สอน บุคลากร และชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน งบประมาณ	4.04	.76	มาก
26	สถานศึกษามีระบบการตรวจสอบและรายงาน ผลการบริหารงบประมาณที่ชัดเจน ตรวจสอบ ได้	4.24	.79	มาก
รวมรายด้าน		4.19	.62	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับปัจจัยที่ส่งผล
ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา				
27	สถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยีพื้นฐาน ที่จำเป็นตามหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างเพียงพอ	4.05	.85	มาก
28	สถานศึกษามีห้องสมุดที่จัดหนังสือเป็นหมวดหมู่ มีแหล่งสืบค้นความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	4.16	.80	มาก
29	สถานศึกษามีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูงเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	3.99	.89	มาก
30	สถานศึกษามีนวัตกรรมทางการศึกษาและมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.05	.80	มาก
31	สถานศึกษามีการบำรุงรักษา สื่อเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพใช้งานได้	4.06	.77	มาก
รวมรายด้าน		4.06	.73	มาก
ภาพรวม		4.26	.53	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.53) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่องค์กร มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.65) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.70) และผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.70)

ปัจจัยด้านครูผู้สอน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาสาระในรายวิชาที่สอน มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.63) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูผู้สอนมีเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ยอมรับฟังและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนครู นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.63)

ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.66) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในงานวิชาการ เช่น เป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่ผู้เรียน มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.78)

ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษาเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.61) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษาจัดแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างหลากหลาย มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.69)

ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณที่ได้รับเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาลมุ่งพัฒนาการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.77) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูผู้สอน บุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานงบประมาณ มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.79)

ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีห้องสมุดที่จัดหนังสือเป็นหมวดหมู่ มีแหล่งสืบค้นความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.80) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษามีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.89)

เมื่อพิจารณาปัจจัยส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.52) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.73)

ตาราง 11 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง (n = 205)

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	X6	Y
ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X1)	1						
ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X2)	.778**	1					
ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (X3)	.693**	.715**	1				
ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ (X4)	.655**	.728**	.711**	1			
ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ (X5)	.744**	.715**	.795**	.797**	1		
ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X6)	.586**	.606**	.624**	.575**	.726**	1	
การบริหารวิชาการ (Y)	.772**	.760**	.784**	.738**	.775**	.619**	1

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ) กับตัวแปรเกณฑ์ (การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง) พบว่า มีจำนวน 21 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .575 ถึง .797 ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวก จำนวน 21 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ (X5) กับปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ (X4) ($r = .797$) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง และที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X6) กับปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ (X4) ($r = .575$) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์มากที่สุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (X3) กับการบริหารวิชาการ (Y) ($r = .784$) ซึ่งมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขต อิงโขงน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X6) กับการบริหารวิชาการ (Y) ($r = .619$) ซึ่งมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) และอำนาจการพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ($n = 205$)

วิธีการ	รูปแบบ	R	R Square	Adjusted R Square	Std.Error of Estimate
Stepwise	X3,X1,X4,X2	.865	.748	.743	.260

จากตาราง 12 ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 6 ด้านที่นำมาพยากรณ์ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) มีค่าเท่ากับ .865 นั่นคือ ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (X3) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X1) ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ (X4) และปัจจัยด้านครูผู้สอน (X2) สามารถร่วมอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรเกณฑ์ เท่ากับ .865 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .748 นั่นคือ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (X3) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา (Y1) ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ (X4) และปัจจัยด้านครูผู้สอน (X2) สามารถร่วมกันพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์ ได้ร้อยละ 74.80 ($R \text{ Square} = .748$) และมีค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ 0.260

ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (n = 205)

Source of Variance	Sum of Squares	df	Mean Square	F	p-value
Regression	40.127	4	10.032	148.600	.000
Residual	13.502	200	.068		
Total	53.629	204			

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (X3) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X1) ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ (X4) และปัจจัยด้านครูผู้สอน (X2) ร่วมอธิบายตัวแปรเกณฑ์ (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง (n = 205)

ตัวแปรพยากรณ์ (ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ บริหารงานวิชาการ)	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
	B	Std.Error	Beta		
ค่าคงที่	.645	.164		3.941**	.000
ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (X3)	.254	.044	.329	5.759**	.000
ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X1)	.246	.049	.299	5.018**	.000
ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ (X4)	.195	.054	.203	3.582**	.000
ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X2)	.141	.064	.143	2.202*	.029

หมายเหตุ: **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (X3) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X1) ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ (X4) และปัจจัยด้านครูผู้สอน (X2) สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .645 + .254X_3 + .246X_1 + .195X_4 + .141X_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = .329Z_{y(X3)} + .299Z_{y(X1)} + .203Z_{y(X4)} + .143Z_{y(X2)}$$

บทที่ 5

บทสรุป

ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ซึ่งมี 11 สถานศึกษา จำนวน 205 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง และได้นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ผล ด้วยค่าสถิติที่กำหนด ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ตำแหน่งครูผู้สอน และมีประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษาปัจจุบัน มากกว่า 15 ปีขึ้นไป
2. ผลการศึกษการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง พบว่า การบริหารงานวิชาการทั้ง 17 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3. ผลการศึกษปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้านมีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านครูผู้สอน มีระดับปัจจัยที่

ส่งผลอยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีระดับปัจจัยที่ส่งผลอยู่ในระดับมาก

4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขต อิงโขง พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการมากที่สุด คือ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับค่อนข้างสูง และที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับค่อนข้างสูง

5. การสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ซึ่งมีปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (X3) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา (X1) ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ (X4) และปัจจัยด้านครูผู้สอน (X2) ที่เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขงที่ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) มีค่าเท่ากับ .865 สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .748 หรือมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 74.80 สร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขต อิงโขง ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .645 + .254X_3 + .246X_1 + .195X_4 + .141X_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = .329Z_{y(X3)} + .299Z_{y(X1)} + .203Z_{y(X4)} + .143Z_{y(X2)}$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ผลการปฏิบัติงานการบริการงานวิชาการอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวม

และรายด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายงานวิชาการทั้ง 17 ด้าน ซึ่งได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญ พันธุ์หล่อ (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ เข็มสมศรี ช่างศรี และชัยรัตน์ บุญมี (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาส่วนใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ภาพรวมรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และทรงยศ แก้วมงคล (2556) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการโดยรวมของโรงเรียนดังกล่าว อยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ทุกปัจจัยอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและ รายด้าน ซึ่งปัจจัยแต่ละด้านสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา มีระดับปัจจัยที่ส่งผลอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวม และรายข้อ ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการบริหารงานวิชาการ จำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ นั่นคือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถ ความรู้ และ ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการ นำองค์ความรู้ไปใช้ในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ให้ประสบผลสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ผู้บริหารยังมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมล เดชะ (2558, หน้า 3) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสตูล ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีรัตน์ พลบุรี (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองบัวลำภู ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหาร งานวิชาการอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาเมื่อพิจารณาปัจจัยย่อย พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่องค์กร มีความคิดเห็นในระดับมาก เพราะสังคมในปัจจุบันเป็นสังคมที่มีการเน้นย้ำเรื่อง คุณธรรม จริยธรรมและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ที่ปฏิบัติงานในวิชาชีพไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อเป็นแบบอย่างให้ผู้ปฏิบัติงานผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญ พันธุ์หล่อ (2553, หน้า 74) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยย่อยที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นแบบอย่างแก่ทุกคน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา เหล่าลาด (2556) ได้ศึกษา งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลด้านผู้บริหารมากที่สุดคือ ผู้บริหารปกครองโดยถือระเบียบวินัย มีคุณธรรมและจริยธรรม และสอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้บริหาร ต้องการมุ่งสู่คุณภาพการศึกษาต้องประกอบไปด้วย ผู้บริหารจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรม และพัฒนาตนเองตลอดเวลา ต้องมุ่งเน้นที่จะสร้างระบบคุณภาพองค์กรแห่งคุณภาพเพื่อให้ผลผลิตป้องกันปัญหา ต้องตัดสินใจบนทางเลือก ซึ่งมีการเสี่ยงอย่างมีเหตุผลต้องมีความรับผิดชอบในการสลับรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย ไวต่อการรับรู้ความคิดความต้องการของบุคคลต่าง ๆ ไม่กลัวการเปลี่ยนแปลง ต้องให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงและการบริหารการเปลี่ยนแปลงแก่ผู้บริหารรองลงไปทุกระดับ และต้องวางระบบการสื่อสาร มีความซื่อสัตย์และมีหลักการ มีจิตสำนึกแห่งคุณภาพ (สมศักดิ์ ลินธุระเวชญ์, 2542, หน้า 180) ดังนั้น ในการบริหารงานวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นแบบอย่างที่ดีแก่องค์กร

2.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน ระดับปัจจัยที่ส่งผลอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งภาพรวมและรายข้อ เมื่อพิจารณาเป็นปัจจัยย่อย ระดับปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด คือ ครูผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาสาระในรายวิชาที่สอน มีความคิดเห็นในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะครูผู้สอนเป็นบุคคลสำคัญในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเกิดประสบการณ์ ดังนั้นครูผู้สอนจำเป็นจะต้องมีความรู้ในเนื้อหาสาระในรายวิชาที่สอน มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนด้วยความมุ่งมั่น มีเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายและเหมาะสม และมีเทคนิคการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ สร้างสัมพันธที่ดี ยอมรับฟังและ

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนครู ผู้ปกครองและนักเรียน นอกจากจะมีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วครูผู้สอนจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรมและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 23 ได้กล่าวถึงแนวการจัดการศึกษาที่ครูเป็นส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา และ สอดคล้องกับลักษณะของครูที่ดีที่พึงประสงค์ มีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ภูมิรู้ คือ คุณสมบัติส่วนตัวที่เกี่ยวกับความรู้ ความสามารถทางด้านวิชาการ เป็นผู้ที่มีสติปัญญาที่ดี เฉลียวฉลาด เชื้อมั่นในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ 2) ภูมิธรรม คือ การประพฤติดี ละเว้นจากอบายมุขทั้งปวง กระทำแต่สิ่งที่ดี สุจริต ทั้งทางกาย วาจาและใจ ครูต้องมีจรรยาบรรณวิชาชีพและคุณธรรม 3) ภูมิฐาน คือ บุคลิกภาพที่ดี แต่งกายสะอาดเรียบร้อย พุดจาไพเราะนุ่มนวล มีลักษณะเป็นผู้นำ (ธีรศักดิ์ อัครบวร, 2544, หน้า 75) ดังนั้น ในการบริหารงานวิชาการครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ในเนื้อหาสาระในรายวิชาที่สอน

2.3 ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ระดับปัจจัยที่ส่งผลอยู่ในระดับมากที่สุดภาพรวมและรายข้อ เมื่อพิจารณาเป็นปัจจัยย่อย ระดับปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดคือ ผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการศึกษาในปัจจุบันเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จึงเป็นจะต้องมีผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา เข้ามาส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนของผู้เรียน หรือมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติเกี่ยวกับชุมชน มาตรา 8 (2) การจัดการศึกษาให้ยึดหลักให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9 (6) การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ดังนั้น ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนควรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยผู้ปกครอง และชุมชนเป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริมและมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามา

มีส่วนร่วมเสนอแนวคิด วิธีการดำเนินการ และร่วมดำเนินการในการจัดการเรียนการสอน งานวิชาการของสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพ

2.4 ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ ระดับปัจจัยที่ส่งผลอยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและรายข้อ เมื่อพิจารณาเป็นปัจจัยย่อย ระดับปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด คือ สถานศึกษา จัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษาเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน มีความคิดเห็นในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษามีความพร้อมด้านสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นอาคารเรียน อาคารประกอบมั่นคงแข็งแรงอยู่ในสภาพที่เหมาะสม และเพียงพอต่อผู้เรียน มีการใช้อาคารสถานที่เช่น ห้องเรียน ห้องเรียนพิเศษ ห้องบริการ สื่ออุปกรณ์ ห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์ เป็นต้นอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2556) ได้กำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ (พ.ศ.2559-2560) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพครู ตัวบ่งชี้ที่ 6 ครู/อาจารย์สร้างสรรค์ ห้องเรียน/แหล่งเรียนรู้คุณภาพ และด้านที่ 5 ด้านการดำเนินงานบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตัวบ่งชี้ที่ 16 การพัฒนาสุนทรียภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมาน ปรีชา (2548, หน้า 14-17 อ้างอิงใน ทรรคณีย์ วราห์คำ, 2554, หน้า 18) ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดอาคารสถานที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ไว้ดังนี้ 1) ดำเนินการวางแผนใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า โดยให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วม 2) จัดให้มีแผนผังบริเวณอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียนและห้องพิเศษ 3) จัดให้มีการทำตาราง และแสดงการใช้อาคารสถานที่ รวมถึงห้องพิเศษต่าง ๆ 4) ตรวจสอบสภาพและซ่อมบำรุงอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ 5) จัดให้มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอาคารสถานที่ของบุคลากร 6) ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ 7) จัดสภาพบริเวณสถานศึกษาให้ร่มรื่น สะอาด สวยงาม น่าดู น่าเรียนและปลอดภัย 8) จัดบริเวณอาคารเรียน อาคารประกอบ และบริเวณอื่น ๆ ให้มีความแข็งแรงสะอาดและแสงสว่างเพียงพอ ดังนั้น ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการดำเนินงานบริหารงานวิชาการ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีความสุข โดยการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ที่มีแนวทางการดำเนินงาน คือ วางแผน การจัดอาคารและพื้นที่ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด บำรุง ดูแลและพัฒนาอาคารสถานที่ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานการใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

2.5 ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ ระดับปัจจัยที่ส่งผลอยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและรายข้อ เมื่อพิจารณาเป็นปัจจัยย่อย ระดับปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด คือ สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณที่ได้รับเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาลมุ่งพัฒนาการเรียนการสอน

เป็นอันดับแรก มีความคิดเห็นในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจัยด้านงบประมาณมีความสำคัญต่อการบริหารวิชาการ ซึ่งงบประมาณนี้ได้มาจากการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนจากรัฐบาล สถานศึกษาจำเป็นต้องบริหารงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ในการบริหารงบประมาณสถานศึกษามีการวางแผนการใช้งบประมาณแบบมุ่งเน้นการจัดการที่เน้นผลผลิต ผลลัพธ์ และมีการวางแผนการปฏิบัติการใช้งบประมาณในแต่ละด้าน มีระบบบริหาร ควบคุม กำกับตรวจสอบและรายงานผลการบริหารงบประมาณที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2561 ของรัฐบาลกระทรวงที่ได้รับงบประมาณมากที่สุดคือ กระทรวงศึกษาธิการ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.6 ของงบประมาณทั้งหมดเพื่อพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย และสอดคล้องกับโครงการเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพเป็นโครงการที่สนับสนุนนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี ตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งประเภทสามัญศึกษาและประเภทอาชีวศึกษา อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ตามสิทธิที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ปกครอง เพื่อสร้างโอกาสและขยายโอกาสทางการศึกษาแก่เด็กเยาวชน และประชาชนอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเป็นธรรม ตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ดังนั้น ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ เป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดและมีการวางแผนการปฏิบัติงานในการใช้จ่ายทรัพยากรงบประมาณนั้นอย่างคุ้มค่ามากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพและประสิทธิภาพมากที่สุดจากการจัดการงบประมาณ

2.6 ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อระดับปัจจัยที่ส่งผลอยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและรายข้อ เมื่อพิจารณาเป็นปัจจัยย่อย ระดับปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด คือ สถานศึกษามีห้องสมุดที่จัดหนังสือเป็นหมวดหมู่ มีแหล่งสืบค้นความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีความคิดเห็นในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษามีห้องสมุดที่จัดหนังสือเป็นหมวดหมู่ มีแหล่งสืบค้นความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีสื่อเทคโนโลยีพื้นฐานที่จำเป็นตามหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างเพียงพอ มีนวัตกรรมทางการศึกษาและมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษามีการบำรุงรักษา สื่อเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพใช้การได้เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ได้เห็นความสำคัญของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยกำหนดในหมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การให้การจัดการศึกษาเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการ

จัดการศึกษา และสอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอนในยุคศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนจะเรียนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว กระทรวงศึกษาธิการ (2546 อ้างอิงใน วณิชชา แม่นยำ และคณะ, 2557, หน้า 197) ดังนั้น ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยเฉพาะปัจจุบันเป็นสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็นการศึกษายุค 4.0 ที่เน้นนวัตกรรมและเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้น เทคโนโลยีจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการศึกษากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และทำให้คุณภาพของผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง พบว่า มีจำนวน 21 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .575 ถึง .797 ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวก จำนวน 21 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพาการณณ์ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณกับปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ไม่ว่าจะเป็นการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน การจัดเตรียมอาคาร อาคารประกอบมั่นคงแข็งแรงอยู่ในสภาพที่เหมาะสมและเพียงพอต่อผู้เรียน การเตรียมและบำรุงรักษาอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องเรียนพิเศษ ห้องบริการสื่ออุปกรณ์ ห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์ เป็นต้น อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนนั้นจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ และที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กับปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีในปัจจุบันมีความทันสมัย มีขนาดเล็ก สามารถใช้ได้สะดวกสบายและใช้ได้เกือบทุกเวลา ทุกโอกาสและทุกสถานที่ เช่น การเรียนออนไลน์ในโทรศัพท์มือถือ การสืบค้นข้อมูลในคอมพิวเตอร์พกพาซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนและสืบค้นข้อมูลได้จากสถานที่ใดก็ได้ เป็นต้น

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง คือ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารวิชาการ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .784 ซึ่งมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการศึกษาในปัจจุบันเน้นการมีส่วนร่วม

จากทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดังนั้นผู้ปกครองและชุมชนจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญ มีส่วนร่วมเข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อร่วมกับสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขงน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษากับการบริหารวิชาการ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .619 ซึ่งมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารงานวิชาการยังมีเป็นส่วนน้อย เช่น การกรอกคะแนนผลการเรียนของผู้เรียนบางสถานศึกษายังกรอกลงกระดาษบางสถานศึกษากรอกโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์แต่ยังเป็นโปรแกรมนุ่นเก่า การจัดตารางสอนตารางเรียนบางสถานศึกษาใช้การจัดมือ บางสถานศึกษาใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นต้น จากความสัมพันธ์ดังกล่าวสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง โดยใช้ปัจจัย 6 ด้าน พบว่า ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ และปัจจัยด้านครูผู้สอน เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการที่ดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีค่าเท่ากับ .865 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขงได้ร้อยละ 74.80 ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ และปัจจัยด้านครูผู้สอน เป็นปัจจัยที่สำคัญกับการบริหารงานวิชาการ และการศึกษาในปัจจุบันเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา ชุมชนจึงเข้ามามีบทบาทในการบริหารงานวิชาการมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน และภายในสถานศึกษาผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารงานวิชาการ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ที่จะขับเคลื่อนให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญพันธ์หล่อ (2553) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1 โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการและการบริหารงานวิชาการ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การบริหาร

งานวิชาการได้ ได้แก่ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านงบประมาณ ซึ่งมีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 70.20 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา เหล่าลาด (2556) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการได้ ได้แก่ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีการศึกษา ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านงบประมาณ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขมมสร โข่งศรี และชัยรัตน์ บุนี (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการจัดงบประมาณ ด้านความสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ ด้านผู้บริหาร และด้านครูผู้สอน ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการได้ ได้แก่ ด้านวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ตามลำดับ

จากตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการที่ดีที่สุด ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ และปัจจัยด้านครูผู้สอน ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปราย ดังนี้

1. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นปัจจัยพยากรณ์ที่มีอิทธิพลสูงที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันมีการเน้นการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา ชุมชนจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการบริหารงานสถานศึกษา ซึ่งชุมชนเข้ามาในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในงานการบริหารงานวิชาการ เช่น เป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้อุทิศของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณา แพทยานนท์ (2547, หน้า 14) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกลุ่มบูรพา ผลการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับผูกพันกันประสานความร่วมมือซึ่งกันและกัน ทั้งสองฝ่ายเป็นทั้งผู้และผู้รับ โรงเรียนเป็นแหล่งความรู้วิทยากรแก่ชุมชน เป็นศูนย์รวมสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและ

ช่วยเหลือกิจกรรมของโรงเรียนเข้าใจความต้องการของชุมชนและเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน การพัฒนาชุมชนให้ก้าวหน้าที่เท่ากับเป็นการพัฒนาโรงเรียนด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญ พันธุ์หล่อ (2553) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1 โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการและการบริหารงานวิชาการ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา เหล่าลาด (2556) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองและชุมชนมีความตระหนักและสนใจในการเรียนของบุตรหลาน โดยรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็นและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติเกี่ยวกับชุมชน วรรคนี้ มาตรา 8 (2) การจัดการศึกษาให้ยึดหลักให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9 (6) การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น และสอดคล้องกับ สมศักดิ์ ทุ่งคาโน (2543, หน้า 10) ได้กล่าวถึงการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การติดต่อสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน อันก่อให้เกิดความร่วมมือช่วยเหลือกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อร่วมมือการพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนตลอดจนการใช้แหล่งทรัพยากรของชุมชนร่วมกันในทางสร้างสรรค์และเกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม

2. ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นปัจจัยพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการได้ ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารงานวิชาการ เป็นผู้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายทางการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ส่วนในด้านการบริหารงานวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาถือได้ว่า เป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ และผู้บริหารจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลอื่น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์กว้างและเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติคำว่า “ผู้บริหารสถานศึกษา” หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบ

การบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของรัฐและเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวิตา มีเปี่ยมสมบูรณ์ (2555) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร สามารถร่วมพยากรณ์มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรพงษ์ น่วมมะโน (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 10 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งปัจจัยด้านผู้บริหารมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อความสำเร็จ ในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

3. ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นปัจจัย พยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการได้ ทั้งนี้เป็นเพราะความพร้อมด้านสถานที่ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ ซึ่งใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งตามเกณฑ์มาตรฐานสถานที่ในสถานศึกษาจะต้องประกอบไปด้วยอาคารที่ใช้ ทำการเรียนการสอน อาคารระอบบ่มั่นคง รวมทั้งบริเวณสถานศึกษาและสิ่งแวดล้อมที่ดี ย่อมทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวิตา มีเปี่ยมสมบูรณ์ (2555) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพ ผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสามารถร่วมพยากรณ์มาตรฐาน คุณภาพ ผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมได้ และสอดคล้องกับ สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กร มหาชน) (2556) ได้กำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ (พ.ศ.2559-2560) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพครู ตัวบ่งชี้ที่ 6 ครู/อาจารย์สร้างสรรค์ ห้องเรียน/แหล่งเรียนรู้คุณภาพ และด้านที่ 5 ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตัวบ่งชี้ที่ 16 การพัฒนาสุนทรียภาพ

4. ปัจจัยด้านครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นปัจจัยพยากรณ์ที่สามารถ พยากรณ์การบริหารงานวิชาการได้ ทั้งนี้เป็นเพราะครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการ บริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรระดับชั้นเรียน กระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐาน

และคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของของ ประวีตา มีเปี่ยมสมบูรณ์ (2555) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน สามารถร่วมพยากรณ์มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญ พันธุ์หล่อ (2553) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1 โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการและการบริหารงานวิชาการ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีอำนาจการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1 ได้ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 23 ได้กล่าวถึงแนวการจัดการศึกษาที่ครูเป็นส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียน เกิดเกิดความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ การศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เช่น แต่งตั้ง คณะกรรมการสถานศึกษา ทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนในวันสำคัญต่าง ๆ ร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรม และประเพณีของชุมชน
2. ผู้บริหารควรจัดเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีบรรยากาศพร้อมที่จะให้ผู้เรียนเรียนรู้ เช่น อาคาร อาคารประกอบ มั่นคง ห้องเรียน ห้องเรียนพิเศษ ห้องสมุด ห้องสืบค้น เป็นต้น
3. ผู้บริหารควรมีการเตรียมความพร้อม ส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้มีทักษะ ความรู้ ทักษะวิชาชีพ เพื่อให้ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการกับผู้บริหารสถานศึกษาใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานอื่น ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). **การบริหารงานในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: ทิปส์พับลิเคชั่น.
- กมล ภูประเสริฐ. (2547). **การบริหารงานในสถานศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เมธีทิปส์.
- กฤษณา แพทยานนท์. (2547). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกลุ่มบูรพา กรุงเทพฯ. วิทยาลัยนิพนธ์ กศ.ม.,
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.**
- กรมวิชาการ. (2543). **แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559
(กระทรวงศึกษาธิการ. (2550) กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ
การบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550. **ราชกิจจานุเบกษา**, 124(24ก).
หน้า 2-3.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **ทศวรรษที่สองของการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด
กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 36. (2560). **เอกสารทางวิชาการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัด
การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36**. สืบค้นเมื่อ
27 กรกฎาคม 2560, จาก [https://sites.google.com/a/esdc.go.th/sesao36/
dawnhold-xeksar](https://sites.google.com/a/esdc.go.th/sesao36/dawnhold-xeksar)
- เชชมสร โข่งศรี และชัยรัตน์ บุญมี. (2558). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ
สถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41**.
รายงานสืบเนื่องจากการสัมมนาวิชาการนำเสนองานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ
(Proceedings) เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 15,
หน้า 131-145.
- คณะสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา. (2558).
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ.2560-2564.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

- จรรย์พร ไม้ตชัยยา. (2541) **ความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูหัวหน้างานที่มีต่อการบริหารโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ: บุคพอยท์.
- ชัยรัตน์ ล้ำฤทธิ์. (2552). **สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในเครือข่ายบดินทรเดชา.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพฯ.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2545). **การบริหารงานวิชาการ.** ปัตตานี: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ณัฐรฎา พวงจันทร์. (2553). **การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- เดชา การรัมย์. (2551). **แนวทางการฝึกฝนและพัฒนาตนเองเพื่อก้าวสู่ความเป็นครูมืออาชีพ.** **วารสารสควค., 2,12**
- ถวิล เกษสุพรรณ. (2552). **การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลเขต 5.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- ธีระ รุญเจริญ (ม.ป.ป.). **การบริการโรงเรียนในยุคปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). **การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ: เอ็กชเปอร์เน็ต.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2544). **ความเป็นครูไทย.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ก. พลพิมพ์ (1996).
- ธีรัตน์ พลบุรี. (2550). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.
- ทรงยศ แก้วมงคล. (2556). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ คด., มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

- พรรคณีย์ วรหาคำ. (2554). **การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ
โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ
กรุงเทพมหานคร.** สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- นราภรณ์ คำหวาน. (2544). **ปัจจัยที่ผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนระดับ
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร.** วิทยานิพนธ์
กศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, กำแพงเพชร.
- นงเยาว์ สุคำภา. (2547). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.**
- นพพงษ์ บุญจิตราดุล. (2534). **หลักการบริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7).** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). **การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร.** กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาสน.
- ประเวศน์ มหารัตน์สกุล (2542, หน้า 114–115) **การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์
ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ.** กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). **การบริการงานวิชาการ.** กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2545). **การบริหารงานวิชาการ.** กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ประวิตา มีเปี่ยมสมบุรณ์. (2555). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม.
วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 7, 90.**
- ปวีณา เหล่าลาด, สมชาย แก้ววังชัย และธนบดี นันทะ. (2546). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพ
การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดร
เขต 1. วารสารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, (ฉบับพิเศษ),
421–435.**
- ปวีณา เหล่าลาด (2556) **ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์
กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.**
- พรทิพย์ สระบงกช (2544) **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรม
สามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา.

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2525) พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน

พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

พนิจดา วีระชาติ. (2542). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. (2553).

ราชกิจจานุเบกษา. 127(45 ก). หน้า 1-22.

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547. (2547).

ราชกิจจานุเบกษา. 121(ตอนพิเศษ 79 ก). หน้า 22-23.

ภิญโญ สาธร. (2537). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และวิบูลย์ ไตรวงษบุตร. (2542). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

มัญญ พันธุ์หล่อ. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษา

เอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.,

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). ประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. สืบค้นเมื่อ 27 กรกฎาคม 2560,

จาก <http://www.wattana.ac.th/www/news/moe2-2559.pdf>

ยุภาพร เทพสุริยานนท์. (2559). การพัฒนาระบบการประเมินการปฏิบัติงานของครู

สังกัดโรงเรียนเครือข่ายมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย โดยใช้แนวคิด

การผสมผสานวิธีประเมิน. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

รุ่ง แก้วแดง. (2545). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารยุคปฏิรูปการศึกษา: ผู้บริหาร

(การศึกษา) มืออาชีพ. กรุงเทพฯ: วี. ที. ซี. คอมมิวนิเคชั่น.

วณิชชา แม่นยำ, ภาสกร เรืองรอง, ประหยัด จิระวงษ์พงศ์, วิลาวัลย์ สมยาโรย, ศรัณยู หมื่นเดช

และชไมพร ศรีสุราช. (2557). เทคโนโลยีการศึกษากับครูไทยในศตวรรษที่ 21.

วารสารปัญญาภิวัฒน์, 5(ฉบับพิเศษ)

วัชรพงษ์ น่วมมะโน. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน

มัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 10. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, เพชรบุรี.

- วิจิตร ศรีสอาน. (2546). **โรงเรียนนิติบุคคล**. สืบค้นเมื่อ 27 กรกฎาคม 2560, จาก <https://library.stou.ac.th/odi/wichit/work-3-1.html>
- วิมล เดชะ. (2558). **บริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตีประจำตำบล**
สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล. สารนิพนธ์ ศษ.ม.,
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2546). **การบริหารการศึกษา หลักการ ทฤษฎี หน้าที่ ประเด็นและ**
บทวิเคราะห์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- ศิลป์ชัย อ่องตระกูล. (2553). **การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการพิเศษเรียนร่วม**
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.,
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2560). **รายงานผลการทดสอบทางการศึกษา**
ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. สืบค้นเมื่อ 12 สิงหาคม
2560, จาก <http://www.niets.or.th>.
- สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยขั้นพื้นฐาน. (2547). **รูปแบบการบริหารภายใต้กรอบ**
โรงเรียนคุณภาพมาตรฐานกรุงเทพมหานคร (SMART School) โดยใช้โรงเรียน
เป็นฐาน ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร. สืบค้นเมื่อ 12 สิงหาคม 2560,
จาก <http://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/294000>
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ**
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546. สืบค้นเมื่อ 27 กรกฎาคม 2560,
จาก [http://www.ops.moe.go.th/home/index.php?option=com_content&view=](http://www.ops.moe.go.th/home/index.php?option=com_content&view=article&id=6569&Itemid=214)
[article&id=6569&Itemid=214](http://www.ops.moe.go.th/home/index.php?option=com_content&view=article&id=6569&Itemid=214)
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2556).
ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554.
กรุงเทพฯ: พรินติ้ง
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล ปี 2559**
(IMD 2016). กรุงเทพฯ: 21 เซนจูรี่.
- สำนักนโยบายและแผน สป. (2546). **ปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบของผลผลิตหนึ่งอำเภอ**
หนึ่งโรงเรียนในฝัน. สืบค้นเมื่อ 27 กรกฎาคม 2560, จาก [http://www.moe.go.th/](http://www.moe.go.th/1Amp1Sch/index.html)
[1Amp1Sch/index.html](http://www.moe.go.th/1Amp1Sch/index.html)

- ลาโรจน์ โอพิทักษ์ชวิน. (2546). **โลกของ CEO**. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- สมเดช สาวันดี. (2553). **การนำเสนอรูปแบบของการบริหารการศึกษาปฐมวัย
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลเขต 5.**
วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- สมยศ นาวิการ. (2545). **การบริหารแบบมีส่วนร่วม**. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2542). **หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: มิตรภาพ
การพิมพ์และสตีวดีโอ.
- สมศักดิ์ ทุ่งคาโน. (2543). **การศึกษาการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ
ชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดกระบี่**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2542). **มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เสรีวงษ์มณฑา. (2541). **กลยุทธ์การตลาดการวางแผนการตลาด**. กรุงเทพฯ: ซีระฟิล์มและ
ไซเท็กซ์.
- อำนาจ นาคแก้ว, ม.ป.ป.) **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการศึกษาตามหลัก
พรหมวิหารธรรมกับความพึงพอใจของพนักงานครูเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง.**
วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา
- อำภา บุญช่วย. (2537). **การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ:
อนงค์ศิลป์การพิมพ์.
- หวน พิณรุฬห์. (2528). **การบริหารการศึกษา: นักบริหารมืออาชีพ**. นนทบุรี: พิณรุฬห์
การพิมพ์.
- Schermer. J. R., (1999). **Management** (5thed.). USA: John Wiley and Sons.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา
UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง โดยข้อมูลจากแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลไปวิเคราะห์ในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนได้โปรดพิจารณาตอบแบบสอบถามตามสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด เพื่อเป็นประโยชน์ของการวิจัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการศึกษาในโอกาสต่อไป

2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

วณัฐธิดา งามตา

นิสิตปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา

วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1

แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [ ] ในข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

[ ] ชาย [ ] หญิง

2. ตำแหน่ง

[ ] ผู้บริหาร [ ] ครูผู้สอน

3. ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษาปัจจุบัน

[ ] ต่ำกว่า 5 ปี [ ] 5-10 ปี
[ ] มากกว่า 10-15 ปี [ ] มากกว่า 15 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางด้านขวามือตามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับ 5 คะแนน หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 คะแนน หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 คะแนน หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 คะแนน หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 คะแนน หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับการบริหารงานวิชาการ				
		5	4	3	2	1
0. งานด้านหลักสูตรและการนำไปใช้						
00	จัดหาหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรให้เพียงพอ กับความต้องการของครูผู้สอน	✓				

จากตัวอย่างหมายความว่า สถานศึกษาได้จัดหาหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรให้เพียงพอกับความต้องการของครูผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับ การบริหารงาน วิชาการ				
		5	4	3	2	1
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น						
1.	มีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้จัดทำไว้					
2.	มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการและกรอบการเรียนรู้ที่พัฒนาโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา					
3.	มีการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาหรือกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาให้ความสำคัญในการจัดการศึกษา					
4.	มีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา					
5.	มีการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดประสบการณ์และจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้แก่ผู้เรียน					
6.	มีการกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ					
การวางแผนงานวิชาการ						
7.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแนวนโยบายการปฏิบัติงานวิชาการที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
8.	มีการกำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการในสถานศึกษา					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับ การบริหารงาน วิชาการ				
		5	4	3	2	1
9.	มีการวางแผนปฏิบัติงานวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา					
10.	มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานวิชาการที่กำหนดไว้					
11.	มีการกำกับ นิเทศ ติดตามและประเมินผลเป็นไปตามแผนปฏิบัติงานวิชาการ					
การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา						
12.	มีการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้แบบบูรณาการ					
13.	มีการจัดทำคำสั่งปฏิบัติหน้าที่การสอน กำหนดการสอน และตารางสอนให้กับครูผู้สอนอย่างเหมาะสมกับรายวิชา					
14.	มีการจัดให้ใช้หลักสูตรระดับชั้นเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน					
15.	มีการจัดให้ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน					
16.	มีการกำกับ นิเทศ ติดตามและประเมินผลการเรียนการสอนของครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ					
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้						
17.	มีการจัดให้ครูผู้สอนทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามสาระ โดยวิเคราะห์หลักสูตรและเนื้อหาสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน					
18.	มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรมการเรียนรู้					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับ การบริหารงาน วิชาการ				
		5	4	3	2	1
19.	มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและประสานความร่วมมือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม					
20.	มีการส่งเสริมครูผู้สอนให้ได้รับการพัฒนา วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้					
การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนการเรียนรู้						
21.	มีการแต่งการตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน					
22.	มีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ					
23.	มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา					
24.	การวัดผล ประเมินผลเทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียนตามมาตรฐานของสถานศึกษา					
25.	มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน					
26.	มีการพัฒนาเครื่องมือและระบบสารสนเทศในการวัดผลและประเมินผลให้มีความเที่ยงตรงและเหมาะสมกับผู้เรียน					
27.	มีการอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาค และตัดสินผลการเรียน การผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับ การบริหารงาน วิชาการ				
		5	4	3	2	1
การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา						
28.	มีการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา					
29.	มีการส่งเสริมและพัฒนาครู นักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ					
30.	มีการวิจัย ประเมินผล เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา					
31.	มีการสร้างเครือข่ายในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา					
32.	มีการเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้						
33.	มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา					
34.	มีการจัดทำเอกสารรวบรวมเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ ครูผู้สอน บุคลากร ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน สถานศึกษา อื่นที่จัดการศึกษา					
35.	มีการประสานความร่วมมือ วางแผนกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานที่จัดการศึกษาในการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับ การบริหารงาน วิชาการ				
		5	4	3	2	1
36.	มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนได้เรียนรู้เชิงอนุรักษ์ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โรงเรียนในการจัด กระบวนการเรียนรู้ให้ครอบคลุมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น					
การนิเทศการศึกษา						
37.	มีการศึกษาการนิเทศวิชาการและการเรียนการสอนภายใน สถานศึกษา					
38.	มีการสร้างความตระหนักให้แก่ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง ให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง และ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ครูผู้สอน และสถานศึกษา					
39.	มีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนตามที่ได้รับมอบหมาย					
40.	มีการประเมินผลกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา					
41.	มีการประสานความร่วมมือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ การจัดการระบบการนิเทศภายในกับสถานศึกษาอื่นและ เครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบ การนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา					
การแนะแนว						
42.	มีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนว เป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ครูผู้สอนผู้ปกครอง ชุมชนและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วม ในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
43.	มีการจัดระบบงานและโครงสร้างงานแนะแนวและการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับ การบริหารงาน วิชาการ				
		5	4	3	2	1
44.	มีการส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน					
45.	มีการดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ					
การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา						
46.	มีการจัดทำระบบ โครงสร้าง และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ยอมรับและปฏิบัติร่วมกัน ตามกฎกระทรวงกำหนด					
47.	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
48.	มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีข้อมูลสารสนเทศครอบคลุมภารกิจ และสามารถแสดงถึงประสิทธิภาพประสิทธิผลของการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างพอเพียง ถูกต้องชัดเจน เป็นปัจจุบัน และสามารถจัดเก็บเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างสะดวกรวดเร็ว					
49.	มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
50.	มีการจัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ					
51.	มีการดำเนินการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับ การบริหารงาน วิชาการ				
		5	4	3	2	1
52.	มีการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี (รายงานประจำปี) เสนอหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ						
53.	การจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา องค์กรเอกชนและสถาบันอุดมศึกษา					
54.	มีการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน					
55.	มีการส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ					
56.	มีการพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน					
การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันการศึกษาและองค์กรอื่น						
57.	มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น					
58.	เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น					
59.	มีการให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในที่อื่น ๆ					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับ การบริหารงาน วิชาการ				
		5	4	3	2	1
60.	จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้าง ความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับ สถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น					
การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน สถาน ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา						
61.	มีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา องค์กรเอกชนและสถาบัน อุดมศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
62.	มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา องค์กร เอกชนและสถาบันอุดมศึกษา					
63.	มีการร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่น สถาบัน ศาสนา องค์กรเอกชนและสถาบันอุดมศึกษาร่วมกัน จัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ผู้เรียน					
64.	มีการส่งเสริมสนับสนุนให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา องค์กรเอกชนและสถาบันอุดมศึกษา					
65.	มีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพ และ ปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับ การบริหารงาน วิชาการ				
		5	4	3	2	1
การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านการบริหารงานของสถานศึกษา						
66.	มีการศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบ และแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้ และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน					
67.	มีการจัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้ และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน					
68.	มีการนำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ					
69.	มีการตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป					
การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา						
70.	มีการศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
71.	มีการจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน					
72.	มีการตรวจพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับ การบริหารงาน วิชาการ				
		5	4	3	2	1
การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี						
73.	มีการจัดให้ร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา					
74.	มีการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา					
75.	มีการพัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน					
76.	มีการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ					
77.	มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการผลิตสื่อ การใช้สื่อและการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา					

ตอนที่ 3

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางด้านขวามือตามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับ 5 คะแนน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 คะแนน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
 ระดับ 3 คะแนน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 คะแนน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
 ระดับ 1 คะแนน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ	ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ				
		5	4	3	2	1
0. ด้านผู้บริหาร						
00.	จัดหาหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรให้เพียงพอ กับความต้องการของครูผู้สอน	✓				

จากตัวอย่างหมายความว่า ผู้บริหารได้จัดหาหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรให้เพียงพอกับความต้องการของครูผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ	ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ				
		5	4	3	2	1
ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา						
1.	ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นแบบอย่างที่ดีแก่องค์กร					
2.	ผู้บริหารมีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง					
3.	ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา					
4.	ผู้บริหารสามารถบริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นที่พึงพอใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง					
5.	ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย					
ปัจจัยด้านครูผู้สอน						
6.	ครูผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาสาระในรายวิชาที่สอน					
7.	ครูผู้สอนมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งความมุ่งมั่นในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ					
8.	ครูผู้สอนมีเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ยอมรับฟังและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนครู นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน					
9.	ครูผู้สอนมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนและสังคม					
10.	ครูผู้สอนใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสม					
11.	ครูผู้สอนใช้เทคนิคการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายและเหมาะสม					

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ	ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ				
		5	4	3	2	1
12.	ครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครองและชุมชน					
13.	ครูผู้สอนมีการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน					
ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน						
14.	ผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา					
15.	ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน					
16.	ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในงานวิชาการ เช่น เป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่ผู้เรียน					
17.	ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา					
ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่						
18.	สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษาเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน					
19.	สถานศึกษามีอาคารเรียน อาคารประกอบมั่นคง แข็งแรง อยู่ในสภาพเหมาะสมเพียงพอและอยู่ในสภาพใช้งานได้					
20.	สถานศึกษามีการใช้อาคารสถานที่เช่น ห้องเรียน ห้องเรียนพิเศษ ห้องบริการสื่ออุปกรณ์ ห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์ เป็นต้นอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด					
21.	สถานศึกษาจัดแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างหลากหลาย					

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ	ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ				
		5	4	3	2	1
ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ						
22.	สถานศึกษาบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นการจัดการที่เน้นผลผลิต ผลลัพธ์และประเมินผลตามโครงการ					
23.	สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณที่ได้รับเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาลมุ่งพัฒนาการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก					
24.	สถานศึกษามีระบบการบริหาร ควบคุม กำกับงบประมาณที่ชัดเจน					
25.	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูผู้สอน บุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานงบประมาณ					
26.	สถานศึกษามีระบบการตรวจสอบและรายงานผลการบริหารงบประมาณที่ชัดเจน ตรวจสอบได้					
ปัจจัยด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						
27.	สถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยีพื้นฐาน ที่จำเป็นตามหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างเพียงพอ					
28.	สถานศึกษามีห้องสมุดที่จัดหนังสือเป็นหมวดหมู่ มีแหล่งสืบค้นความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต					
29.	สถานศึกษามีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
30.	สถานศึกษามีนวัตกรรมทางการศึกษาและมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา					
31.	สถานศึกษามีการบำรุงรักษา สื่อเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพใช้การได้					

ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ประจำสาขาบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
2. นายณรงค์ฤทธิ์ เสาร์เจริญ รองผู้อำนวยการโรงเรียนภูซางวิทยาคม
3. นายบรรจง คิตดี รองผู้อำนวยการโรงเรียนดงเจนวิทยาคม

ภาคผนวก ค การหาคุณภาพเครื่องมือ

ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC)
 แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ
 สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง
 ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	
	1	2	3		
1. มีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และกรอบสาระการเรียนรู้ ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้จัดทำไว้	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
2. มีการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้น หรือประเด็นที่สถานศึกษาหรือกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษา	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
3. มีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา และชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. มีการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา เพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดประสบการณ์และ จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. มีการกำกับ ดูแล นิเทศและติดตามประเมินผลหลักสูตร ท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแนวนโยบายการปฏิบัติงาน วิชาการที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	
	1	2	3		
7. มีการกำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8. มีการวางแผนปฏิบัติงานวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9. มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานวิชาการที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10. มีการกำกับ ดูแล นิเทศและติดตามประเมินผลตามแผนปฏิบัติงานวิชาการ	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
11. มีการจัดการเรียนการสอนและจัดครูผู้สอนเข้าสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บูรณาการเรียนรู้ออกไปนอกห้องเรียน	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
12. มีการจัดทำกำหนดการสอน ตารางสอน ให้กับครูผู้สอนอย่างเหมาะสมกับรายวิชา เนื้อหาการเรียนรู้ของนักเรียน	0	+1	0	0.33	ตัดทิ้ง
13. มีการจัดให้ใช้หลักสูตรระดับชั้นเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
14. มีการจัดให้ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
15. มีการกำกับ ดูแล นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการเรียนการสอนของครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16. มีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และวิเคราะห์สภาพแวดล้อมความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น และประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	
	1	2	3		
17. มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการและกรอบกรอบการเรียนรู้ที่พัฒนาโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18. มีการขอความเห็นชอบใช้หลักสูตรสถานศึกษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
19. มีการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20. มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
21. จัดให้ครูผู้สอนทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามสาระ โดยวิเคราะห์หลักสูตรและเนื้อหาสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
22. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรมการเรียนรู้	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
23. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและประสานความร่วมมือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24. มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ (วิจัยในชั้นเรียน)	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
25. มีการส่งเสริมครูผู้สอนให้ได้รับการพัฒนา วิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	
	1	2	3		
26. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
27. มีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
28. มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
29. มีการวัดผล ประเมินผลเทียบโอนประสบการณ์ผล การเรียนและอนุมัติผลการเรียนตามมาตรฐานของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
30. มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
31. มีการพัฒนาเครื่องมือและระบบสารสนเทศในการวัดผล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
32. มีการอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาคและตัดสินผลการเรียน การผ่านช่วงชั้น และจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
33. มีการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
34. มีการพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
35. มีการวิจัย ประเมินผล เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	
	1	2	3		
36. มีการสร้างเครือข่ายในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย กระบวนการเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษาระหว่างสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
37. มีการเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
38. มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
39. มีการจัดทำเอกสารรวบรวมเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครูผู้สอน บุคลากร ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน สถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
40. มีการประสานความร่วมมือ วางแผนกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานที่จัดการศึกษา ในการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
41. มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนได้เรียนรู้เชิงอนุรักษ์ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โรงเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ครอบคลุมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
42. มีการศึกษาระบบการนิเทศวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
43. มีการสร้างความตระหนักให้แก่ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ครูผู้สอน และสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	
	1	2	3		
44. มีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนตามที่ได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
45. มีการประเมินผลระบบและกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
46. มีการประสานความร่วมมือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดการระบบการนิเทศภายในกับสถานศึกษาอื่นและเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
47. มีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ครูผู้สอนผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
48. มีการจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
49. มีการส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยา และการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถ บูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
50. มีการดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
51. มีการจัดทำระบบ โครงสร้าง และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ยอมรับและปฏิบัติร่วมกัน ตามกฎกระทรวงกำหนด	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
52. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	
	1	2	3		
53. มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีข้อมูลสารสนเทศครอบคลุมภารกิจ และสามารถแสดงถึงประสิทธิภาพประสิทธิผลของการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างพอเพียง ถูกต้องชัดเจน เป็นปัจจุบัน และสามารถจัดเก็บเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างสะดวกรวดเร็ว	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
54. มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
55. มีการจัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
57. มีการดำเนินการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
58. มีการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี (รายงานประจำปี) เสนอหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
59. มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
60. มีการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
61. มีการส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
62. มีการพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	
	1	2	3		
63. มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาดลอดจน วิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้าง พัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีต ประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
64. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชน และ มีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
65. มีการให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในที่อื่น ๆ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
66. จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรม การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุม ผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น	-1	+1	+1	0.33	ตัดทิ้ง
67. มีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในเรื่อง ที่เกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	-1	+1	0	0.00	ตัดทิ้ง
68. มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อม ให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ร่วม จัดการศึกษา	0	+1	0	0.33	ตัดทิ้ง
69. มีการร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ สถาบันสังคมอื่นร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากร ร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน	0	+1	-1	0.00	ตัดทิ้ง

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	
	1	2	3		
70. มีการส่งเสริมสนับสนุนให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชนองค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
71. มีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพ และปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
72. มีการศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
73. มีการจัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้ และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
74. มีการนำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
75. มีการตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป	-1	+1	+1	0.33	ตัดทิ้ง
76. มีการศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็นหนังสือแบบเรียน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
77. มีการจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	
	1	2	3		
78. มีการตรวจพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัดใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
79. มีการจัดให้ร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่อง การจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
80. มีการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา	-1	+1	+1	0.33	ตัดทิ้ง
81. มีการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	-1	+1	+1	0.33	ตัดทิ้ง
82. มีการพัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
83. มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิต ใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC)
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ
 สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอิง
 โขง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	
	1	2	3		
1. ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาชีพเป็นแบบอย่างแก่ทุกคน	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
2. ผู้บริหารมีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลง	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
3. ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาได้	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
4. ผู้บริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลเป็นที่พึงพอใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
5. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ สามารถนำองค์กรไปสู่ ความสำเร็จตามเป้าหมาย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6. ครูผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาสาระวิชาที่สอน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
7. ครูผู้สอนมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งความมุ่งมั่นในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
8. ครูผู้สอนมีเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ยอมรับฟังและ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนครู นักเรียนและ ผู้ปกครองนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9. ครูผู้สอนมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาชีพเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนและสังคม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	
	1	2	3		
10. ครูผู้สอนใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ ที่เหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11. ครูผู้สอนใช้เทคนิคการวัดและประเมินผลการจัด การเรียนรู้อย่างหลากหลายและเหมาะสม	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
12. ครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน เพื่อร่วมงาน ผู้ปกครองและชุมชน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13. ครูผู้สอนมีการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้ สอดคล้องและเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14. ผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน มีส่วนร่วมเป็น คณะกรรมการสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15. ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม ส่งเสริมและสนับสนุน การเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16. ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในงานวิชาการ เช่น เป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17. ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา ด้านวิชาการ	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
18. สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก สถานศึกษาเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19. สถานศึกษามีอาคารเรียน อาคารประกอบมั่นคง แข็งแรงอยู่ในสภาพเหมาะสมเพียงพอและอยู่ในสภาพใช้ การได้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20. สถานศึกษามีการใช้อาคารสถานที่เช่น ห้องเรียน ห้องเรียนพิเศษ ห้องบริการสื่ออุปกรณ์ ห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์ เป็นต้นอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์ สูงสุด	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
21. สถานศึกษาจัดแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอก สถานศึกษาอย่างหลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22. สถานศึกษาบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นการจัด การที่เน้นผลผลิต ผลลัพธ์และการวัดผลการดำเนินงาน	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	
	1	2	3		
23. สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณที่ได้รับเป็นเงินอุดหนุน จากรัฐบาลมุ่งพัฒนาการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24. สถานศึกษามีระบบการบริหาร ควบคุม กำกับ งบประมาณที่ชัดเจน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
25. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูผู้สอน บุคลากร และ ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานงบประมาณ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26. สถานศึกษามีระบบการตรวจสอบและรายงานผล การบริหารงบประมาณที่ชัดเจน ตรวจสอบได้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
27. สถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยีพื้นฐาน ที่จำเป็น ตามหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
28. สถานศึกษามีห้องสมุดที่จัดหนังสือเป็นหมวดหมู่ มีแหล่งสืบค้นความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
29. สถานศึกษามีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
30. สถานศึกษามีนวัตกรรมทางการศึกษา หรือ มีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
31. สถานศึกษามีการบำรุงรักษา สื่อเทคโนโลยีให้อยู่ใน สภาพใช้งานได้	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ณัฐธิดา งามตา
วัน เดือน ปี เกิด	17 พฤศจิกายน 2534
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลปง
วุฒิการศึกษา	กศ.บ. (การศึกษา) และ วท.บ. (ฟิสิกส์), มหาวิทยาลัยพะเยา, จังหวัดพะเยา
ที่อยู่ปัจจุบัน	155 หมู่ 3 ตำบลออย อำเภอปง จังหวัดพะเยา
ผลงานตีพิมพ์	ณัฐธิดา งามตา (ผู้บรรยาย). (16 มิถุนายน 2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง. ใน การประชุมทางวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 4 (หน้า 730-744). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

